Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

19 КАСТРЫЧНІКА 2007 г.
ПЯТНІЦА
№ 200 (26065)

Кошт 440 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

Беларусь зацікаўлена ў супрацоўніцтве з Японіяй

Беларусь зацікаўлена ў супрацоўніцтве з Японіяй і гатова актывізаваць узаемадзеянне з гэтай дзяржавай, якая дынамічна развіваецца. Аб гэтым заявіў 18 кастрычніка кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка ў інтэрв'ю японскаму інфармацыйнаму агенцтву «Кіода Цусін».

Японамоўная служба навінаў «Кіода Цусін» супрацоўнічае амаль з усімі друкаванымі і электроннымі СМІ Японіі, агульная аўдыторыя якіх цяпер перавышае 50 млн чалавек. Працуе таксама англамоўная служба навінаў, паслугамі якой на аснове падпіскі карыстаюцца сродкі масавай інфармацыі большасці краін свету, а таксама міжнародныя арганізацыі, уключаючы СГА, МВФ і іншыя.

У «Кіода Цусін» працуюць амаль 1000 журналістаў і фатографаў. Больш як 100 журналістаў на пастаяннай аснове працуюць у замежных прадстаўніцтвах агенцтва, у асноўным у Азіяцка-Ціхаакіянскім рэгіёне, Паўночнай Амерыцы і Еўропе.

У час інтэрв'ю было закранута шырокае кола тэм, у тым ліку тыя, якія датычацца стану і перспектыў развіцця беларуска-японскіх адносінаў, магчымасцяў супрацоўніцтва дзвюх краін у сферы атамнай энергетыкі, рэакцыі Беларусі на планы ЗША па разгортванню элементаў ПРА ў Чэхіі і Польшчы, верагоднасці размяшчэння на беларускай тэрыторыі ядзерных узбраенняў у адказ на планы Злучаных Штатаў стварыць ракетны шчыт ва Усходняй Еўропе.

Кіраўнік дзяржавы таксама адказаў на пытанні наконт узаемаадносінаў улады і апазіцыі ў Беларусі, інтэграцыйных працэсаў з Расійскай Федэрацыяй, ваеннага супрацоўніцтва з Кітаем, узаемадзеяння з НАТА.

Паводле вынікаў 2006 года аб'ём гандлю паміж Беларуссю і Японіяй склаў $147 млн (рост у 2,3 раза ў параўнанні з 2005 годам). За студзень—жнівень 2007 года таваабарот перавысіў $160 млн.

У структуры беларускага экспарту асноўнае месца займаюць сухое малако, інтэгральныя мікрасхемы, шкловалакно, аптычныя і вымяральныя інструменты, лазеры, лінзы. З Японіі ў Беларусь пастаўляюцца аўтамабілі, апаратура для сувязі, фотакапіравальныя машыны, аўтапагрузчыкі, дарожная тэхніка, машыны для аўтаматычнай апрацоўкі інфармацыі.

«Мы ў бліжэйшай перспектыве будзем вельмі актыўна дзейнічаць на японскім напрамку. І мне здаецца, што Японія адкажа тым жа. Таму што ёй выгадна супрацоўнічаць з намі і выкарыстоўваць Беларусь як плацдарм у цэнтры Еўропы для эканамічнай экспансіі на Захад і ў іншыя дзяржавы», — сказаў Прэзідэнт.

Дзяржаўныя і грамадскія структуры Беларусі і Японіі актыўна ўзаемадзейнічаюць у пытаннях пераадолення наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. У Японіі на рэгулярнай аснове праходзяць навучанне і стажыроўкі ўрачы, інжынеры і спецыялісты з медыцынскіх установаў Беларусі. У 2004 годзе ініцыявана работа па двух праектах, звязаных з аснашчэннем медыцынскай тэхнікай бальніц у пацярпелых беларускіх рэгіёнах. Беларусь і Японія ажыццяўляюць навукова-тэхнічнае супрацоўніцтва па лініі Міжнароднага навукова-тэхнічнага цэнтра, заснаванага ЗША, Японіяй, Фінляндыяй і Еўрапейскім саюзам у 1992 годзе. Падтрымліваюцца рэгулярныя кантакты беларускіх і японскіх вучоных, спецыялістаў па распрацоўцы перспектыўных двухбаковых праектаў і праграм, накіраваных на мінімізацыю наступстваў чарнобыльскай катастрофы, уключаючы лячэнне пацярпелага насельніцтва і сістэматызацыю медыцынскіх даных.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

РЭАЛЬНАЯ ЗАРПЛАТА ЗА ЖНІВЕНЬ ПАВЯЛІЧЫЛАСЯ НА 0,4 ПРАЦЭНТА

Намінальная налічаная сярэднямесячная заработная плата работнікаў Беларусі ў студзені—жніўні гэтага года склала Br679 тыс. Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў Міністэрстве статыстыкі і аналізу, у жніўні сярэдняя зарплата была роўная Br737 тыс. Гэта на 0,7 працэнта больш (на Br5 тыс.), чым у ліпені гэтага года.

Фота БЕЛТА.

НОВАЕ СВЯТЛО СТАРОГА ЛІХТАРА

У Брэсце пад адкрытым небам ствараецца музей ліхтароў. КУП «Брэстгарсвятло» плануе зрабіць цэлую алею старадаўніх ліхтароў на вул. Фаміных горада Брэста. Ідэя стварэння экспазіцыі належыць дырэктару прадпрыемства «Брэстгарсвятло» Сяргею Авадовічу. На тэрыторыі гэтага прадпрыемства дзесяцігоддзямі складзіруюцца ліхтары, якія адслужылі свой век. Цяпер лепшыя з іх стануць экспанатамі незвычайнага музея.

НА ЗДЫМКУ: **Анатоль ТРАНЦЮК** аднаўляе старыя ліхтары.

Віншуем, калегі!

За значны асабісты ўклад у развіццё беларускай журналістыкі, рэалізацыю дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі, шматгадовую плённую творчую дзейнасць шасцёра звяздоўцаў узнагароджаны Ганаровай граматай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь. Шчыра віншуем Ілону Іванову, Таццяну Падаляк, Віктара Пазнякова, Сяргея Протаса, Людмілу Рыжанкову, Вікторыю Целяшук. Новых творчых здзяйсненняў, калегі!

Звяздоўцы.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

ЦАНА РАСІЙСКАГА ГАЗУ ДЛЯ БЕЛАРУСІ НА 2008 ГОД БУДЗЕ ЎСТАНОЎЛЕНА Ў СНЕЖНІ

Цана расійскага газу для Беларусі на 2008 год будзе ўстаноўлена ў снежні гэтага года, паведаміў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Расійскай Федэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь Аляксандр Сурыкаў на прэс-канферэнцыі ў Мінску.

Паводле яго слоў, кошт тысячы кубаметраў газу будзе набліжаны да $125 — так складваецца кан'юнктура расійскага рынку. «У адпаведнасці з кантрактам, падпісаным Беларуссю і Расіяй, цана газу для Беларусі павінна складаць 67 працэнтаў ад сярэднееўрапейскай цаны», — сказаў Аляксандр Сурыкаў. Ён адзначыў, што праблем у працэсе фарміравання паліўна-энергетычнага балансу Беларусі і Расіі цяпер няма. У наступным годзе Расія пастаўць Беларусі 21,6 млрд куб.м газу — на 300 млн куб.м больш, чым у 2007 годзе.

У ААН АФІЦЫЙНА ДАДЗЕНЫ СТАРТ МІЖНАРОДНАМУ ГОДУ БУЛЬБЫ

У зале Эканамічнага і Сацыяльнага Савета ў штаб-кватэры ААН у Нью-Йорку ўчора быў афіцыйна дадзены старт Міжнароднаму году бульбы.

Генеральная Асамблея ААН у снежні 2005 года прыняла рашэнне аб абвяшчэнні 2008 года Міжнародным годам бульбы па рэкамендацыі Харчовай і сельскагаспадарчай арганізацыі ААН (ФАА). Рэспубліка Беларусь як вядомы ў свеце вытворца бульбы стала адным з саўтараў гэтай рэзалюцыі Генасамблеі.

Кар. БЕЛТА.

ПРАДАЕЦЦА... СВІДРАВІНА

Ва Ушацкім раёне 12 лістапада пройдзе аўкцыён па продажы свідравіны мінеральнай вады, паведаміў намеснік старшыні Ушацкага райвыканкама Уладзімір Аўдошка. Стартавая цана лота складзе Br140 млн. Запасы вады дазваляюць будаваць перспектыўныя планы ўзвядзення бальнеалагічнага санаторыя.

БЕЛТА.

ПОЎНЫ «ДНЕПР» ГАРЭЛКІ

Амаль 500 літраў кантрабанднай гарэлкі ўкраінскай вытворчасці затрымалі пінскія памежнікі пры садзейнічанні мясцовага насельніцтва.

Як паведамілі ў Дзяржаўным пагранічным камітэце, украінскую гарэлку ўвезлі двое грамадзян суседняй краіны на «Запарожцы» і матацыкле «Днепр» з люлькай. Абодва транспартныя сродкі не мелі рэгістрацыйных нумароў.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

ХАБАРНЫ МАРКЕТЫНГ

Хочаце атрымаць свае грошы... плаціце хабар.

Прыкладна такі ўльтыматум паставіў перад прадстаўнікамі аднаго закрытага акцыянернага таварыства намеснік генеральнага дырэктара па маркетынгу Мінскага завода шасцерняў. Каб вярнуць больш за 36 мільёнаў рублёў, якія памянёнае прадпрыемства павінна было пералічыць на рахунак фірмы за пастаўленую прадукцыю, кіраўніцтва фірмы прыняло карупцыйную прапанову. Паводле звестак Генеральнай пракуратуры, нядобрасумленны намеснік атрымаў хабар у памеры 4 тысяч долараў і трапіў у рукі супрацоўнікаў праваахоўных органаў. А нядаўна адбыўся суд, які прыгаварыў хабарніка да 6 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

ПРАДСТАЎНІЦТВА ТЭЛЕРАДЫЁВЯШЧАЛЬНАЙ АРГАНІЗАЦЫІ САЮЗНАЙ ДЗЯРЖАВЫ — У МІНСКУ

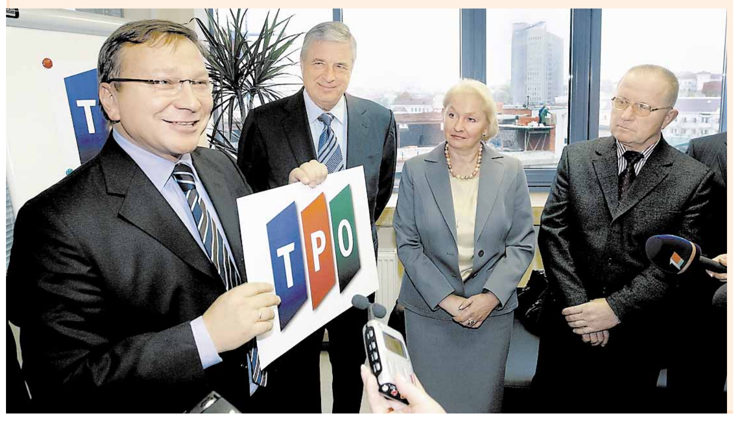

Прадстаўніцтва тэлерадыёвяшчальнай арганізацыі Саюзнай дзяржавы (ТРА Саюза) адкрылася ў Мінску 18 кастрычніка. ТРА Саюза пачала вяшчанне ў тэставым рэжыме з 25 верасня. Аб гэтым паведаміў старшыня арганізацыі Ігар Угольнікаў на адкрыцці прадстаўніцтва ў Мінску. Тэлеканал вяшчае 16 гадзін у суткі. Асноўнай задачай будзе напаўненне эфіру якасным прадуктам, у тым ліку ўласнай вытворчасці.

НА ЗДЫМКУ: **Ігар УГОЛЬНІКАЎ** прадстаўляе лагатып канала.

Фота Генадзя ЖЫНКОВА, БЕЛТА.

Спажыўкааперацыя

РОБІМ СТАЎКУ НА... ПАРЭЧКІ?

Малы ўраджай яблыкаў і ў той жа час някепскія зборы з бульбяных палеткаў — такімі аказаліся вынікі 2007 года. Абедзве гэтыя акалічнасці напрамую адбіліся на сёлетніх аб'ёмах нарыхтовак і ўзроўні закупачных цэнаў.

За сёлетнія студзень—верасень спажывецкая кааперацыя здолела нарыхтаваць сельгаспрадукцыі ў насельніцтва амаль на 100 млрд рублёў, або на суму, што атрымалася па выніках усяго мінулага года. Дарэчы, як адзначыў начальнік упраўлення нарыхтовак і знешнеэканамічнай дзейнасці Белкаапсаюза Уладзімір Гапановіч, як і раней, праблем са своечасовымі разлікамі за здадзеныя «лішкі» не было. А вось што да закупачных цэнаў, то яны «паводзілі» сябе па-рознаму.

Калі летась агульны аб'ём нарыхтовак яблыкаў у краіне склаў 126 тыс. тон, то сёлета з-за неўраджаю гэты паказчык аказаўся ўдвая меншым. У сваю чаргу гэта паўплывала на закупачныя цэны. У 2006 годзе здаць кілаграм яблыкаў можна было за 70, у лепшым выпадку за 100 рублёў, тады як сярэдняя цана ападу сёлета выйшла на 350, а таварнага яблыка — перавысіла адзнаку ў 1000 рублёў.

Апроч таго, значна «набралі вагу» чарніцы. З улікам канкурэнцыі з боку прыватнікаў кошт іх кілаграма на працягу сезона ўзрос з 4 да 6 тыс. рублёў. Да таго ж ёсць усе падставы меркаваць, што высокая планка тут захаваецца і ў будучыні.

Тым часам сезон нарыхтовак працягваецца. Менавіта зараз ідзе актыўная здача морквы і капусты (у залежнасці ад рэгіёнаў цана на іх вагаецца ў межах 350—500 руб.), буракоў (250—350 руб.), а таксама бульбы (270—330 рублёў за кілаграм). Пры гэтым не выключана, што кошт той жа бульбы будзе ўзрастаць бліжэй да зімы. Аднак пры ўмове спрыяльнай кан'юнктуры на знешніх рынках.

Зноў-такі сітуацыя ў Расіі і Малдове вызначыць і канчатковыя аб'ёмы закупак. Пакуль жа сітуацыя тут далёка не аптымістычная. На сённяшні бульбы нарыхтавана 22,5 тыс. тон — гэта практычна поўная патрэба для закладкі на зіму і рэалізацыі праз гандлёвую сетку ў Беларусі. Тым часам паводле ацэнак, сёлета насельніцтва зможа прапанаваць на продаж прыкладна 300—400 тыс. тон бульбяных «лішкаў». І ці атрымаецца накіраваць такія аб'ёмы на экспарт — яшчэ пытанне. Бо даводзіцца канстатаваць: рэальна традыцыйныя краіны-імпарцёры маюць больш танныя і якасныя прапановы. Праўда, заўважыў Уладзімір Гапановіч, сёлета ў тую ж Расійскую Федэрацыю ўсё ж удалося адгрузіць 4,8 тыс. тон «другога хлеба», у той час як летась пастаўкі бульбы сюды знізіліся амаль да нулявой адзнакі.

Між тым, калі сітуацыя з бульбай у нечым нагадвае «крызіс перавытворчасці», то некаторыя іншыя віды сельгаспрадукцыі наадварот знаходзяцца ў дэфіцыце. У прыватнасці, айчынныя прадпрыемствы маюць вострую патрэбу ў парэчках, чарнаплоднай рабіне, сельдэрэі, шпінаце. Прычым, заўважыў Уладзімір Гапановіч, налета менавіта на гэтыя перспектыўныя з пункту гледжання кан'юнктуры рынку культуры варта звярнуць увагу ўладальнікам прыватных гаспадарак і фермерам.

Сяргей ГРЫБ.

Канферэнц-зала

МАК — ТОЛЬКІ Ў БУЛАЧКАХ

У Беларусі неўзабаве будзе забаронены продаж макавага зерня на рынках

«Макавая наркамафія» ў хуткім часе адчуе дэфіцыт сыравіны для вытворчасці опію. Як паведаміў начальнік упраўлення па наркакантролі і процідзеянні гандлю людзьмі МУС краіны Алег Пякарскі, беларускім урадам неўзабаве будзе прынята спецыяльная пастанова аб фактычным увядзенні дзяржаўнай манаполіі на рэалізацыю макавага зерня. Плануецца, у прыватнасці, забараніць продаж маку на рынках і ў іншых камерцыйных установах. Прадстаўнік МУС запэўніў, што аматары булачак з макам не застануцца без свайго ласунку. Рэалізацыяй гэтага прадукту для буйных і дробных хлебапёкаў будуць займацца дзяржаўныя прадпрыемствы. Алег Пякарскі патлумачыў, што макавая манаполія будзе ўведзена дзеля таго, каб пазбавіць вытворцаў опію крыніц сыравіны. Менавіта з макавага зерня, якое пакуль яшчэ знаходзіцца ў вольным продажы, у Беларусі апошнім часам вырабляюцца наркотыкі ў падпольных лабараторыях.

Яшчэ адной пастановай Савета Міністраў мяркуецца перакрыць шлях наркотыкам у месцы пазбаўлення волі. Справа ў тым, што нярэдка на адрас беларускіх «зэкаў» ад невядомых «дабрадзеяў» прыходзяць пасылкі і бандэролі, у якіх супрацоўнікі Дэпартамента па выкананні пакаранняў знаходзяць наркатычныя рэчывы. Таму ўрад плануе крыху змяніць правілы аказання паштовых паслуг. Калі адпаведная пастанова ўступіць у сілу, то пасылка ў «месцы не надта аддаленыя» будзе прымацца супрацоўнікам аддзялення сувязі толькі пасля прад'яўлення дакумента, які пацвярджае асобу адпраўніка. Такім чынам людзям, якія займаюцца перасылкай наркотыкаў у турмы і зоны, ужо не ўдасца пазбегнуць адказнасці.

Дарэчы, у Палацы прадстаўнікоў знаходзіцца праект закона, які, у выпадку прыняцця, істотна ўзмоцніць крымінальную адказнасць за незаконны абарот наркотыкаў, а таксама сыравіны і прыладаў для іх вырабу. Распрацоўшчыкі прапануюць увесці паняцце «асабліва небяспечныя наркатычныя сродкі і псіхатропныя рэчывы», каб правасуддзе мела магчымасць больш сурова караць вытворцаў і распаўсюджвальнікаў гэтай «атруты». Цяпер за злачынствы, звязаныя з абаротам наркотыкаў, у месцах пазбаўлення волі знаходзяцца амаль 3 тысячы чалавек, з якіх больш за 400 — жанчыны. Гэтыя «сейбіты кайфу» зламалі лёс дзесяткам тысяч чалавек. Паводле слоў галоўнага ўрача Мінскага гарадскога наркалагічнага дыспансэра, толькі ў сталіцы афіцыйна на ўліку (рэальная колькасць наркаманаў прыкладна ў 10 разоў большая) знаходзяцца 4300 нарказалежных асобаў, з якіх 80 працэнтаў людзі ва ўзросце да 30 гадоў. Наркаманія ў сталіцы імкліва бярэ ў палон моладзь. Яшчэ 10 гадоў таму сярод мінскіх наркаманаў толькі 4—5 працэнтаў былі ва ўзросце да 20 гадоў. А зараз ужо кожны пяты аматар кайфу не дасягнуў памянёнага ўзросту. У моладзевым асяроддзі найбольшай папулярнасцю карыстаюцца псіхатропныя рэчывы, якія трапляюць у Беларусь пераважна з Польшчы і Літвы. Зрэшты, адмысловыя падпольныя лабараторыі ствараюцца і ў нашай краіне. Сёлета, напрыклад, было выяўлена сем такіх «фабрык смерці». Толькі ў Мінску за дзевяць месяцаў гэтага года ад «перадазіроўкі» памерлі 13 наркаманаў.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

Зацверджаны новыя закупачныя цэны на малако

Уступілі ў сілу новыя закупачныя цэны на малако. Нагадаем, яны былі павялічаны на 10 працэнтаў. Апошні раз у сувязі з істотным падаражаннем матэрыяльна-тэхнічных рэсурсаў для сельскагаспадарчых прадпрыемстваў закупачныя цэны на малако, згодна з рашэннем урада, павялічваліся на 5 працэнтаў з 1 верасня.

Як паведамілі рэдакцыі «Звязды» ў Міністэрстве сельскай гаспадаркі і харчавання, цяпер закупачная цана аднаго літра малака складае: вышэйшага гатунку — 480 рублёў (дагэтуль было 435 рублёў), першага гатунку — 440 рублёў (400 рублёў), другога гатунку — 270 рублёў (250 рублёў). Закупачная цана на негатунковае малако, як і ў перадапошні раз, не павялічвалася і засталася на ўзроўні 140 рублёў за літр. «Трэба павялічваць якасць прадукцыі, якая здаецца, а пры транспарціроўцы негатунковага малака гэтыя выдаткі перавышаюць кошт самой прадукцыі. Навошта на яе павялічваць цану?» .

Ад насельніцтва малако рэкамендавана закупляць па цане, не ніжэйшай за першы гатунак, г.зн. па 440 рублёў за літр. Як зазначылі ў міністэрстве, новыя закупачныя цэны найперш станоўча адаб'юцца на кішэні малаказдатчыкаў. Пакупнікі ў магазінах асаблівай розніцы адчуць не павінны, паколькі, каб гэта адбылося, трэба адначасова істотна павялічваць адпускныя і рознічныя цэны. Яны, вядома ж, на месцы не стаяць, аднак іх рост у бліжэйшыя месяцы складзе два-тры працэнты.

Сяргей РАСОЛЬКА.

БЕЛАРУСБАНК 1922-2007 85 ЛЕТ

ОАО «АСБ Беларусбанк» информирует, что с 22 октября 2007 года снижаются процентные ставки как по вновь выдаваемым, так и по ранее выданным физическим лицам кредитам в белорусских рублях на потребительские нужды и финансирование недвижимости на общих основаниях.

Более подробную информацию относительно получения кредитов и оказания банком других услуг можно получить в любом учреждении ОАО «АСБ Беларусбанк» или на веб-сайте банка

www.belarusbank.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 27.10.2006 г., выданная Национальным банком Республики Беларусь.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

НІКАЛЯ САРКАЗІ РАЗВЁЎСЯ З ЖОНКАЙ

Прэс-служба Елісейскага палаца ў чацвер афіцыйна пацвердзіла інфармацыю аб разводзе прэзідэнта Францыі Нікаля Сарказі і яго жонкі Сесіліі.

У абнародаванай заяве адзначаецца, што пара вырашыла разысціся «па ўзаемнай згодзе» і не будзе даваць з гэтай нагоды больш ніякіх каментарыяў. Прычыны разводу застаюцца невядомымі.

ФРАНЦЫЮ ПАРАЛІЗАВАЛА ЗАБАСТОЎКА ТРАНСПАРТНІКАЎ

У Францыі 18 кастрычніка прайшла найбуйнейшая за апошнія 12 гадоў забастоўка дзяржаўных служачых грамадскага транспарту, у якой бяруць удзел машыністы метро, прыгарадных і рэгіянальных цягнікоў, а таксама вадзіцелі аўтобусаў.

Забастоўка арганізавана ў адказ на намер урада правесці рэформу пенсійных ільгот і паэтапна павялічыць у 2012 годзе тэрмін выхаду на пенсію для дзяржслужачых з 37,5 да 40 гадоў. З 700 хуткасных паяздоў, якія штодня адпраўляюцца з Парыжа ў рэгіёны, на лініі засталіся ўсяго 46. У гэтай сувязі вельмі дарэчы прыйшлася нядаўна ўведзеная ў эксплуатацыю сістэма муніцыпальных веласіпедаў, якімі за плату можа скарыстацца кожны. Праўда, да сямі раніцы на стаянках не засталося і гэтага транспарту.

ЭСТОНСКІМ ШКОЛЬНІКАМ РЭКАМЕНДАВАНА СМЯЯЦЦА НАД НЕГРАМІ

Міністэрства адукацыі Эстоніі адобрыла для выкладання дзецям 12—13 гадоў гумарыстычныя зборнікі, сумніўны характар жартаў якіх выклікаў непаразуменне з боку бацькоў. Сямікласнікам прапаноўваецца пасмяяцца над фразамі накшталт: «Чаму неграў хаваюць у труне з дзвюма ручкамі? Таму што ў сметніц заўсёды дзве ручкі» і «Што агульнага ў жанчыны і цыгарэты? Перад спажываннем і тое, і другое трэба памяць». Прапануюцца падобныя «жартачкі» і ў адносінах да некаторых іншых нацыянальнасцяў.

Пра тое, што такі гумар рэкамендаваны для вывучэння падлеткам, выпадкова даведаўся работнік сферы адукацыі Анатоль Купрыяновіч, дачка якога вучыцца ў адной з самых элітных школ Таліна, паведамляе «МК-Эстония». На запыт выдання адносна рэкамендаваных зборнікаў міністэрства адукацыі Эстоніі прысла адказ, згодна з якім «з фармальнага пункту гледжання праблемы няма, паколькі названыя зборнікі ўнесены ў спіс толькі рэкамендаванай літаратуры».

МТБанк
МИНСКИЙ ТРАНЗИТНЫЙ БАНК

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

на 1 октября 2007 года

Наименование банка:

ЗАО «Минский Транзитный Банк», г. Минск

в миллионах белорусских рублей

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2007 г.	2006 г.
1	2	3	4	5	6
1	**АКТИВЫ**				
2	Денежные средства	1101	1	12 893,5	9 222,7
3	Средства в Национальном Банке РБ	1102	2	13 094,0	8 474,8
4	Ценные бумаги:	1103		36 613,0	23 183,3
	для торговли	11031	3	0,0	0,0
	удерживаемые до погашения	11032	3,1	3 000,0	0,0
	в наличии для продажи	11033	3,2	33 613,0	23 183,3
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	4	5 539,5	20 627,5
6	Кредиты клиентам	1106	5	155 058,7	83 779,8
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	6	0,0	0,2
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	7	5 198,8	3 916,2
9	Прочие активы	1109	8	5 343,6	6 783,6
10	**ИТОГО активы**	**110**		**233 741,1**	**155 988,1**
11	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**				
12	Средства Национального Банка РБ	1202	9	0,0	0,0
13	Кредиты и другие средства банков	1205	10	47 964,7	25 014,1
14	Средства клиентов	1206	11	131 183,3	88 253,0
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208		5,0	0,2
16	Прочие обязательства	1209	12	9 438,0	5 746,0
17	**ВСЕГО обязательства**	**120**		**188 591,0**	**119 013,3**
18	**КАПИТАЛ**				
19	Уставный фонд	1211	13	20 334,0	20 334,0
20	Эмиссионные разницы	1212		0,0	0,0
21	Резервный фонд	1213		5 083,5	5 083,5
22	Накопленная прибыль	1214	14	17 877,4	10 386,5
23	Фонд переоценки статей баланса	1215	15	1 855,2	1 170,8
24	**Всего капитал**	**121**		**45 150,1**	**36 974,8**
25	**ИТОГО обязательства и капитал**	**12**		**233 741,1**	**155 988,1**
26	**ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ**				
27	Требования	1301	16	91 049,1	47 896,0
28	Обязательства	1302	17	57 473,0	38 765,4

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ

на 1 октября 2007 года

в миллионах белорусских рублей

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2007 г.	2006 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		15 394,9	9 084,3
2	Процентные расходы	2012		7 933,8	4 261,4
3	**Чистые процентные доходы**	**201**	**18**	**7 461,1**	**4 822,9**
4	Комиссионные доходы	2021		9 726,6	8 157,4
5	Комиссионные расходы	2022		1 115,1	805,0
6	**Чистые комиссионные доходы**	**202**	**19**	**8 611,5**	**7 352,4**
7	**Чистый доход по операциям с иностранной валютой**	**203**	**20**	**6 405,9**	**4 127,2**
8	**Чистый доход по операциям с ценными бумагами**	**204**	**21**	**-58,0**	**-87,5**
9	**Доход в форме дивидендов**	**205**		**0,0**	**0,0**
10	**Чистые отчисления в резервы**	**206**	**22**	**963,7**	**751,5**
11	**Прочие доходы**	**207**	**23**	**479,3**	**441,9**
12	**Операционные расходы**	**208**	**24**	**12 470,6**	**8 862,2**
13	**Прочие расходы**	**209**	**25**	**1 023,6**	**731,4**
14	**Налог на прибыль**	**210**		**1 997,7**	**1 518,8**
15	**ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)**	**2**		**6 444,2**	**4 793,0**

Руководитель — А.К. Жишкевич
Главный бухгалтер — В.В. Ермолович

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 13 от 27.10.2006 г.

З пачатку 2007 года ў Мінскім транзітным банку (МТБанку) паспяхова рэалізуюцца дзве спецыялізаваныя праграмы для прадпрыемстваў малога і сярэдняга бізнэсу, а таксама ІП. Усяго за паўгода з моманту падпісання пагаднення з Еўрапейскім банкам рэканструкцыі і развіцця МТБанкам былі асвоены 4 млн долараў па Праграме падтрымкі МСП. Некалькі соцень ІП і невялікіх прадпрыемстваў атрымалі крэдыты на развіццё па спрошчанай схеме. Зараз банк працягвае дадзеную праграму за кошт уласных сродкаў.

Аказалася запатрабаванай кліентамі і пакетная прапанова «З намі лягчэй». Сутнасць гэтай праграмы — у прадастаўленні прадпрыемствам, якія пачынаюць работу з МТБанкам, шэрагу істотных скідак на банкаўскае абслугоўванне.

У сённяшніх эканамічных рэаліях абедзве праграмы могуць быць цікавыя для ІП, якія праходзяць перарэгістрацыю.

КУРСЫ ВАЛЮТ

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 19.10.2007 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 150,00
1 еўра	3 064,39
1 латвійскі лат	4 358,84
1 літоўскі літ	887,49
1 чэшская крона	111,49
1 польскі злоты	827,40
1 расійскі рубель	86,43
1 украінская грыўня	425,74

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Цэнтрабанк РФ

USD	24,8749
10 UAH	49,2446
1000 BYR	11,5583
EUR	35,4194

Курс у гандлёвых кампаніях (на 18.10.2007 г.)

USD .... 2135 / 2210

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпісвайцеся на часопіс «Галоўны бухгалтер. ГБ» на 2007 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ISSN 1990 - 763X

07200>

9 771990 763008

Афіцыйна

У Беларусі пашыраны пералік тавараў, дазволеных да рэалізацыі на свабодных складах

У яго ўключаны аўтобусы, грузавікі, прычэпы да транспартных сродкаў. Адпаведны ўказ, у якім у новай рэдакцыі выкладаецца Палажэнне аб свабодных складах, Прэзідэнт Беларусі падпісаў 15 кастрычніка.

Дакументам прадастаўлена магчымасць увозу і размяшчэння на свабодным складзе транспартных сродкаў і іх далейшай рэалізацыі як самім уладальнікам свабоднага склада, так і іншымі юрыдычнымі асобамі і індывідуальнымі прадпрымальнікамі — рэзідэнтамі Рэспублікі Беларусь, якія ажыццявілі ўвоз такіх тавараў.

Пры гэтым уладальнік свабоднага склада павінен забяспечыць захаванасць транспартных сродкаў, перад выстаўленнем іх для продажу праводзіць дыягностыку тэхнічнага стану, праверку ў падраздзяленнях Дзяржаўтаінспекцыі на наяўнасць у базах даных выкрадзеных або ўгнаных транспартных сродкаў.

Улічваючы, што ўладальнік свабоднага склада абавязаны прадаваць толькі тэхнічна спраўныя аўтамабілі, а таксама ў мэтах стварэння спрыяльных умоў для перадпрадажнай падрыхтоўкі транспартных сродкаў на свабодным складзе прадугледжваецца магчымасць рамонту аўтамабіляў.

У цэлым меры, прадугледжаныя ўказам, будуць садзейнічаць павелічэнню аб'ёмаў продажаў транспартных сродкаў, пашырэнню і паляпшэнню якасці паслуг, якія аказваюцца насельніцтву свабоднымі складамі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт заснаваў юбілейны медаль «90 год органам дзяржаўнай бяспекі Беларусі»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ўказам заснаваў юбілейны медаль «90 год органам дзяржаўнай бяспекі Беларусі».

Юбілейным медалём «90 год органам дзяржаўнай бяспекі Беларусі» будуць узнагароджвацца ваеннаслужачыя органаў дзяржаўнай бяспекі, якія дасягнулі высокіх вынікаў у службовай дзейнасці, а таксама ветэраны органаў дзяржбяспекі, службовыя асобы дзяржорганаў Беларусі і іншых дзяржаў, якія ўнеслі значны ўклад ва ўмацаванне дзяржаўнай бяспекі.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Вёска Казіміраўка ўключана ў гарадскую рысу Магілёва

У гарадскую рысу Магілёва ўключаны зямельныя ўчасткі агульнай плошчай 10,6 га, а таксама землі вёскі Казіміраўка плошчай 81,14 га і землі запасу плошчай 40,8 га. Пры гэтым вёска Казіміраўка перадаецца ў адміністрацыйнае падпарадкаванне магілёўскіх гарадскіх Савета дэпутатаў і выканаўчага камітэта.

Адпаведны ўказ, якім змяняюцца межы горада Магілёва і Магілёўскага раёна, кіраўнік дзяржавы падпісаў 15 кастрычніка.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Парламенцкі дзённік

Пасля пакрыцця расходаў на ўтрыманне дзяцей

павінна заставацца не менш за 30 працэнтаў ад зарплаты

Падчас пасяджэння сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу парламентарыі ўхвалілі праект Закона «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб занятасці насельніцтва Рэспублікі Беларусь».

Дакумент утрымлівае палажэнне, якое прадугледжвае, што тэрытарыяльныя органы па працы, занятасці і сацыяльнай абароне павінны на працягу трох дзён з моманту атрымання судовай пастановы выносіць адміністрацыйныя рашэнні аб спагнанні сродкаў з працаздольных асоб, абавязаных кампенсаваць расходы дзяржавы на ўтрыманне дзяцей, якія знаходзяцца на дзяржаўным забеспячэнні. Пры гэтым пасля пакрыцця штомесячных расходаў дзяржавы на ўтрыманне дзяцей у бацькоў павінна заставацца не менш за 30 працэнтаў ад заработнай платы. Акрамя таго, законапраект таксама ўводзіць, што наймальнік павінен ажыццяўляць штодзённы кантроль за яўкай на працу абавязаных асоб.

Таксама парламентарыі ўхвалілі праект Закона «Аб унясенні дапаўненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях адміністрацыйнай адказнасці за правапарушэнні ў сферы аграэкатурызму». Акрамя таго, былі ратыфікаваны шэраг міжнародных пагадненняў.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

Беларусь мае высокі патэнцыял для прыцягнення інвестыцый

Летась прыток прамых замежных інвестыцый (ПЗІ) у эканоміку Беларусі склаў 354 млн долараў ЗША. Гэта на 49 млн больш, чым у 2005 годзе. Такая інфармацыя ўтрымліваецца ў Дакладзе «Аб сусветных інвестыцыях 2007», які быў падрыхтаваны Канферэнцыяй ААН па гандлі і развіцці (ЮНКТАД).

Прадстаўнік ААН/ПРААН у Беларусі Джыхан Султанаглу заявіла падчас прэзентацыі Даклада, што летась, згодна з дакументам, Беларусь заняла 12-е месца па аб'ёме прытоку ПЗІ сярод 20 краін Паўднёва-Усходняй Еўропы і СНД. У Дакладзе таксама адзначаецца, што інвестыцыі з Беларусі летась засталіся на ўзроўні 2005 года — яны склалі прыкладна 3 млн долараў.

Джыхан Султанаглу дадала, што зараз рыхтуюцца да рэалізацыі ў Беларусі два праекты ЮНКТАД і ПРААН. Першы — садзейнічанне краіне ў падрыхтоўцы Агляду інвестыцыйнай палітыкі (правядзенне аб'ектыўнай ацэнкі заканадаўчых і адміністрацыйных рамак у галіне замежных інвестыцый, а таксама выпрацоўка рэкамендацый па іх удасканаленні). Другі праект — аказанне тэхнічнай дапамогі Беларусі пры далучэнні да СГА (навучанне службовых асобаў і правядзенне экспертыз). «Ажыццяўленне праектаў можа пачацца альбо ў канцы 2007-га, альбо ў пачатку наступнага года».

Паводле слоў намесніка міністра замежных спраў Беларусі Валерыя Варанецкага, Даклад утрымлівае «шэраг ацэнак рэспублікі як краіны, якая з'яўляецца прыцягальнай для замежных інвестараў. Для нас гэта важна». У прыватнасці, Беларусь аднесена ЮНКТАД да катэгорыі краін «з высокім патэнцыялам для прыцягнення ПЗІ» і займае ў адпаведным рэйтынгу ЮНКТАД 47-е месца ў свеце. «Для параўнання, у 2000 годзе мы займалі 65-е месца».

Адказваючы на пытанне журналістаў, Валерый Варанецкі заявіў, што нядаўнія продажы без правядзення конкурсаў пакетаў акцый прадпрыемства «Мотавела» і кампаніі «Velcom» не з'яўляюцца сістэмным падыходам дзяржавы да прыватызацыі ў Беларусі. «Нельга сказаць, што, калі існуюць адзінкавыя падыходы па інвестыцыях без конкурсу, то гэта сістэмны падыход. Безумоўна, не».

«Сістэмны падыход заключаецца ў тым, што Беларусь зацікаўлена ў прыцягненні замежных інвестыцый. Зацікаўлена ў тым, каб яны былі максімальна карыснымі з пункту погляду развіцця эканомікі, прыцягнення тэхналогій, якія патрэбны краіне». Пры гэтым Беларусь выступае за «дыверсіфікацыю інвестыцый», што прадугледжвае шматвектарная палітыка.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

Прамая лінія

З НОВАГА ГОДА — РАНЕЙШЫЯ ПРАВІЛЫ

На пытанні чытачоў адказвае начальнік галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валянціна Вікенцьеўна КАРАЛЁВА

(Заканчэнне. Пачатак у нумарах за 16, 17 і 18 кастрычніка.)

— Я нарадзіўся 28 ліпеня 1946 года і з 1962 года пачаў працаваць з аднучасовым навучаннем на вячэрнім аддзяленні ў школе рабочай моладзі. Аднак зараз, пры выхадзе на пенсію, узнікла такая сітуацыя: палову 1962 года ў мой стаж залічылі, а палову — не. Чаму так адбылося?

І другое пытанне. Я маю ордэн Знак Пашаны, медаль ВДНГ, ганаровыя дыпломы, неаднаразова з'яўляўся пераможцам сацыялістычнага спаборніцтва. Чаму ўсе гэтыя ўзнагароды ніяк не ўплываюць на пенсію?

Віктар Іосіфавіч Чэвель, *г. Клецк*

— Справа ў тым, што членамі калгаса маглі станавіцца толькі асобы, якім споўнілася 16 гадоў. Гэтага ўзросту вы дасягнулі 28 ліпеня 1962 года. Адпаведна, час работы ад гэтага дня і да канца года павінен увайсці ў стаж цалкам. Тады як час работы да 28 ліпеня 1962 года, пры наяўнасці пацвярджальных дакументаў, залічваецца толькі па фактычнай працягласці — дзень работы за дзень стажу.

Што ж да пералічаных узнагарод, то яны ў свой час з'яўляліся, хутчэй, маральным (а часам і матэрыяльным) заахвочваннем. Аднак права на пенсію за асаблівыя заслугі гэтыя ўзнагароды не даюць.

— Чаму ў стаж уключаецца толькі дзевяць гадоў догляду дзяцей? І як быць у сітуацыі, калі з'явіцца чацвёртае дзіця?

Дзмітрый, *г. Мінск*

— Трэба падкрэсліць, што па ўсёй логіцы стаж павінен разлічвацца менавіта за адпрацаваныя гады. Разам з тым наша заканадаўства дае магчымасць заліку так званых «крэдытных» перыядаў, і ў тым ліку — часу догляду дзяцей. Аднак такі залік на самай справе робіцца ў памеры не больш чым дзевяць гадоў у суме. І, на наш погляд, такі падыход правільны. Бо дзевяць гадоў — гэта амаль палова з 20-гадовага стажу, які неабходны жанчыне для прызначэння поўнай пенсіі.

— У свой час мужа накіравалі на Кубу, дзе ў нас у 1974 годзе нарадзілася дзіця. Ці павінны былі час догляду малога залічыць у стаж?

Галіна Герасімаўна Сідарчук, *г. Мінск*

— Калі меркаваць па вашым званку, то павінны. Аднак больш дэталёва з гэтым пытаннем мы параспрабуем разабрацца разам з раённым упраўленнем па працы, занятасці і сацыяльнай абароне.

— Ці дастаткова для пацверджання стажу пасля сярэдзіны 1998 года аднаго запісу ў працоўнай кніжцы?

Іван Іванавіч Гурын, *г. Бабруйск*

— Для пацвярджэння перыяду работы пасля 1 ліпеня 1998 года аднаго запісу ў працоўнай кніжцы недастаткова, аднačасова неабходна падаць дакумент аб суме заробкаў і памерах выплат узносаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання. Прычым такая норма з'явілася невыпадкова: у пачатку—сярэдзіне 1990 гадоў стала распаўсюджанай практыка фіктыўных запісаў у працоўных кніжках, што рабіліся сваякам ці знаёмым у камерцыйных фірмах.

— Тэлефаную з Дубровенскага раёна. А пытанне такое. Да пераезду нашай сям'і ў Беларусь бацька адпрацаваў 11 гадоў зваршчыкам у Таджыкістане. Ці павінна залічвацца гэта работа ў спецыяльны стаж, што дае права выхаду на датэрміновую пенсію? І якія для гэтага патрэбны дакументы?

— Каб выйсці на датэрміновую пенсію, адной працоўнай кніжкі мала. Апроч яе, трэба падаць дакументы, якія пацвярджаюць, што чалавек працаваў электрагазазваршчыкам у рэжыме поўнага дня, а таксама дакументы, дзе ўказана, якія канкрэтна віды работ ён выконваў. Прычым калі бацька працаваў электрагазазваршчыкам у Таджыкістане пасля 1992 года, то плюс да ўсяго неабходны яшчэ і дакументы аб выніках атэстацыі працоўнага месца ў гэтай краіне.

— Ці прадбачыцца ў найбліжэйшы час павышэнне пенсій ваеннаслужачым?

Людміла Паўлаўна Каган, *г. Глыбокае*

— Міністэрства працы і сацыяльнай абароны займаецца «грамадзянскімі» пенсіямі, таму, Людміла Паўлаўна, са сваім пытаннем вам лепш звярнуцца на іншы адрас — у Міністэрства абароны. Я ж магу сказаць толькі адно — як правіла, павышэнне вайсковых пенсій адбываецца пасля павелічэння грашовага забеспячэння ваеннаслужачых.

— Турбуюць са Слуцка з наступным пытаннем. Ці праўда, што з новага года ваеннаслужачыя, якія працягваюць працаваць, не будуць атрымліваць частку сваёй пенсіі?

— Зноў-такі гэта пытанне да Міністэрства абароны. Са свайго ж боку магу толькі адзначыць — пакуль ніякіх прапаноў на гэты конт мы не чулі.

— Пасля закрыцця бальніцы я амаль год была знаходзілася на ўліку ў службе занятасці ў якасці беспрацоўнай. Чаму гэты час залічылі ў стаж не цалкам?

Марыя Аляксандраўна, *г. Ляхавічы*

— Справа ў тым, што з мінулага года змянілася заканадаўства, і зараз перыяд атрымання дапамогі па беспрацоўі залічваецца ў стаж не цалкам, а толькі тэрмінам да шасці месяцаў. І гэта мае свае тлумачэнні, бо згадзіцеся, што ў гэты час вы ўсё ж не працавалі. Прычым у далейшым пенсія будзе залежаць менавіта ад перыядаў работы ў большай ступені.

— Турбуе Іван Мікалаевіч са Стоўбцаў. Здарылася так, што ў жніўні трагічна загінуў мой сын. Як зараз можна аформіць пенсію па страце карміцеля на ўнука з улікам таго, што апошнім часам сын працаваў у прыватных фірмах, дзе не заўсёды належным чынам вялася дакументацыя?

— Дазвольце ўдакладніць: колькі гадоў было вашаму сыну і які ён меў стаж да ўладкавання ў камерцыйных фірмах?

— Сыну было 38, а стаж работы да ўладкавання ў камерцыйных структурах складаў 20 гадоў.

— Калі сыну споўнілася 38 гадоў, то для прызначэння пенсіі па страце карміцеля неабходна мець сем гадоў яго пацверджанага стажу. Гэта першая ўмова. А ўмова другая — збор звестак аб заробках, прычым не абавязкова з апошніх месяцаў працы. Таму я раю ўзяць пасведчанне аб нараджэнні ўнука, даведку з месца навучання, пасведчанне аб смерці сына і іншыя яго дакументы, а затым звярнуцца да ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне. І там у любым выпадку будзе прызначана пенсія па страце карміцеля ў памеры, не ніжэйшым за мінімальны. А мінімальны памер такой пенсіі на сёння складае каля 146 тыс. рублёў. Адно, што каб пенсія выплачвалася менавіта з дня смерці, звярнуцца па яе трэба на працягу года.

— Чаму мяне пазбавілі статусу персанальнага пенсіянера мясцовага значэння? І ці праўда, што будуць адменены пенсіі інвалідам-чарнобыльцам ІІ групы?

Аляксандр Канстанцінавіч, *г. Мінск*

— Персанальныя пенсіі мясцовага значэння былі адменены парламентам яшчэ ў 1992 годзе, і з гэтага часу такіх пенсій у нас проста няма. Што ж да пенсій інвалідам-чарнобыльцам, то скасоўваць іх ніхто не збіраецца.

— У 1986 годзе я нарадзіла, а затым выхоўвала дзіця-інваліда. Але здарылася так, што ў 2001 годзе дзіця памерла. Ці магу я з улікам гэтага выйсці раней на пенсію?

Ларыса Васільеўна

— Зможаце. Прынамсі, права выйсці на пенсію ў 50 гадоў будзе ў выпадку, калі вы выхоўвалі дзіця-інваліда не менш чым восем гадоў да яго паўнагоддзя.

— Муж, як дзяржслужачы, у маі пайшоў у адстаўку. Чаму пры разліку пенсіі ўзялі заробак не з 1984-га, а толькі з 1993 года?

— Дзяржслужачым пенсія вылічваецца зыходзячы з заробку за любыя пяць гадоў запар з 15 апошніх гадоў работы. Таму 1984 год у гэты перыяд не ўвайшоў.

— Ці будзе скасавана датэрміновая пенсія даяркам? І ці прызначаюць такую пенсію ў сітуацыі, калі ёсць перапынак у рабоце?

Дзіна Максімаўна Сухаровіч, *Драгічынскі раён*

— Не, не будзе. Права на датэрміновую пенсію захаваюць усе тыя ж катэгорыі, што і зараз. Што ж да перапынкаў у рабоце, і ў тым ліку перапынкаў спецыяльнага стажу, то гэта ніякага значэння не мае. Для прызначэння пенсіі мае значэнне толькі агульны стаж у суме.

— Павышэнне працоўных пенсій у верасні склала 7,5 працэнта. Ці не зменіцца яно пераразлікам працоўных пенсій у лістападзе? І калі пераразлік у лістападзе ўсё ж адбудзецца, то патлумачце, ён будзе «за мінусам» ці без «мінуса» вераснёўскіх сямі працэнтаў?

Соф'я Іосіфаўна Зубрыцкая, *г. Мінск*

— Казаць аб тым, будзе чарговае павышэнне працоўных пенсій у лістападзе або не, пакуль заўчасна — гэта будзе залежаць ад росту сярэдняй зарплаты па краіне. Тым не менш, калі падставы для павышэння з'явяцца, то яно адбудзецца менавіта прапарцыянальна росту зарплаты, інакш кажучы, «за мінусам» вераснёўскай прыбаўкі.

— У 1976—77 гадах працаваў у Амурскай вобласці Расіі, запіс аб чым ёсць у працоўнай кніжцы. А пытанне такое: якім чынам я магу пацвердзіць свой стаж і заробак, калі, магчыма, былой арганізацыі ўжо няма?

Пётр Леанідавіч, *г. Мінск*

— Са стажам, Пётр Леанідавіч, праблем быць не павінна — тут дастаткова працоўнай кніжкі. Што да заробкаў, то ў выпадку знікнення арганізацыі, пацвердзіць іх магчыма архіўнымі дакументамі.

Пры гэтым не выключана, што шукаць звесткі аб «расійскіх» заробках не спатрэбіцца ўвогуле. Так, сёлета каэфіцыент разлічваецца за любыя 13 гадоў запар з 23 апошніх гадоў работы, у 2008 годзе будзе дзейнічаць формула «14 з 24», у 2009 годзе — «15 з 25» і г.д. Словам, цалкам верагодна, што «расійскі» перыяд у неабходны для разліку каэфіцыента перыяд проста не патрапіць. Адна адбудзецца гэта пры ўмове, што працавалі вы да апошняга часу.

— Што чакае працоўных пенсіянераў-датэрміноўшчыкаў? Патлумачце, калі ласка, ці будуць з новага года ў выпадку прыняцця новага закона скасоўвацца з імі кантракты?

І яшчэ. У студзені выйшла на пенсію, але мне не налічылі пенсію і ў чэрвені зрабілі пераразлік. У выніку з чэрвеня стала атрымліваць на 40 тысяч рублёў больш. Адны ці павінны мне вярнуць недаплату за студзень—май?

Валянціна Васільеўна Пілецкая, *г. Слуцк*

— Па-першае, з 1 студзеня 2008 года закон аб прафесійных пенсіях дзейнічаць яшчэ не пачне. А, па-другое, новы закон і скасаванне кантрактаў ніяк не звязаныя паміж сабой. Працаваць з працоўным пенсіянерам-«датэрміноўшчыкам» кантракт ці не — гэта справа выключна наймальніка.

Што да другога пытання, то тут ёсць варыянты. Калі пераразлік стаў вынікам памылкі ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне, то недаплату за студзень—май вам павінны вярнуць. Аднак калі падставай для пераразліку аказалася прадастаўленне вамі якіх-небудзь дадатковых звестак, то ў дадзеным выпадку гаворкі аб вяртанні ўжо быць не можа. З улікам новых дакументаў вам павінны павялічыць пенсію з першага дня наступнага месяца.

— Ці павінна пераразлічвацца пенсія з улікам таго, што пасля выхаду на яе чалавек працягвае працаваць?

Ларыса Віктараўна Аляксандровіч, *г. Мінск*

— Калі гаворка ідзе аб пенсіі па ўзросце, то магчымасці на пераразлік за «пасляпенсійную» работу наша заканадаўства не прадугледжвае. Аднак змяніць памер сваёй пенсіі ў такой сітуацыі ўсё ж можна. Для гэтага неабходна па ўласным жаданні часова адмовіцца ад яе атрымання — за кожныя два месяцы такой адмовы пенсія павялічваецца на 1 працэнт заробку.

— З якога часу робіцца надбаўка за работу без атрымання пенсіі? І ці павінна павышацца пенсія, калі я працаваў на такіх умовах у 1990 годзе?

Васіль Барысавіч, *Брэсцкая вобласць*

— Магчымасць павелічэння пенсіі за работу без яе атрымання была замацавана ў заканадаўстве з 1 верасня 1998 года. Дагэтуль такой нормы не было, і адпаведна, выкарыстаць яе ў адносінах да 1990 года нельга.

— Атрымліваю пенсію і разам з ёй — надбаўку за загінулага сына. Ці павышаецца гэта надбаўка і калі гэта адбывалася ў апошні раз?

Праскоўя Паўлаўна Захарэнка, *Калінкавіцкі раён*

— Да вашай пенсіі, Праскоўя Паўлаўна, выплачваецца павышэнне — як маці загінулага ваеннаслужачага. Памер гэтага павышэння складае 180 працэнтаў мінімальнай пенсіі па ўзросце. І, паколькі павышэнне залежыць ад мінімальнай пенсіі па ўзросце, то яго пераразлік робіцца ў сувязі са змяненнем бюджэту пражытковага мінімуму. У прыватнасці, сёлета такі пераразлік адбыўся тройчы — з 1 лютага, 1 мая і з 1 жніўня.

— Я адношуся да рэпрэсаваных грамадзян, зараз мне 80 гадоў, маю 45-гадовы стаж і каэфіцыент 1,51. Якія змяненні павінны адбыцца асабіста ў адносінах да мяне?

Соф'я Уладзіміраўна Ульянава, *г. Нясвіж*

— З пункту гледжання пенсійнага заканадаўства — ніякіх. Адно, што калі вам споўнілася 80 гадоў, то да пенсіі павінна быць прызначана надбаўка на догляд у памеры 50 працэнтаў мінімальнай пенсіі па ўзросту.

Матэрыялы «прамой лініі» падрыхтаваў Сяргей ГРЫБ.

Генадзь НАВІЦКІ: «Адносіны Беларусі і Турцыі актыўна развіваюцца»

Адносіны Беларусі і Турцыі ў апошнія гады актыўна развіваюцца. Гэтаму, у прыватнасці, садзейнічае тое, што пазіцыі дзвюх краін на міжнароднай арэне «часта альбо супадаюць, альбо з'яўляюцца вельмі блізкімі». Аб гэтым заявіў старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Генадзь Навіцкі падчас сустрэчы з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Турцыі ў нашай краіне Бірнур Фертэклігіль.

Генадзь Навіцкі асобна падкрэсліў, што дастаткова актыўна развіваюцца адносіны паміж парламентамі краін. Пры гэтым старшыня верхняй палаты парламента выказаў надзею, што ў новым парламенце Турцыі, які быў абраны ў ліпені, будзе зноў створана працоўная група супрацоўніцтва з парламентам Беларусі.

Старшыня Савета Рэспублікі адзначыў таксама наяўнасць «цеснага ўзаемадзеяння» краін на міжнароднай арэне. Пры гэтым Генадзь Навіцкі выказаў удзячнасць турэцкаму боку «за паслядоўную пазіцыю пры разглядзе пытання аб наданні Беларусі статусу назіральніка ў АЧЭС і ПАЧЭС». Генадзь Навіцкі выказаў таксама падзяку паслу за дапамогу ў арганізацыі ў ВНУ краіны выкладання турэцкай мовы. «Статыстыка сведчыць пра павелічэнне колькасці студэнтаў, якія вывучаюць турэцкую мову».

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

ДОМІКІ НА ВАДЗЕ

КДК супраць незаконнага будаўніцтва ў прыродаахоўных зонах

Пабудовы на прыбярэжных палосах маляўнічых вадаёмаў і рэк — катэджы, лазні, лодачныя гаражы, альтанкі, прыватныя пірсы і іншыя — сталі прадметам абмеркавання на нарадзе ў Камітэце дзяржкантролю Магілёўскай вобласці, якая адбылася пад старшынствам Зянона Ломаця. Кіраўнік КДК рэспублікі запатрабаваў **ліквідаваць парушэнні ў сферы дзеяння зямельнага, ляснога і прыродаахоўнага заканадаўства.**

Вось некалькі прыкладаў. У вёсцы Палыкавічы Магілёўскага раёна індывідуальнай прадпрымальніцы быў выдзелены ўчастак зямлі для абслугоўвання сажалкі з рыбай. У парушэнне ўсіх нормаў жанчына пачала там будаваць жылы дом.

У Магілёве працуе аўтастаянка ў водаахоўнай зоне ракі Днепр: арэнда скончылася, асфальту і ачышчальных збудаванняў для экалагічнай бяспекі там ніколі і не было, а стаянка не ліквідуецца.

У Бабруйску грамадзянін упарта будуецца каля ракі Бярэзіна, хоць ужо прыцягваўся да адміністрацыйнай адказнасці. У Бялыніцкім раёне ўлады паспяшаліся ўзаконіць будаўніцтва катэджа на беразе возера. Асабіста Зянона Ломаця ўразілі шматлікія пабудовы на беразе вадаёма ў Любужы Магілёўскага раёна. Праўда, апошнімі днямі там пачала працаваць брыгада па ліквідацыі незаконна пабудаваных пірсаў і агароджаў.

Старшыня Камітэта дзяржкантролю рэспублікі катэгарычна запатрабаваў навесці парадак на зямлі — прыняць жорсткія меры супраць незаконнага будаўніцтва і самавольнага захопу зямлі. Менавіта гэтага патрабуе ад КДК і пракуратуры Аляксандр Лукашэнка.

У выніку праверак у Магілёўскай вобласці былі выяўлены некалькі соцень выпадкаў парушэнняў зямельнага, прыродаахоўнага і ляснога заканадаўстваў. У КДК паведамілі, што ўжо цяпер ідзе іх выпраўленне: знесена 76 незаконных пабудоў (гэта болей за пятую частку ад агульнай колькасці), вызвалена 1,5 гектара зямлі, ліквідаваны тры дзесяткі сметнікаў, 138 чалавек прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці.

Зянон Ломаць паабяцаў, што супраць парушальнікаў, якія не паспяшаюцца выканаць законныя патрабаванні ўладаў, будуць прыняты жорсткія меры.

— Я хацеў бы звярнуцца да тых, хто парушыў зямельнае заканадаўства, — сказаў ён. — Добраахвотна, аператыўна і актыўна навядзіце парадак. Я падкрэсліваю, зрабіце гэта самі: атрымалі прадпісанне — і ўперад! Таму што мы нікому не дазволім парушаць заканадаўства. І калі нехта мяркуе, што можна адсядзецца за плотам, то нічога не атрымаецца. Калі спатрэбіцца, будзем распачынаць крымінальныя справы.

Зянон Ломаць таксама падкрэсліў, што сітуацыя з выкарыстаннем зямлі ў многім звязана з выкананнем сваіх абавязкаў службовымі асобамі.

— Патуранняў і тут не будзе нікому, — папярэдзіў старшыня КДК. — Навядзенне парадку залежыць ад пасадавых асобаў, якія павінны ведаць сітуацыю. І калі нехта мяркуе паставіцца да сітуацыі непрынцыпова ці прыкрываць кума-брата-свата, то я папярэджваю аб персанальнай адказнасці. На жаль, ёсць факты, калі мясцовыя ўлады не надта актыўна рэагуюць на парушэнні зямельнага заканадаўства. Даводзіцца падганяць — не пернікам, дык кнутом.

Тут трэба адзначыць, што размова ідзе ў асноўным пра новае будаўніцтва ў прыродаахоўных зонах. Там, дзе пабудовы старыя, стаяць па некалькі дзесяткаў гадоў, ад мясцовых уладаў патрабуецца ўзважаны падыход, а не ламанне бульдозерамі.

Усе парушэнні ў сферы зямельнага і прыродаахоўнага заканадаўства павінны быць ліквідаваныя на працягу кастрычніка-лістапада. Падобныя нарады, якія актывізуюць навядзенне парадку на зямлі, пройдуць у найбліжэйшы час ва ўсіх рэгіёнах Беларусі.

Зянон Ломаць таксама паведаміў на нарадзе ў Магілёве, што КДК звярнуў увагу на катэджы **павышанай камфортнасці.** У іх уладальнікаў запытаюцца, на якія грошы яны іх пабудавалі. Гэта работа, сумесная з праваахоўнымі органамі, пачалася ўжо ў Мінскай вобласці.

— Я хачу падкрэсліць: усе, хто законна пабудаваў катэджы, не хвалюйцеся, спіце спакойна, — сказаў кіраўнік Камітэта дзяржкантролю. — Але калі знойдзем, што чалавек не можа патлумачыць, адкуль ён узяў грошы на катэдж плошчай у 600-700-800 квадратных метраў коштам у мільён долараў, то — выбачайце! Значыць, недзе падмануў дзяржаву, не заплаціў падаткі — такіх прыкладаў у нас тысячы. Таму будзе такім чынам: законна атрымаў грошы і пабудаваў катэдж — ніхто ні да каго чапляцца не будзе. Але цікавіцца будзем і, калі знойдзем парушэнні, прымем вызначаныя законам меры.

Ілона ІВАНОВА.

Цялят здалі ў маі. Грошай няма дагэтуль...

Пытальнік

Мы, жыхары вёскі Оса, 11 мая здалі цялят у ААТ «Кісялёўцы». І дагэтуль не можам атрымаць грошы. Дапамажыце нам, калі ласка.

Верамко, Беразюк, Падайка, *Кобрынскі раён.*

У калектыўным лісце чытачоў крыху здзівіла дата — 11 мая. Усё ж на працягу паўгода са здатчыкамі сельскагаспадарчай прадукцыі можна было б, падавалася, разлічыцца. Тым не менш галоўны бухгалтар гаспадаркі Надзея Селех пацвердзіла нам, што, сапраўды, факты, як кажуць, маюць месца. І патлумачыла іх прычыны.

— Штогод мы два разы атрымлівалі мэтавыя крэдыты з бюджэту пад закупку маладняку буйной рагатай жывёлы. Напачатку так было і сёлета: у красавіку мы атрымалі 120 мільёнаў рублёў, якія цалкам засвоілі па прызначэнню, — сказала Надзея Іванаўна. — Нам параілі і надалей актыўна закупляць маладняк — пад другі па ліку крэдыт. У выніку сума доўгу перад здатчыкамі сельскагаспадарчай прадукцыі склала 110 мільёнаў рублёў, а крэдыт мы так і не атрымалі, хоць звярталіся і ў раён, і ў вобласць з гэтым пытаннем. Я вам больш скажу: належную па ўказу кіраўніка дзяржавы даплату ў памеры 1 тысячы рублёў за здадзены маладняк мы атрымалі толькі 1 кастрычніка.

Паводле далейшых слоў суразмоўцы, у такіх умовах гаспадарка мусіла пачаць пакрысе выплачваць грошы з уласных рэсурсаў. На сёння запазычанасць перад здатчыкамі складае 37 мільёнаў рублёў (сродкі яшчэ не атрымалі каля 65 чалавек). Літаральна ў дзень гутаркі з галоўным бухгалтарам паступіла 7 мільёнаў рублёў за прададзеных у Мінск быкоў, адпаведна, агульная сума доўгу зменшыцца на гэтую лічбу.

— Я патэлефанавала ўжо некалькім здатчыкам, у тым ліку і вашым заяўнікам, якія абавязкова атрымаюць нарэшце грашовыя сродкі, — дадала Надзея Селех. — Як з астатнімі? Праблема яшчэ і ў тым, што, нават маючы прадукцыю, яе не вельмі лёгка прадаць. Па той жа буйной рагатай жывёле зараз няма рынку збыту. Але мы будзем імкнуцца як мага хутчэй разлічыцца са здатчыкамі. Думаю, да канца года закрыем праблему цалкам.

Факт

Пешаходам дапаможа пантонны мост

Фота Яраслава ВАНЮКЕВІЧА.

Неўзабаве стары мост праз Нёман у Гродне зачыніцца на рэканструкцыю, пасля чаго транспарт стане рухацца не па дзвюх, а па чатырох палосах. Будуць абсталяваны і праходы для пешаходаў. Ды і на перыяд рэканструкцыі ў іх, у адрозненне ад вадзіцеляў, праблем не будзе. Перабрацца з аднаго берага ракі на іншы пешаходам дапаможа пантонны мост, які ўстанавілі ваеннаслужачыя 307-й Слуцкай чыгуначнай брыгады. Даўжыня надводнай часткі гэтага даволі незвычайнага для абласнога цэнтра аб'екта — 95 метраў, шырыня — 2,2 метра. Уся сістэма прадумана і выканана так, што які б узровень вады ў Нёмане ні быў, мост застанецца над паверхняй.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Утерянный **бланк страхового свидетельства** «Белгосстрах» **АЖ 1387224** считать **недействительным**.

ЧЫНОЎНІК ЧАСОВА НЕДАСТУПНЫ?

Нататкі звычайнага грамадзяніна

Указ Прэзідэнта аб дадатковых мерах па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асобаў, безумоўна, дазволіць яшчэ больш наблізіць уладу да людзей. Народ адразу адчуў, што чыноўнікі «заварушыліся», у добрым сэнсе гэтага слова былі «напалоханы» тым, што за недаступнасць, фармалізм і іншае могуць быць пакараны, нават звольнены. Дзесяткі адказных асобаў былі прыцягнуты ў Прыдзвінскім рэгіёне да дысцыплінарнай адказнасці за невыкананне палажэнняў Дырэктывы № 2 «Аб мерах па далейшай дэбюракратызацыі дзяржаўнага апарату», і не выключэннем сталі старшыні, намеснікі выканкамаў. Нават за грубасць пры прыёме наведвальніка аднаму чыноўніку была аб'яўлена вымова.

Кантроль за выкананнем патрабаванняў Дырэктывы быў і застаецца вельмі сур'ёзным. З рэгіёнаў сталі меней пісаць у Адміністрацыю Прэзідэнта. У прыватнасці, за 9 месяцаў на Віцебшчыне колькасць зваротаў у Адміністрацыю Прэзідэнта паменшылася на 23 працэнты ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года. Працэнтаў на 20 знізіўся паток скаргаў і ў аблвыканкам.

Што датычыцца яўнай занепакоенасці чыноўнікаў тым, што простыя грамадзяне часта не ведаюць наогул, каму канкрэтна трэба пісаць, каб, напрыклад, у ацяпляльны сезон у кватэры стала цяплей, ды заклікаюць у мясцовых СМІ «павышаць прававы ўзровень», хочацца ўступіць у дыскусію. Чаму б грамадзянам у паштовыя скрынкі не кінуць «памяткі» наконт органаў, што адказваюць за вырашэнне канкрэтных пытанняў? Бывае, што гэтыя структуры фармальна падыходзяць да выканання сваіх абавязкаў. Прыклады? Калі ласка! Калі таму ж простаму грамадзяніну ў ЖЭУ адказалі, што «панэльны дом не прызначаны, каб зімой у кватэрах было цёпла» (быў такі выпадак), куды яму звяртацца? Асабіста я параіў у Камітэт дзяржаўнага кантролю, адкуль скаргу накіруюць на рэагаванне ў ЖРЭТ. І, памятаю, сям'я была толькі ўдзячна карпункту за добрую параду.

Другі выпадак. Жыхары дома ў Віцебску хацелі, каб памянялі тратуары каля дома. Напісалі ў ЖЭУ, дзяржкантроль. У выніку... трохі падрамантавалі асфальт, дзе машыны едуць, а дзеці і старыя і зараз ходзяць па старых бетонных плітах. Куды ж ім пісаць?

Дарэчы, першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Анатоль Рубінаў, калі быў у Віцебску на адным з пасяджэнняў, падчас свайго выступлення успомніў скаргу наконт неабходнасці капітальнага рамонту дома. Маўляў, адправілі яе назад да мясцовых чыноўнікаў, і праблема пачала вырашацца. На жаль, калі адразу ўсе жыхары такіх дамоў напішуць такія ж лісты ў Адміністрацыю, усё роўна рамонт ва ўсіх дамах адразу не зробяць. Затое, напэўна, адчуваючы, што ў Адміністрацыі пацікавяцца эфектыўнасцю рэагавання, вывады на месцах будуць зроблены. А так адказ просты — «грошай недастаткова».

Калі ўжо завяршаў работу над тэкстам, патэлефанаваў чытач з Полацка, спадабаўся яму адзін наш артыкул. Пытаю, ці сталі чыноўнікі бліжэй да людзей? — «Ды мы з жонкай пенсіянеры, да чыноўнікаў не звяртаемся!» — чую ў адказ. Шчаслівыя людзі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

БЕЛОРУССКИЙ ИНДУСТРИАЛЬНЫЙ БАНК

Вниманию владельцев акций ОАО «Белорусский Индустриальный Банк»

ОАО «Белорусский Индустриальный Банк» сообщает, что 26 октября 2007 г.
СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
ОАО «Белорусский Индустриальный Банк»
в заочной форме путем письменного опроса с повесткой дня:

- о направлении части прибыли ОАО «Белорусский Индустриальный Банк» за 2007 год в фонд развития ОАО «Белорусский Индустриальный Банк»;
- об увеличении уставного фонда ОАО «Белорусский Индустриальный Банк»;
- о внесении изменений и дополнений в Устав ОАО «Белорусский Индустриальный Банк».

Бюллетени для заочного голосования лица, имеющие право на участие в Общем Собрании акционеров ОАО «Белорусский Индустриальный Банк», могут получить, заполнить и предоставить по месту нахождения головного ОАО «Белорусский Индустриальный Банк» и его филиалов:
г. Минск, ул. Мельникайте, 8;
г. Минск, ул. Энгельса, 30;
г. Витебск, ул. Чапаева, 16;
г. Гомель, ул. Головацкого, 19;
г. Гродно, бульвар Ленинского комсомола, 7а;
г. Могилев, пер. Комиссариатский, 5-а.
Срок окончания приёма заполненных бюллетеней 23 октября 2007 г.
Информация по вопросам повестки дня предоставляется по указанным адресам лицам, имеющим право на участие в собрании, при предъявлении ими документов, подтверждающих личность и полномочия представителя.

Телефон для справок: т/ф 209 41 85.

Наблюдательный Совет ОАО «Белорусский Индустриальный Банк».

ОАО «Минский экспериментально-фурнитурный завод» информирует, что **удостоверение директора** ООО «Белактех» **на имя Саманкова Александра Гавриииловича № С/697,** выданное Мингорисполкомом 27.06.2001 г., является **недействительным**.

Згублены дыплом № 036712, выдадзены Інстытутам народнай гаспадаркі **на імя Татарчыка Сяргея Іванавіча**, лічыць **несапраўдным**.

«Выканаць праграму «Мінус 100» усё яшчэ магчыма»

З пачатку года ў Беларусі адбылося 5,8 тыс. дарожна-транспартных здарэнняў, у выніку якіх загінулі 1 тыс. 154 чалавекі. Аб гэтым паведаміў міністр унутраных спраў Беларусі Уладзімір Навумаў на сустрэчы з кіраўнікамі СМІ, прысвечанай актуальным пытанням бяспекі дарожнага руху.

На думку міністра, асноўнай прычынай гібелі вадзіцеляў і пешаходаў у ДТЗ усё яшчэ з'яўляецца невысокая культура ўдзельнікаў дарожнага руху. Толькі са студзеня па кастрычнік інспектары ДАІ затрымалі амаль 48 тыс. вадзіцеляў, якія знаходзіліся за рулём у нецвярозым стане. У судах разглядаецца тысяча спраў, узбуджаных за паўторнае кіраванне транспартам у стане алкагольнага ап'янення.

Разам з тым, адзначыў Уладзімір Навумаў, захоўваецца шанц да канца года выканаць праграму «Мінус 100», сутнасць якой — у змяншэнні роўна на столькі колькасці загінулых на беларускіх дарогах (у апошнія два гады ў ДТЗ загінулі ў сярэднім па 1,5 тыс. чалавек). Для гэтага кожнаму з удзельнікаў руху варта задумацца аб культуры паводзінаў на дарогах. Вялікую ролю ў яе фарміраванні павінны адыграць СМІ, лічыць міністр.

Кар. БЕЛТА.

ЗА ВЫРАБ ПЛАСТЫДУ — 5 ГАДОЎ КАЛОНІІ

У сёлетнім маі супрацоўнікі ўпраўлення КДБ па Магілёўскай вобласці затрымалі 27-гадовага жыхара горада Мар'іна Горка, які спрабаваў збыць буйную партыю выбуховага рэчыва.

«Звязда» пра гэта паведамляла: малады чалавек сам зрабіў 10 кілаграмаў пластыду — дэмантажом артэлерыйскіх снарадаў. І прызначыў за свой тавар немалую цану — 10 тысяч долараў. Пасля сустрэчы з пакупніком узрыўчаткі прадаўца і затрымалі. Суд Асіповіцкага раёна пакараў вырабляльніка пластыду пяццю з паловай года пазбаўлення волі ў папраўчай калоніі строгага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці.

Алена КАЗЛОВА.

ДВОЕ МАЛЯРОЎ САРВАЛІСЯ З ВЫШЫНІ

У Мінску на праспекце Незалежнасці ў ходзе правядзення афарбовачных работ дома пацярпелі двое чалавек, якія знаходзіліся ў будаўнічай люльцы.

Паводле папярэдняй інфармацыі, люлька, у якой знаходзілася двое маляроў, зачапілася за выступаючую частку балкона, у выніку чаго людзі і ўпалі ўніз з вышыні трэцяга паверха дома. Адзін з пацярпелых шпіталізаваны з падазрэннем на пералом пазваночніка, а другі — з чэрапна-мазгавой траўмай, траўмай жывата. Паводле папярэдняй інфармацыі, стан пацярпелых ацэньваецца як сярэдняй цяжкасці.

Ігар ГРЫШЫН.

Заснавальнікі — установа «Рэдакцыя газеты «Звязда» і грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Рэгістрацыйны № 12.

19
КАСТРЫЧНІКА
2007 г.
ПЯТНІЦА
№ 43 (15494)

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Акцыі

ЮНЫЯ БЕЛАРУСЫ ЗАЦІКАВІЛІСЯ ЭКАЛАГІЧНАЙ ПРАБЛЕМАЙ

У рамках міжнароднай экалагічнай ініцыятывы дзіцячага тэлеканала Jetix у Рэспубліканскім экалагічным цэнтры дзяцей і юнацтва адбыўся фінал конкурсу «Прыбяры сваю краіну». Арганізатарамі таксама сталі Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, Міністэрства інфармацыі, тэлекамунікацыйны галіновы саюз і Рэспубліканскі экалагічны цэнтр дзяцей і юнацтва.

Конкурс «Прыбяры сваю краіну» праходзіў у Беларусі ўпершыню, а яго тэмай стала перапрацоўка пластыкавых бутэлек, бо праблема перапрацоўкі пластыкавых адходаў зараз адна з самых актуальных у свеце. Удзел у конкурсе ўзялі 400 дзяцей і падлеткаў ад 7 да 16 гадоў з усёй Беларусі. Пераможцамі ж сталі ажно трыццаць школьнікаў (з Любані, Лагойска, Вілейкі, Дзятлава, Прылукаў і Мінска). Ім уручылі пуцёўкі ў дзіцячы аздараўленчы лагер «Зубраня» і сувеніры. Былі не толькі індывідуальныя праекты, але і групавыя работы дзяцей з экалагічных гурткоў і цэнтраў. Акцыя, на думку арганізатараў, звярнула ўвагу на праблему экалогіі і адначасова на развіццё творчага патэнцыялу юных жыхароў Беларусі, бо яны праявілі ўсю сваю фантазію.

Ірына ПРЫМАК.

Выпрабавана на сабе

ПРАЦА ДОМА

Памятаю, як яшчэ ў школе, у 10-м класе мне на вочы патрапіла наступная аб'ява: «Офіс дома. У Вас ёсць жаданне зарабляць рублі і валюту? Займацца нескладанай працай дома? Мець надзейную працу з высокім і стабільным заробкам? Мець магчымасць, не кідаючы асноўнай працы, падзарабляць па 3—4 гадзіны ў дзень? У кароткі тэрмін палепшыць сваё матэрыяльнае становішча, сумяшчаючы некалькі варыянтаў прац? Мы дапаможам Вам ажыццявіць усе гэтыя жаданні! Супрацоўніцтва з беларускімі, расійскімі і замежнымі кампаніямі. Завочныя працы з штотыднёвай аплатай не патрабуюць якіх-небудзь адмысловых ведаў, досведу або практычнай падрыхтоўкі. Магчымая як поўная, так і частковая занятасць...». Ну, чым не казка з залатымі гарамі на гарызонце! Яшчэ тады мне, школьніку, вельмі спадабалася гэтая аб'ява, напісаў ліст з просьбай падрабязней распавесці аб працы. На што мне прыйшоў даволі-такі хутка адказ. Прычым, з Расіі, з горада Тулы.

Так, пасланне здзівіла сваёй інфарматыўнасцю. Перада мной быў спіс з 34 варыянтаў заробку. Вочы проста разбягаліся: паштовая праца, апрацоўка допісу на даму, выраб візітовак, праца з замежнымі калекцыянерамі, паштовы агент дома, склейванне паштовых канвертаў, зборка караляў, фасоўка насення і склейванне пакетаў для фасоўкі, сакратар дома... Выбар, сапраўды, быў вялікі. Прычым гэта далёка не поўны спіс. А якая заработная плата: 300 тысяч, 2000$ у месяц, 150 тысяч у тыдзень... Усё залежала ад занятасці, дзесьці ад аб'ёму выкананай працы... А ў адным з пунктаў была прапанаваная надомная праца на міжнароднае агенцтва. Праца заключалася ў аналізе прэсы, допісаў, выкананні часовых або разавых даручэнняў. Арыентаваны заробак вагаўся ад 2000 долараў і вышэй. А для асобаў з гуманітарнай адукацыяй была спецыяльная адмысловая прапанова: выкананне агенцкіх відаў прац, з камандзіроўкамі. Зарплата ад 6000 долараў.

Ну ўсё, здавалася, пара кідаць школу. Тут такія грошы круцяцца, а мне трэба сядзець вучыць матэматыку, мовы...

Але як стала вядома потым, тут усё не так ужо гладка і перспектыўна, як можа здацца на першы погляд. Гэта я зразумеў тады, калі пасля прапанаванай працы прачытаў наступную інфармацыю: «Вы можаце прыступіць да працы неадкладна, у дзень атрымання пакета інструкцый. Для гэтага неабходна занесці ўступную суму: на множанне і падрыхтоўку неабходных дакументаў для пачатку працы. Вы атрымаеце значныя скідкі, калі закажаце матэрыялы адразу па некалькіх пунктах. Кошт замовы інфармацыі па адным пункце — 5 тысяч беларускіх рублёў...». Для ахвотнікаў атрымаць інфармацыю больш чым па адным пункце рабіліся скідкі. Чым больш замоў, тым танней атрымліваўся адзін пункт. Гаварылася, што сваёй аплатай мы пацвярджаем сур'ёзнасць намераў. Гэтым выключалася бяздзейная цікаўнасць.

Было жудасна цікава пазнаць, што сабой уяўляе праца, якая прапаноўвалася. Да таго ж, грошы былі абяцаныя немалыя. Трохі падумаўшы, прыйшоў да высновы, што варта паспрабаваць свае сілы ў гэтай працы. Схадзіў на пошту, зрабіў перадаплату, адправіў ліст з канвертам са зваротным адрасам. Натуральна, зрабіў замову адразу па некалькіх пунктах (так было нашмат танней!). Праз тыдзень мне прыйшоў адказ. Ліст быў тоўстым, было зразумела, што там шмат папер. Аказалася, што я маю рацыю. З нецярпеннем адкрыў ліст, і з прагнасцю стаў чытаць яго змест.

Праца па распаўсюджванні інфармацыі

Сутнасць працы заключалася ў распаўсюджванні рознай інфармацыі сярод зацікаўленых асобаў за аплату. Яна звязаная з атрыманнем лістоў па рэкламных аб'явах, іх апрацоўкай і перасыланнем патэнцыйным кліентам. Спачатку трэба было падабраць тую інфармацыю, якая карысталася б найбольшым попытам, напрыклад, рэцэпты і замовы народнай медыцыны, карысныя парады і цікавыя тэхналогіі... Самае галоўнае, што да «падбору інфармацыі трэба падыходзіць творча». Затым трэба было размножыць гэтую інфармацыю (пры дапамозе ксеракса), затым размясціць рэкламу для прыцягнення патэнцыйных пакупнікоў. Потым ужо трэба было працаваць з допісам, дакладней з замовамі, якія прыйшлі да вас.

У канцы пазначалася: «Магчыма, Вам здалося занадта складаным выкарыстоўваць дадзеную методыку, але грошы проста так нікому не даюцца, іх трэба зарабіць. Вы не пашкадуеце, калі возьмецеся за гэтую працу».

Методыка паштовай працы

Было прапанавана некалькі варыянтаў працы, так або інакш звязаных з дзейнасцю па пошце. Адна праца заключалася ў тым, каб арандаваць у любым паштовым аддзяленні паштовую скрыню і здаваць у сваю чаргу якому-небудзь бізнэсмену. Яшчэ адна праца заключалася ў продажы па пошце газет прадпрымальнікам і фірмам іншых гарадоў і рэгіёнаў. Гаварылася, што шматлікія зацікаўленыя ў рэгулярным атрыманні цэлых газет або асобных рубрык. Але для гэтага трэба спачатку было знайсці патэнцыйных пакупнікоў, апублікаваўшы ў газетах рэкламныя аб'явы.

Дробны гандаль па пошце

Для ажыццяўлення гэтай дзейнасці трэба было вывучыць рынак збыту і высветліць тое, што ў іншых рэгіёнах з'яўляецца дэфіцытам або на што кошт значна вышэй, чым у нас у горадзе. «Дэфіцытны» тавар, не вельмі аб'ёмны, трэба было б закупіць (насенне, напрыклад), размясціць аб'яву і потым ужо займацца продажам.

Завочныя курсы

Пры наяўнасці вызначаных ведаў можна арганізаваць кансультацыю па пошце або завочныя курсы замежнай мовы, рамонту тэлевізараў, гульні на гітары... Але для гэтага варта разбірацца ў той сферы, якую выкладаеш.

Але гэта яшчэ не самае галоўнае. Супертройка лідараў прапануемай працы яшчэ наперадзе.

Праца па склейванні канвертаў

Для выканання гэтай працы спачатку трэба было атрымаць узор канверта-нарыхтоўкі, які трэба было выразаць з контурнай лініі, затым склейваць... Але самае галоўнае наперадзе. Потым гэтыя ж канверты трэба было самім прадаваць сваім знаёмым, блізкім, прапаноўваць у аддзяленні сувязі, у рэдакцыі газет, на аптовыя базы... Выдатны спосаб заробку.

Зборка шарыкавых аўтаручак і фламастараў дома

Гэтая надомная праца ўяўляла зборку простых шарыкавых аўтаручак і фламастараў. Спачатку неабходна было замовіць сыравіну (натуральна за грошы), а таксама 5 працэнтаў ад неабходнай сумы адправіць пасрэдніцкай арганізацыі. Пасля аплаты высылалася праца. У канцы ліста былі напісаныя наступныя словы: « Увага! Усе паштовыя пераводы, дасланыя на фірмы Украіны, абкладаюцца 30-працэнтным падаткам: нам нявыгадна афармляць прыём пераводаў. Вашы даныя і грошы ўкладзіце ў канверт са зваротным адрасам, добра заклейце і адпраўце нам... Падман цалкам выключаны. Мы працуем для Вас».

Праца па склейванні караляў дома

Прапаноўвалася нескладаная высокааплатная праца па зборцы караляў дома. Для таго каб прыступіць да працы, трэба было скласці кантракт з прадпрыемствам на 3 месяцы. На працягу гэтага часу трэба выконваць абумоўлены кантрактам аб'ём працы. Пасля заканчэння тэрміну кантракта вам выплачваліся б заробленыя грошы. Ваш заробак залежаў бы ад якасці і колькасці выкананай працы. Не факт, што Вам заплацілі б усе грошы.

У рэшце рэшт я не ўзяўся за выкананне ні адной з прапануемых прац. Уся гэтая праца вельмі сумнеўная. Перасыланнем грошай па пошце займаюцца толькі ненадзейныя кампаніі. Бо гэта ўхіленне ад падаткаў, што з'яўляецца парушэннем закона. А за гэта можна патрапіць у месцы не гэтак аддаленыя.

Такія аб'явы трапляліся мне на вочы яшчэ неаднаразова. Але я, навучаны горкім вопытам, не звяртаў на іх ніякай увагі.

Сяргей ДЗЕВЯТОЎСКІ.

Наш фармат

ГУЛЬНЯ З РАЗМАХАМ

Ёсць гульні, якія патрабуюць спецыяльных уменняў і доўгіх трэніровак — а ёсць дэмакратычныя, адкрытыя абсалютна для ўсіх. Да іх ліку належыць і КВЗ — сваіх «вясёлых і знаходлівых» выяўляюць школьнікі і настаўнікі, ваеннаслужачыя і офісныя работнікі, фізікі і лірыкі, і нават... манахі, атрымаўшы адпаведнае блаславенне.

Таму нікога не здзіўляе, што ў КВЗ гуляюць у калоніях. Цеснае супрацоўніцтва Беларускага клуба вясёлых і знаходлівых, Міністэрства ўнутраных спраў і Міністэрства адукацыі пачалося з 1999 года — каманда «СімпліСіці» (г. Віцебск) упершыню прыняла ўдзел у таварыскай гульні з камандай папраўчай калоніі № 2 г. Бабруйска. З 2004 года праект стаў штогадовым — пазней да вясёлых і знаходлівых далучыліся беларускія артысты эстрады — Улада, Андрэй Дзяркоў, Алеся, Уладзімір Ухцінскі, Ларыса Грыбалёва, якія выступалі ў калоніях з канцэртамі. Аднойчы «каланісты» нават удзельнічалі ў агульным чэмпіянаце і, нягледзячы на тое, што арганізатарам давялося паклапаціцца аб дадатковай бяспецы, пакінулі вельмі цёплыя ўражанні ў журы і гледачоў. Маса станоўчых водгукаў з абодвух бакоў — і творчая акцыя «Восеньскі марафон» атрымлівае статус традыцыйнай — паводле слоў старшыні праўлення БелКВЗ Андрэя Мукавозчыка, магчыма нават, што адзін з выпускаў музычна-забаўляльнай праграмы «Вось дык шоў!» будзе зняты ў калоніі.

А 19 кастрычніка адбудзецца чарговы матч зборнай ігракоў беларускага КВЗ — і каманды УА «Магілёўскае дзяржаўнае спецыяльнае прафесійна-тэхнічнае вучылішча закрытага тыпу №2». У якасці гледачоў запрошаны таксама выхаванцы Магілёўскай спецшколы закрытага тыпу, а ўвечары адбудзецца канцэртная праграма ў папраўчай калоніі № 15 г. Магілёва. 26 лістапада БелКВЗ рыхтуецца адзначыць юбілей — як мяркуецца, гэта будзе Суперкубак з удзелам самых вядомых каманд — зборных БДУ 1-га і 2-га склікання, разанскага «Чарнакніжніка», «Ізноў 25», дзеючых чэмпіёнаў «V.I.P.». Адмовілася ад удзелу пакуль што толькі каманда «ЧП», ды і з ёю ідуць перамовы. Беларускія «зоркі» — выхадцы з КВЗ таксама парадуюць гледачоў сюрпрызамі, якія, напрыклад, Ларыса Грыбалёва і Пётр Елфімаў рыхтуюць ужо зараз.

Акрамя таго, у святочны дзень будуць падведзены вынікі акцыі «Дзіця КВЗ». Са сталічнымі радзільнымі дамамі ёсць дамоўленасць, паведаміць, дзе і калі 26 лістапада народзіцца першае немаўля. Яно — а дакладней, уся шчаслівая сям'я — атрымае на студзеньскім фестывалі КВЗ ад спонсараў важкі прыз, грашовы або рэчыўны, а таксама іменны абанемент на ўсе гульні КВЗ на 20 бліжэйшых гадоў... «Не важна, будзе гэта хлопчык ці дзяўчынка, блізняты ці трайняты — галоўнае, што дзіця вырасце з пачуццём гумару, наш чалавек будзе», — лічыць Андрэй Мукавозчык.

Тым часам, дарэчы, працягваецца конкурс на новы лагатып Беларускага КВЗ. На мастацкае спаборніцтва, абвешчанае яшчэ ў чэрвені бягучага года, паступіла 55 работ, але большасць з іх не задаволілі журы. Для 2 тура адабралі 6 работ, аўтарам якіх перадалі пажаданні па дапрацоўцы ідэй, а 1 тур вырашылі падоўжыць — да 20 кастрычніка. Калі ў вас спалучаюцца талент мастака і пачуццё гумару — паспрабуйце, можа, новы сімвал КВЗ прыдумаеце менавіта вы?

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

У ШКОЛУ ВЕРНЕЦЦА «ЧАРЧЭННЕ»?

Выкладчыкі тэхнічных ВНУ выказваюць незадаволенасць адменай выкладання ў агульнаадукацыйных школах чарчэння. Сёння частковa веды па гэтым прадмеце школьнікі атрымліваюць на ўроках матэматыкі, інфарматыкі і тэхналогіі.

Наколькі эфектыўная такая замена, можна меркаваць хоць бы па выніках здачы студэнтамі Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта экзамену па інжынернай графіцы: з першай спробы гэты прадмет здаюць толькі 60 працэнтаў студэнтаў, 6 працэнтаў студэнтаў увогуле яго не здаюць, а астатнія — толькі з другой ці трэцяй спробы. У моладзі, якая паступае на тэхнічныя спецыяльнасці, зусім не развіта прасторавае мысленне, канстатуюць у БНТУ, і гэта з'яўляецца адным з наступстваў адмены выкладання ў школе прадмета «Чарчэнне».

У сувязі з такімі абставінамі па даручэнні міністра адукацыі нашай краіны будзе створана рабочая група, у якую плануецца ўключыць выкладчыкаў ВНУ, якія валодаюць камп'ютарнай графікай, настаўнікаў тэхнічнай працы, майстроў прафесійна-тэхнічнай адукацыі і іншых спецыялістаў, каб дасканала прааналізаваць і даць аргументаваны адказ, ці ёсць неабходнасць вярнуцца да выкладання ў школе прадмета «Чарчэнне», і калі ёсць такая неабходнасць, то за кошт чаго і якім чынам гэта можна зрабіць.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Студгарадок

Дыпламаваныя маці РАЗБУРАЮЦЬ СТЭРЭАТЫПЫ,

або Дзеці студэнтаў — самыя разумныя

Ці можна сумяшчаць паспяховую вучобу ў прэстыжнай ВНУ з нараджэннем і выхаваннем дзетак? У БДУ ўпэўнены — не толькі можна, але і трэба! У гэтым перакананы рэктар Васіль Стражаў. Студэнты падтрымліваюць кіраўніцтва як у тэорыі, так і на практыцы: маці-студэнтак і аспірантак у БДУ нямала. З якімі цяжкасцямі ім даводзіцца сустракацца, чым дапамагае дзяржава і alma-mater, мы даведаліся падчас свята "Верым у вечнасць мацярынства".

15 маладых маці атрымалі віншаванні і карысныя парады. Намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны краіны Марыяна Шчоткіна і намеснік старшыні Беларускага прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі Раман Дапіра распавялі дзяўчатам, куды звяртацца ў складаных сітуацыях, нагадалі пра належныя маці-навучэнцы ВНУ льготы і дапамогі. А ўдзельніцы Мінскага міжнароднага клуба жонак паслоў і дыпламатаў падзяліліся вопытам выхавання дзяцей. Да цёплых слоў і падарункаў прыклалася яшчэ і грашовая дапамога — універсітэт перавядзе на рахункі матуль па сто тысяч на кожнае дзіця.

Дачка спаць — маці за кандыдацкую

Алена (*вельмі прасіла не называць прозвішча, баіцца рэакцыі мужа-ваеннага*), аспірантка факультэта міжнародных адносінаў, нарадзіла дачку на чацвёртым курсе, праз тры дні пасля здачы экзаменаў:

— Стаўленне выкладчыкаў само спрыяльнае для паспяховай здачы, але да экзамену рыхтавацца цяжэй, больш хвалюешся. У акадэмічны не пайшла, адразу паступіла ў аспірантуру, але пасля першага года была вымушана ўзяць адпачынак па догляду дзіцяці. Пакуль яно зусім маленькае, да 6-7 месяцаў, займацца дысертацыяй яшчэ можна, а далей узнікае столькі пытанняў, што галава кружыцца. Першы год у садку дзеці адаптуюцца, часта хварэюць... Бабуля і мама прыязджалі з Расіі, дапамагалі.

(Заканчэнне на 2-й стар «ЧЗ».)

ТЫ — СТАРАСТА!

Старасты-першакурснікі вучэбных груп усіх факультэтаў БДУ пабывалі на выязным адукацыйным семінары «Ты — староста!» 16—17 кастрычніка ў САК «Брыганціна», што пад Радашковічамі.

На працягу гэтых двух дзён супрацоўнікі Белдзяржуніверсітэта разам са старшакурснікамі вучылі больш за 250 маладых і «зялёных» старастаў складанай і тонкай навуцы — быць сапраўдным лідарам сваёй групы і моцным праваднікоm паміж студэнтам і дэканатам. Старасты-першакурснікі не толькі паслухалі лекцыі пра структуру ўніверсітэта і правы і абавязкі студэнтаў, але і паспрабавалі свае сілы ў спецыяльных псіхалагічных трэнінгах. Напрыклад, на адным з іх трэба было «выцягнуць» патрэбную інфармацыю са старога і зануднага выкладчыка, які гутарыць больш не па тэме, паразмаўляць з намеснікам дэкана, заваленага ўласнымі праблемамі, і дабіцца свежай інфармацыі ад супрацоўніцы дэканата, якой, вядома ж, і справы няма да нейкага там старасты групы першакурснікаў.

Варта сказаць, што маладыя людзі не разгубіліся і даказалі сабе і іншым, што старастамі іх выбралі зусім не выпадкова. Акрамя таго, студэнты на імправізаванай прэс-канферэнцыі з удзелам рэктара БДУ Васіля Стражава мелі магчымасць задаць любое пытанне, а такіх, дарэчы, за два месяцы вучобы ва ўніверсітэце назбіралася даволі шмат: ад будаўніцтва новых інтэрнатаў і факультэтаў да арганізацыі вучэбнага працэсу. Як зазначыў рэктар БДУ В. Стражаў, «зараз сапраўды бачна, што вы ўжо не абітурыенты, а сапраўдныя студэнты БДУ — нашай вялікай, але дружнай універсітэцкай сям'і».

Павел БЕРАСНЕЎ.

ПЕРАМАГЧЫ СВАЕ ТАБУ Ў СІЛАХ ТЫ, І Я ЗМАГУ

У Японіі быў распаўсюджаны звычай даваць маладым, якія збіраліся ажаніцца, «пасцельную кніжачку». Яна ўяўляла сабой томік з каляровымі малюнкамі, якія адлюстроўвалі ўсе падрабязнасці палавых зносінаў. Дзякуючы гэтай «энцыклапедыі кахання», бацькі пазбягалі няёмкай сітуацыі, у якой ім давялося б тлумачыць сваім дзецям інтымныя падрабязнасці сам-насам. Між тым, сёння падобную інфармацыю можна знайсці на любой кніжнай паліцы. Сэкс больш не з'яўляецца сур'ёзным табу. На якія звесткі, у такім выпадку, накладзена забарона? Вызначыць месца табу ў грамадстве ў цэлым і ў сваёй свядомасці ў прыватнасці на працягу года спрабавалі ўдзельнікі міжнароднага маладзёжнага абмену паміж Германіяй, Беларуссю і Францыяй.

Біблейскія табу — святое

— Штогод моладзь Беларусі ўдзельнічае ў падобных праектах, — расказвае старшыня «Лігі добраахвотнай працы моладзі» Вольга Шмігельская. — Мы цесна супрацоўнічаем як з Германіяй, так і з Францыяй. Таму няма нічога дзіўнага, што нас запрасілі ўзяць удзел у чарговым абмене. Тэма гэтага абмену была далёкай і блізкай адначасова. Згадзіцеся, пра табу ніхто з нас не думае суткамі напралёт, але забароны трывала, быццам п'яўкі, прысмакталіся і сядзяць у свядомасці кожнага.

Абмен складаўся з трох частак (кожная доўжылася сем дзён). Першая — тэарэтычная — праходзіла восенню мінулага года ў Берліне. Усе тры краіны былі ў аднолькавым становішчы. Ніхто дакладна не мог сфармуляваць паняцце табу. Таму абкладіся тлумачальнымі і этымалагічнымі слоўнікамі розных аўтараў і шукалі дыфініцыі. Пасля такой карпатлівай працы ўдзельнікі абмену суаднесілі розныя азначэнні і выводзілі свае.

— На такіх семінарах заўсёды ўздымаюцца актуальныя тэмы, над якімі ў будзённым жыцці мала хто задумваецца, — адзначае каардынатар праграмы «Міжнародныя валанцёрскія праекты» Яраслаў Алейнік. Напрыклад, на адным з падобных абменаў разбіраліся з паняццем талерантнасць. Гэты тэрмін многія разумеюць як цярпімасць. Але, насамрэч, гэта не так. Талерантны чалавек не церпіць, а проста прызнае права іншых дзейнічаць так, як сярод іх прынята. Вось і атрымліваецца, што цярплівых людзей дастаткова, а талерантных трэба яшчэ пашукаць.

Табу — тэма, на мой погляд, вельмі актуальная. У нашым грамадстве шмат забаронаў. Але я лічу, што ў большасці сваёй яны непатрэбныя. Мы самі ж іх накладваем на сябе. Вось і атрымліваецца, што чалавек, змяшчаючы сябе ў рамкі, абмяжоўвае не толькі свае дзеянні, але і думкі. Упэўнены, што кожны павінен прытрымлівацца дзесяці запаветаў, запісаных у Бібліі. Імі ні пры якіх абставінах нельга грэбаваць. А ўсе астатнія абмежаванні — асабісты выбар кожнага.

Снег і снегавік — таксама цуды свету... для французаў

Другі этап абмену праходзіў мінулай зімой у нашай краіне. Усе ўдзельнікі праекта мелі магчымасць раней наведаць як Францыю, так і Германію. Але ў Беларусі, акрамя саміх прадстаўнікоў беларускага боку, была толькі адна дзяўчына. Таму акцэнт рабілі на знаёмстве з краінай.

— Колькі радасці было, калі французы пераходзілі па лёдзе Свіслач. Дарослыя людзі, а крычалі, як дзеці, — усміхаецца Яраслаў.

— У «Лізе» нашы госці заўважылі мяккую цацку-снегавіка, — дадае Вольга. — Ніколі ў жыцці жыхары паўднёвай Францыі да гэтага не бачылі ні снегу, ні снегавіка. Французы не выпускалі снежнага чалавечка з рук. Так ён стаў татэмам нашай краіны. І пасля, на трэнінгах ці агульных размовах, мы перадавалі снегавіка разам з правам голасу адзін аднаму. Калі мы паехалі ў Францыю, на завяршальны этап абмену, прыхапілі цацку з сабой. Усе вельмі абрадаваліся. Снегавік у другі раз стаў паўнапраўным членам нашага абмену: ён і фатаздымкі рабіў, і глядзеў іх пасля. Паехала нас з Беларусі ў Францыю сямёра, а вярнуліся з папаўненнем — французы падарылі брацiка для снегавіка.

Табу генацыду пад музыку Вагнера

Вынікам абмену стаў апошні практычны этап, які на днях прайшоў на поўдні Францыі, у Каркасоне.

— Там мы працавалі з фаташопам, вучыліся правільна рабіць фатаздымкі. Раней я проста фатаграфаваў, не ведаў, як правільна пабудаваць кампазіцыю, як карыстацца правілам залатога сячэння. Зараз, безумоўна, да прафесіянала мне далёка. Але фатаздымкі сталі атрымлівацца на ўзровень лепшымі.

Наогул, французы, большасць з якіх прафесійна займаецца фатаграфіяй, былі ўпэўнены, што з задумкі нічога не атрымаецца. Думалі, што як мінімум кожная група прэзентуе па адной працы. Але, насуперак іх чаканням, амаль кожны прадстаўнік групы прадэманстраваў на выставе свой асабісты калаж.

— Яшчэ на першым этапе семінара нас папярэдзілі, што трэба будзе паказаць сваё разуменне табу ў выглядзе фатаздымкаў, — удакладняе Яраслаў. — Многія рыхтаваліся дома. У мяне ж, шчыра прызнацца, не было на гэта часу. Тым больш, якраз напярэдадні апошняга этапу трэба было ехаць на трэнінг у Крым. Самае складанае для мяне было асэнсаваць тэму, прыдумаць арыгінальную ідэю. А тэхнічная частка не заняла шмат часу. Француз Эрык, прафесійны фатограф, даступна ўсё патлумачыў. Калі ўзнікалі пытанні, дапамагаў. Шчыра прызнацца, прыемна было адчуць сябе мастаком.

Паводле слоў Вольгі, работы былі наколькі рознымі, настолькі крэатыўнымі. Адзін накладваў лічбы (свой узрост і дату нараджэння) на сімвалічныя фатаздымкі, якія потым развесіў на сцяне. Другі свой калаж, пры дапамозе якога паказаў, што адзінота з'яўляецца вынікам менавіта табу, размясціў на лесвічнай пляцоўцы. Беларуска пры дапамозе фатаздымкаў выступіла супраць генацыду. Яна арыгінальна падышла да сваёй работы: прэзентавала свой калаж пад музыку Вагнера (гэтага кампазітара, як вядома, любіў Гітлер).

Выстава праходзіла ў памяшканні, якое перадаў муніцыпалітэт асацыяцыі «Граф» (гурток, які займаецца фатаграфіяй). Мэр суседняй вёскі, што знаходзіцца ля Каркасона, вітаў усіх у выставачнай зале.

— Уладальнік жа галерэі сучаснага мастацтва быў здзіўлены, калі ўбачыў нашы працы. «Вы ж толькі аматары. А фатаздымкі не адрозніш ад работ прафесіянала». Ён папрасіў дазволу выстаўляць фотакалажы ў сваёй галерэі. Нам таксама хацелася б, каб гэтыя працы змаглі ўбачыць як немцы, так і беларусы. Але ёсць праблемы з перасылкай: гэта не вельмі танна. У любым выпадку мы пастараемся вывесіць пры ўваходзе ў «Лігу» хоць бы працы беларускіх удзельнікаў праекта.

Карысць семінара нельга ацаніць

Тры тыдні маладыя людзі з розных сацыяльных пластоў, з рознымі поглядамі і выхаваннем абмяркоўвалі адну тэму. Удзельнікі абмену лічаць: вельмі добра, што семінар расцягнуўся на цэлы год. Быў час падумаць, зрабіць грунтоўныя вынікі.

— Акрамя таго, што разбіраліся з паняццем табу, мы знаёміліся з культурай і нацыянальнай кухняй кожнай краіны-ўдзельніцы, кантактавалі, праводзілі псіхалагічныя трэнінгі, гульні на знаёмствы. Акрамя гэтага, кожную раніцу праводзілася лінгвістычная анімацыя. Трэба было падыходзіць да прадстаўніка іншай краіны і сказаць яму што-небудзь на яго роднай мове. Такім чынам мы выказвалі павагу да сваіх сяброў, вучылі нямецкую і французскую мовы. Наогул, увесь гэты час назіралася салянка: спалучэннем нямецкай, рускай, беларускай, французскай і англійскай моў была перапоўнена атмасфера. Вялікую ролю адыгрывалі эмоцыі, міміка, жэсты. Часта нават без слоў разумелі, што каму было патрэбна.

— Сумесная праца мяняе кожнага да лепшага, — перакананы Яраслаў. — Я не першы раз удзельнічаю ў такіх абменах. Заўважыў, што калі людзі нейкі час ідуць да адзінай мэты, то зносіны паміж імі грунтоўна мяняюцца. Яны становяцца ветлівымі, клапоцяцца адзін аб адным. Напрыклад, напярэдадні паездкі ў Францыю я быў у Крыме. Там згубіў сумку. Быў здзіўлены: група хвалявалася больш, чым я.

Табу на алкагалізм, беднасць, багацце, адзіноту, штучнасць, дыстанцыю ў сям'і. Забароны бываюць рознымі. Бываюць гаючымі: за здзіранне кары з дрэў у Швецыі можна атрымаць вялікі штраф з канфіскацыяй асабістай маёмасці. Бываюць і знішчальнымі: адна з забаронаў у індусаў — табу на выратаванне чалавека, што тоне ў Гангe. Табу залежаць, у першую чаргу, ад грамадства, у якім чалавек жыве. Але тым не менш кожны павінен спрабаваць самастойна вызваляць чачавіцу ад пустазелля.

Надзея ДРЫЛА.

Дыпламаваныя маці
РАЗБУРАЮЦЬ СТЭРЭАТЫПЫ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Даводзіцца здымаць кватэру, бо інтэрнат даюць толькі ў тым выпадку, калі муж таксама студэнт БДУ, а мой ужо адвучыўся. Ён многа заняты на працы, таму пра размеркаванне хатніх абавязкаў няма гаворкі, робіць што можа. Валерыя сумуе, а калі бацька нарэшце з'яўляецца — яна забываецца нават на маму. Першае вымаўленае ёю слова было «тата».

— Як ідзе падрыхтоўка дысертацыі?

— Пішу пра міжнароднае права, аднабаковыя акты дзяржаў. Каб абараніцца, трэба сур'ёзна рыхтавацца. Калі ўсё атрымаецца — буду працаваць выкладчыкам у БДУ.

— Вы ўсё паспяваеце — і прыгатаваць, і прыбраць, і павучыцца. Які ў вас парадак дня?

— Дакладнага раскладу няма. Раней было так: дачка днём спіць — я займаюся навуковай працай, прачынаецца — я з ёю, зноў засынае — я зноў за камп'ютар, пішу, пакуль мазгі не адключацца. Зараз яна пайшла ў садок, стала лягчэй.

— Ці задаволены памерам дапамогі?

— У параўнанні з Расіяй сума значна большая. Хапае хаця б аплаціць дзіцячы садок.

— БДУ чымсьці дапамагае?

— Так, падтрымка ўніверсітэта заўсёды адчуваецца, ведаеш — ты не адзін, не сам-насам са сваімі праблемамі. Студэнтам-бацькам афіцыйна дазволена вольнае наведванне, ёсць магчымасць адпачыць разам з дзіцем ва ўніверсітэцкім санаторыі. Ёсць і маленькія радасці, вось як гэтае свята ці штогадовае запрашэнне дзяцей на навагоднюю ёлку.

Завочная адукацыя для немаўлят

Здольнасці чатырохгадовай Жэні здзіўляюць выхавацеляў у дзіцячым садку. Мажліва, дзякуючы таце, кантрабасісту і студэнту трэцяга курса кансерваторыі, у дзяўчынкі цудоўнае адчуванне музыкі. Мама, Таццяна Кісялеўская, якая вучыцца на 5 курсе геаграфічнага факультэта БДУ, верыць у праўдзівасць паказкі пра тое, што дзеці студэнтаў — самыя разумныя і таленавітыя.

— Пакуль дачка не пайшла ў садок, выратоўвала толькі тое, што мы з мужам вучыліся ў розныя змены. Часам яму прыходзілася браць Жэню з сабой на рэпетыцыі, яна слухала сімфанічны аркестр. А падчас маіх экзаменаў гуляла па геаграфічным факультэце (ёй тут падабаецца, часта сама просіць — мама, пойдзем на геафак). Зараз яна робіць поспехі ў танцах і маляванні, нават не ведаем, што выбраць, і займаемся з ёю ўсім пакрысе.

Алеся Алесіна падчас практыкі на трэцім курсе геаграфічнага факультэта мусіла намаляваць карту, у чым яе вялікі жывот добра замінаў. Па начах дзяўчына сядзела з тушшу і пер'ямі, рабіла адмыслую колеры:

— Калі сын пайшоў у яслі, настаўніца малявання не магла паверыць, што Уладзіслаў ніколі раней не трымаў аловак — так упэўнена хлопчык яго ўзяў. Ён малюе такія роўныя колы...

Раней — лепей!

Рэктар БДУ Васіль Стражаў, адзін з ініцыятараў свята, парадаваўся колькасці мнагадзетных мам студэнцкага ўзросту, ухваліў тэндэнцыю павелічэння такіх мам і ў маштабах краіны і ў БДУ ў прыватнасці:

— З тымі праблемамі, якія ў мам узнікаюць, хай звяртаюцца да нас. Напружвайце нас часцей, мы пойдзем насустрач ва ўсім, асабліва што датычыць арганізацыі ўніверсітэцкага жыцця. Многае зроблена. Напрыклад, бацькоў-студэнтаў не з Мінска забяспечваем жыллём такім чынам, каб не разлучаць сям'ю, дазваляем маладым мамам і татам вольнае наведванне. Калі можам, калі ёсць патрэба — дапамагаем.

— Наколькі студэнты заахвочаны нараджаць дзяцей?

— Заахвочвае іх дзяржава. На мой погляд, зараз ствараюцца ўсе ўмовы для таго, каб сем'і не толькі хацелі мець многа дзяцей, але і хацелі гэтага як мага раней. Я стаў бацькам у 24 гады, калі вучыўся ў аспірантуры. Каб тады існавалі падобныя сустрэчы і на іх запрашалі татаў, я б патрапіў. Але мушу прызнаць — штодзённыя праблемы, вучоба часам замінала атрымаць асалоду ад шчасця бацькоўства, назірання таго, як на тваіх вачах расце маленькі чалавечак.

— Догляд дзіцяці, пэўна, замінае студэнтам сканцэнтравацца на вучобе. Вы не супраць таго, каб студэнты заводзілі дзяцей?

— Наадварот, я цалкам за! Асабліва вітаю, калі ў студэнткі ўжо ў дваццаць гадоў ёсць дзіця, чым раней — тым і для сям'і, і для дзяржавы лепей.

Галоўнае — самарэалізацыя

Таццяна Лісоўская з гістарычнага факультэта мае статус шматдзетнай мамы. Маленькія Паліна, Алесь і Мікіта дапамагаюць ёй разбураць стэрэатыпы:

— Мне даводзіцца змагацца з уяўленнямі пра маці, якая прысвячае сябе выключна дзецям, побыту. Часта сутыкаюся з такой сітуацыяй: тэлефаную, прадстаўляюся, кажу, што ў мяне трое дзетак — і адчуваю, як у слухача ўзнікае вобраз жанчыны сярэдніх гадоў, з авоськамі, у халаце і бігудзі. Досыць негатыўны вобраз, пагадзіцеся. Пры асабістай сустрэчы мне не вераць, што ў мяне дзеці і да таго ж я вучуся... Бог стварыў чалавека як шматгранную асобу, мацярынства — гэта толькі адна з граняў. Мы, мамы, павінны прысвячаць сябе дзецям — гэта недзе 60-80 % нашага прызначэння. Але трэба рэалізаваць сябе і ў прафесійным плане, і ў іншых сферах жыцця. Дзеці — гэта тое шчасце, якое напаўняе сіламі, дазваляе, нягледзячы на фізічную стому, працягваць самарэалізацыю.

«Нарадзіце тройню — і атрымайце бясплатную няню...»

Такім чынам інфармуе і адначасова агітуе маладых маці намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны краіны Марыяна Шчоткіна. Сапраўды, не кожная жанчына, якая падарыла жыццё адначасова траім дзеткам, ведае, што па закону мае права на бясплатную няню. Акрамя гэтага, у нашай краіне жанчына, якая здзейсніла подзвіг — нарадзіла пяцёра дзяцей, узнагароджваецца Ордэнам маці і спецыяльнай грашовай прэміяй у памеры пяці бюджэтаў пражытачнага мінімуму. У дадатак да гэтага, гераіні атрымліваюць пэўную матэрыяльную падтрымку з мясцовага бюджэту (да прыкладу, у Мінску такім маці даецца права на бясплатны праезд на любым відзе транспарту на працягу года).

— Ад складаных сітуацый у нашым жыцці ніхто не застрахаваны, — працягвае інфармацыйна падкоўваць маладых маці Марыяна Шчоткіна. — Добра, калі побач знаходзяцца людзі, якія могуць дапамагчы. А што рабіць, калі апынуўся з праблемай сам-насам?.. Найперш звярніцеся ў тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва. Ён маецца ў кожным раёне. Там ёсць юрыст, псіхолаг, які бясплатна падкажа, што рабіць, спецыяліст, які ананімна дапаможа знайсці выйсце са складанай сітуацыі.

Дзяржаўная палітыка будуецца ў адносінах да жанчын па трох накірунках: падтрымка сям'і і мацярынства, умацаванне сям'і, стварэнне ўмоў для самарэалізацыі.

Сярэдні душавы прыбытак студэнцкіх сем'яў часам ніжэйшы за бюджэт пражытачнага мінімуму. Калі ўзяць сям'ю, якая складаецца з двух студэнтаў ці аспірантаў і дзіцяці (нават аднаго), то зразумела, што выключна на стыпендыю не пражывеш. У сувязі з гэтым сёння дзяржава аказвае дапамогу.

Незалежна ад прыбытку сям'і кожная жанчына атрымлівае матэрыяльную падтрымку ў выглядзе аднаразовай дапамогі пры нараджэнні дзіцяці (пяць бюджэтаў пражытковага мінімуму, ці сем бюджэтаў пражытковага мінімуму пры нараджэнні трэцяга дзіцяці) і штомесячную дапамогу ў памеры 65 працэнтаў бюджэту пражытачнага мінімуму (сёння разглядаецца законапраект аб павышэнні дапамогі з 1 студзеня да 80 працэнтаў бюджэту пражытковага мінімуму). Пры гэтым не мае значэння, працуе маці ці вучыцца.

На базе тэрытарыяльных цэнтраў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва выплачваецца дзяржаўная адрасная сацыяльная дапамога. Яна ўяўляе сабой розніцу паміж бюджэтам пражытачнага мінімуму і крытэрыям патрэбнасці (ён зараз складае 60 працэнтаў ад бюджэту пражытачнага мінімуму). Дарэчы, разглядаецца праект аб павышэнні крытэрыяў патрэбнасці.

Паляпшэнне жыллёвых умоў паза чаргой — яшчэ адна перавага мнагадзетных сем'яў. Льготы ёсць і пры атрыманні крэдыту (калі нараджаецца трэцяе дзіця — 50 працэнтаў, чацвёртае дзіця — 70, пятае — 100 працэнтаў). Зараз, улічваючы тое, што многія маладыя сем'і не могуць атрымаць льготны крэдыт, разглядаецца законапраект аб пагашэнні не льготнага крэдыту.

Паважайце правы мам

— Я жадаю, каб у вас былі дзеткі, а не бедкі, — звярнуўся да маладых матуль намеснік старшыні Беларускага прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі Раман Дапіра. — Са сваімі пытаннямі прыходзьце не толькі ў Цэнтр сацыяльнага абслугоўвання. Ведайце, дзверы прафсаюза для вас заўсёды адчынены.

Раман Восіпавіч нагадаў, што на працягу навучальнага года кожны трэці чацвер месяца ў галоўным корпусе БДУ дзейнічае кансультацыйны пункт:

— Прафсаюз аказвае падтрымку, як маральную, так і матэрыяльную, маладым бацькам. Калі ў студэнтаў, якія з'яўляюцца членамі арганізацыі, нараджаецца дзіця, яны могуць напісаць заяву на матэрыяльную дапамогу. Зараз яна складае прыкладна 90 тысяч беларускіх рублёў. Акрамя гэтага, прафсаюзная арганізацыя кантралюе прызначэнне стыпендыяльных выплат для маці-студэнтак. Не заўсёды яны паспяваюць здаць усе залікі ў час, і не заўсёды дэканаты валодаюць інфармацыяй, як правільна прызначыць стыпендыю ў той ці іншай сітуацыі. Зараз тры ВНУ горада Мінска стаяць у нас на кантролі па праблеме стыпендыяльнага забеспячэння. Сярод іх БДУ, БДПУ, БНТУ. Наша задача — не дапусціць парушэння правоў студэнтак.

Паводле слоў Рамана Дапіры, для наймальніка браць на работу маладога спецыяліста — жанчыну (будучую маці) — лішні клопат. Каб удасканаліць сістэму найму, прафесійны саюз работнікаў адукацыі і навукі сумесна з Міністэрствам адукацыі распрацавалі шэраг палажэнняў, якія даюць гарантыю занятасці маці.

Паводле пагаднення ў выпадку заканчэння тэрміну кантракту ў перыяд цяжарнасці, адпачынку па цяжарнасці і родах, а таксама адпачынку па догляду дзіцяці да трох гадоў наймальнік абавязаны са згоды работніка прадоўжыць тэрмін працоўнай дамовы да дасягнення дзіцем пяці гадоў. Акрамя гэтага, наймальнік не мае права заключаць кантракт з цяжарнымі жанчынамі, жанчынамі, якія маюць дзяцей ва ўзросце да трох гадоў (дзяцей-інвалідаў да 18 гадоў), працоўныя дамовы з якімі былі заключаны на нявызначаны тэрмін, калі яны не далі згоды на заключэнне такіх кантрактаў.

Надзея ДРЫЛА,
Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ.
Фота Надзеі ДРЫЛА.

Экстрэмальныя гульні

Прадзедавы лапці і кашуля-вышыванка дапамаглі перамагчы ў кулінарным конкурсе

«...А чаму ўласна ля печы павінна абавязкова быць гаспадыня? А гаспадар чым горшы, я, напрыклад? Я сваю печ, каб вы ведалі, спецыяльна для такога выпадку загадзя адрамантаваў, пафарбаваў. А вы кажаце — гаспадыня! Няхай у маю хату таксама прыходзяць!». Так або прыкладна так даводзіў арганізатарам чарговага этапа «Уладар печы» сямейнага сельскагаспадарчага праекта «Уладар вёскі», што праходзіць у Глыбоцкім раёне, адзін дзядуля. Справа ў тым, што для правядзення кулінарнага конкурсу трэба было загадзя адшукаць і дамовіцца з гаспадынямі дзесяці рускіх печаў наконт іх (і печаў, і гаспадынь) удзелу ў гэтым этапе гульні. З гэтай мэтай старшыні сельскагаспадарчага прадпрыемства і сельскага Савета ў пошуках патрэбнага аб'ехалі ўсё наваколле. У выніку не адмовіў ніхто з «печаўладальнікаў», у ліку якіх былі і два мужчыны (дзядуля дабіўся-такі свайго!).

Сям'я Шарабайкаў — пераможца этапа.

Пэўнай інтрыгай гэтага конкурсу было тое, што ніводная сям'я-ўдзельніца праекта (нават вясковая) дагэтуль ежу ў гэтай печы ніколі не гатавала. Так, многія бачылі, як тое рабілі іх бабулі-дзядулі, у пэўнай тэарэтычнай ступені ведалі, як што выконваць, але каб на практыцы — ад распальвання да чыгункоў ці патэльні з прыгатаванымі стравамі, як кажуць, з пылу-жару ды на стол — не, тое для ўсіх было ўпершыню. Нібы «хрышчэнне», бо і гатаваць трэба было стравы выключна нацыянальнай кухні.

Улічваючы ўсё гэта, умовы этапа можна было б назваць даволі жорсткімі. У прыватнасці, сям'і за тры гадзіны трэба было цалкам прыгатаваць сялянскі абед з трох страў (гаспадыні печаў толькі паківалі галовамі, маўляў, адразу бачна, што ніхто ніколі рускай печчу не карыстаўся, бо, каб ежа атрымалася як след, трэба больш часу; забягаючы наперад, скажам, што адной сям'і было ўвогуле складана распаліць печ, другая перакуліла на полымя чыгунок з бульбай). Дапамога старонніх людзей забаранялася. Чыгункі, патэльні, відэльцы, лыжкі і іншае неабходнае давалі гаспадыні печаў, але аб'ёму прыгатаванай стравы павінна было хапіць для дэгустацыі на 30 чалавек. Прадукты з сабой можна было браць толькі ў натуральным выглядзе, выкарыстанне загадзя адвараных, нарэзаных і г.д. забаранялася. Трэба было не толькі за азначаны час прыгатаваць сялянскі абед, але і сервіраваць стол з выкарыстаннем глінянага посуду, драўляных лыжак, абрусаў і сурвэтак. Але, бадай, галоўнае (акрамя ўласна прыгатавання), дык гэта пры падачы страў рэкамендавана было выкарыстоўваць, з аднаго боку, «форму адзення», якая б адпавядала выбранаму вобразу, з другога — дапаўняць прэзентацыю народнымі песнямі, вершамі, музычным суправаджэннем.

За кожны этап (умовы прыгатавання, смакавыя якасці стравы, сервіроўка стала, падача страў) можна было атрымаць штрафныя балы, якія маглі ў выніку аказаць уплыў на канчатковы вынік усяго этапа.

— Увогуле мушу зазначыць, што на працягу ўжо чатырох нашых праектаў кулінарны конкурс з'яўляецца для ўсіх самым любімым. Не хачу асабліва хваліцца, але ён заўсёды праходзіць на вельмі высокім узроўні, — кажа адзін з арганізатараў праекта, дырэктар народнага сямейнага клуба «Востраў разумення» маладзёжнага цэнтра аддзела адукацыі Глыбоцкага райвыканкама Марына Гараповіч. — У немалой ступені спрыяе гэтаму дастаткова строгае, але справядлівае журы. На гэты раз ролю суддзі выконвала майстар вытворчага навучання мясцовага прафліцэя Ніна Уладзіміраўна Жынь. Нават ёй, прафесіяналу, думаю, цяжка было ў нейкай ступені зрабіць свой выбар, прынамсі, штрафныя балы былі зусім маленькімі — літаральна 0,2—0,5 бала. А ўсё таму, што ўсе прыгатаваныя стравы сапраўды былі вельмі, вельмі смачнымі! Каб вы ведалі, які пах ад іх стаяў!..

Трэба сказаць, што гэты этап праекта праходзіў на базе філіяла «Прошкава» ААТ «Глыбоцкі аграсэрвіс» (кіраўнік Мікалай Аляксандравіч Лаўцэвіч). Напачатку транспартам гаспадаркі ўсіх удзельнікаў развезлі да «сваіх» печаў, у канцы конкурсу (разам з прыгатаванымі стравамі) сабралі ўсіх разам. На дэгустацыю, вядома. Тут ужо ролю «афіцыянтаў» (ніякай двухсэнсоўнасці, паспрабуй ты без звычкі пацягай цяжкія і гарачыя чыгункі!) выконвалі члены мясцовай «пярвічкі» БРСМ (сакратар Вольга Сабыніч). Але ўсё па парадку...

Стол ад сям'і Зайкоўскіх.

Гавораць, ад паху страў, што гаталіся, ва ўсіх літаральна слінкі цяклі. Вядома, часу было малавата, як заўважалі гаспадыні (і гаспадары!) печаў, тым не менш усё атрымалася проста цудоўна! Мяркуйце самі. Сям'я Шарабайкаў прыгатавала (падкрэсліваю зноў — у рускай печы) крупнік з пеўня, бульбяную бабку, кампот; сям'я Свілёнкаў прапанавала кіслую капусту з рулькай у якасці першай стравы, бульбянікі з грыбным соусам — другой, і ўзвар з сухой садавіны з мёдам. Сям'я Зайкоўскіх прыгатавала грыбны суп, бульбяную бабку і гарбату з мяты і чабору (асабліва пахваліла гаспадыня апошнюю сям'ю — тут гатаваў муж; увогуле ж усім сваім «падапечным» гаспадары печаў не шкадавалі кампліментаў). Пералічаныя сем'і адпаведна занялі першае, другое і трэцяе месцы.

А калі падоўжыць «смачную» тэму, сем'ямі-ўдзельніцамі былі яшчэ прыгатаваны дзве стравы са шчаўя (розныя на смак), бульбяныя клёцкі, калдуны... Уяўляеце, якую потым сумесную «паляну» арганізавалі?!

— Ну а чарка пад такую смакату потым была? — пытаюся ў Валеры Шарабайкі — главы сям'і, якая ў кулінарным конкурсе за ўсе этапы атрымала ад суддзяў максімальную колькасць балаў і стала пераможцам.

— Было трошкі, — смяецца той. Пра конкурс ён расказвае па-мужчынску нешматслоўна, маўляў, печ як печ, хоць гатаваць у ёй давялося ўпершыню ў жыцці.

— Чым уразіла яшчэ гэта сям'я, дык гэта сапраўдным нацыянальным адзеннем і абуткам, якія дасталіся ад продкаў. Гэтыя сапраўдныя рэчы — кашуля і лапці — напэўна, дапамагалі сваёй энергетыкай, яе адчулі многія, — падказвае Марына Гараповіч.

— Так, лапці некалі належалі прадзеду, думаю, ім не менш за 120 гадоў. Знайшоў я іх на гарышчы дома, дзе некалі жыў дзед, — пацвярджае Валера. — Гэты старадаўні абутак сапраўды ўсім спадабаўся, мяне многія нават прасілі, маўляў, дай лапцяў на танцы схадзіць! А калі сур'ёзна, дык іх хацелі б забраць у наш мясцовы краязнаўчы музей. Кашуля таксама сапраўдная, саматканая. Некалі ж лён самі вырошчвалі, палатно рабілі. Праўда, яна значна «маладзейшая» за лапці.

Валера Шарабайка і яго жонка Ірына некалі разам працавалі ў СВК «Пятроўшчына», зараз жа глава сям'і перайшоў на Глыбоцкую райплемстанцыю, гаспадыня — у раённую інспекцыю па каранціне і ахове раслін. Гадуюць сына Мікіту, які зараз ходзіць у другі клас. Дарэчы, ён таксама ўдзельнічаў у кулінарным конкурсе, дапамагаў тату і маме чым мог.

Калі ж гаварыць увогуле аб усім праекце, дык па выніках апошніх 13 этапаў лідзіруе сям'я Герасімёнкаў (яна ўжо сёмы ці восьмы раз запар займае першы радок «хіт-парада»). У мінулы раз мы падрабязна пісалі пра сумесныя дасягненні гаспадыні Маргарыты (заатэхніка СВК «Ломашы-Агра»), гаспадара Віктара (электрамеханіка Полацкай дыстанцыі сігналізацыі і сувязі Беларускай чыгункі) і іх дзетак — Настасіі і Яўгена. Другую прыступку «п'едэстала» дзеляць сем'і Сурвілаў (Сяргей і Вольга з сынам Уладзіславам) і Грабко (Таццяна і Рыгор з дачкой Ірынай). Чацвёртае (але не апошняе) месца за сям'ёй Пашкевічаў (Анатолем і Алёнай і іх трыма дзеткамі). Наступны этап павінен адбыцца ў вёсцы Галубічы — на базе філіяла «Галубічы» ААТ Глыбоцкі мясакамбінат (кіраўнік Віктар Уладзіміравіч Клімаў). Напачатку планавалася, што гэта будзе конкурс грыбнікоў, але прырода сёлета дарамі лесу не вельмі парадавала. Таму тут плануецца правесці конкурс народных рамёстваў і промыслаў. Этап пройдзе ўжо ў гэтыя выхадныя.

Сяргей РАСОЛЬКА.
Фота Марыны ГАРАПОВІЧ.

ЗАКРЫЛІ ТУРЫСТЫЧНЫ СЕЗОН

Пры падтрымцы Наваполацкага гаркама БРСМ на турбазе «Янава» прайшла акцыя для працоўнай моладзі, прысвечаная закрыццю турыстычнага сезона.

Каманды бралі ўдзел у эстафеце, пераадольвалі турыстычную паласу перашкод, абменьваліся вопытам арганізацыі цікавых паходаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Муз-news

ВЫКОНВАЮЧЫ АБЯЦАННЕ

Спявак Аляксандр Патліс, які ўваходзіць у «Зорную каманду», сфарміраваную ў Беларусі для барацьбы са СНІДам, паабяцаў дапамагаць ВІЧ-інфіцыраваным дзецям. І нядаўна гэта сваё абяцанне пацвердзіў — даў сумесна з нямецкім музыкантам Дэні Плэтам дабрачынны канцэрт «Чыстае сэрца». Частка сродкаў, атрыманых ад канцэрта, будзе накіравана на лекі і іншыя неабходныя рэчы для хворых дзяцей.

Акрамя таго, падчас акцыі гледачы маглі выказаць сваё стаўленне да праблемы СНІДу з дапамогай SMS-паведамленняў, што трансляваліся на вялікім экране на сцэне. Усяго было атрымана больш як 100 паведамленняў са словамі падтрымкі і пажаданнямі быць моцнымі духам. Дый самі музыканты, акрамя матэрыяльных, зрабілі творчыя падарункі: Аляксандр Патліс выканаў свае вядомыя хіты і новыя песні «Я бачу цябе» і «Распятая каханне», а песні Дэні Плэта былі прысвечаны духоўнаму сталенню і адмове ад наркотыкаў.

Праект «Чыстае сэрца» стартаваў восенню 2006 года, з поспехам прайшоўшы ў сямі гарадах рэспублікі. Тады прыбыткі ад канцэртаў былі пералічаны на рахунак рэабілітацыйнага цэнтра ў Баранавічах, медыкаменты і аперацыі для дзяцей з сардэчна-сасудзістымі захворваннямі ў Брэсце, падарункі для дзіцячага сацыяльнага прытулка ў Оршы і аздараўленчага летніка ў Магілёве.

«ФАБРЫКА ЗОРАК» ПА-ЛАТЫШСКУ

15 кастрычніка ў Юрмале стартавала міжнароднае тэлешоў «Hallo, Jurmala», падобнае па фармату да праекта «Фабрыка зорак». Удзел у шоў бяруць 12 канкурсантаў з розных краін, у тым ліку з Беларусі — нашу рэспубліку прадстаўляе спявачка Мілана.

Шоў працягнецца 9 месяцаў. За гэты час удзельнікам трэба будзе, займаючыся з педагогамі і ўлічваючы заўвагі прадзюсара, заваяваць сімпатыі тэлегледачоў з Расіі, Украіны, Беларусі, Італіі, Іспаніі, Швецыі, у якіх таксама транслюецца конкурс. Тройчы на дзень паказваюцца «дзённікі» рэпетыцый і закуліснага жыцця, а па суботах — справаздачны канцэрт (першы з іх адбудзецца ўжо 20 кастрычніка). 8 чэрвеня 2008 года шоў фінішуе ў канцэртнай зале «Дзінтары», дзе і будуць названыя пераможцы праекта.

Паводле слоў Міланы, па ўмовах «Хэло, Юрмала» крыху адрозніваецца ад «Фабрыкі зорак» — у сэнсе большай свабоды для канкурсантаў. Можна колькі заўгодна тэлефанаваць родным і сябрам, можна з першых жа канцэртаў трапіць у фінал шоў — калі вельмі спадабаешся прадзюсарам. На працягу месяца такім чынам у праект могуць трапіць да васьмі новых удзельнікаў. Словам, шанц ёсць ва ўсіх — былі б талент і ўпартасць...

«БЕЛАРУСКАЕ ЗОЛАТА» Ў ІНТЭРНЭЦЕ

Гурт «J:Морс» збіраецца ўсё-ткі парадаваць прыхільнікаў і выпусціць у лістападзе новы альбом — упершыню ў гісторыі калектыву ён выйдзе цалкам на беларускай мове.

А каб было не так цяжка і сумна чакаць, папярэдне, 17 кастрычніка, музыканты прадставілі сінгл «Беларускае золата» — дзве версіі адной песні, студыйная і канцэртная (прагучала напрыканцы верасня ў Віцебску). Данесці ж да слухачоў матэрыял вырашылі самым дэмакратычным шляхам — праз Інтэрнэт.

Песню «Беларускае золата» Уладзімір Пугач напісаў усяго месяц таму — як прызнаецца, за адзін дзень, пад уражаннем ад «залатой восені». «Напэўна, апошні раз такое было тры гады таму, калі літаральна за некалькі дзён з'явілася і была запісана «Разам назаўжды», — прыгадвае лідар калектыву.

У будучы альбом, як плануюць музыканты, трапіць толькі студыйная версія песні. Пакуль жа можна скачаць абодва варыянты — прычым не толькі на афіцыйным сайце гурта, але таксама на сайтах партнёраў праекта www.telecom.by і www.tut.by.

Вядучая рубрыкі
Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ДУЭЛЬ — НА КУХНІ

Як, скажыце, можна выхаваць у студэнтаў карпаратыўны дух і прывучыць да самастойнага жыцця маладых людзей, якія яшчэ ўчора знаходзіліся пад поўнай бацькоўскай апекай? У Беларускім дзяржаўным універсітэце вырашылі арганізаваць для гэтага «Кулінарны паядынак», удзел у якім ўзялі восем камандаў з інтэрнатаў Студэнцкага гарадка, якія прадстаўлялі ўсе курсы і ўсе факультэты. Удзельнікам спаборніцтваў было прапанавана з аднолькавага набору прадуктаў прыгатаваць за адну гадзіну страву, эстэтычна яе аформіць і прыдумаць ёй назву. Пераможцы атрымалі дыпломы і памятныя падарункі ад адміністрацыі студгарадка.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ЛЕПШЫ ПА ПРАФЕСІІ

Віцебскі райкам БРСМ стаў адным з арганізатараў конкурсу «Лепшы па прафесіі» сярод маладых механізатараў. Каля 40 чалавек на спецыяльнай пляцоўцы на базе ЗАТ «Ліпаўцы» прадэманстравалі сваё прафесійнае майстэрства. Лепшыя былі адзначаны памятнымі прызамі.

У Аршанскім раёне райкам БРСМ дапамог правесці спаборніцтвы сярод маладых механікаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

«СВІНСКІЯ ВЫБРЫКІ»

Галоўную ўзнагароду IV Міжнароднага фестывалю студэнцкіх тэатраў «Тэатральны куфар—2007» — прыз глядацкіх сімпатый — атрымаў спектакль тэатра-студыі «Сёмы паверх» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў «Свінскія выбрыкі». Пераможцу фестывалю вызначылі гледачы рэйтынгавым галасаваннем. Другое месца, згодна з ацэнкай гледачоў, заняў студэнцкі тэатр Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя М. Ламаносава, а трэцяе — народны тэатр «Сатрап» Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта. Перамогу ў намінацыі «Лепшая сцэнаграфія» і «Лепшая рэжысура» атрымаў спектакль «Шчаслівы няўдачнік» студэнцкага тэатра МДУ. А пастаноўка «Я кахаю» народнага тэатра «Жывое слова» Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя М. Танка стала пераможцай Інтэрнэт-галасавання, якое ўпершыню праводзілася на «Тэатральным куфры».

Надзея НІКАЛАЕВА.

СТВАРЭННЕ ЛЯЛЕК — ГЭТА МАСТАЦТВА

VI Рэспубліканская выстава аўтарскай лялькі «Балаганчык» адкрыецца 19 кастрычніка ў мастацкай галерэі Мінскага абласнога цэнтра народнай творчасці. Кожная такая выстава становіцца адкрыццём новых імёнаў і новых персанажаў у лялечным свеце. Сёлета ў рамках выставы запланавана прэзентацыя метадычнага фільма па вырабе лялек, а таксама правядзенне лекцый па лялечным дызайне. Азнаёміцца з экспазіцыяй «Балаганчыка» можна будзе да 25 лістапада.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ЭКАЛОГІЯ І ДЗЕЦІ

Свой новы даклад Сусветная арганізацыя аховы здароўя (СААЗ) прысвяціла экалагічным аспектам аховы здароўя дзяцей. Даследаванне правяла спецыяльная Кансультатыўная група ў складзе 24 навуковых экспертаў з 18 краін свету.

Дзеці — гэта не маленькія дарослыя, лічаць эксперты. Яны зусім не так, як дарослыя, рэагуюць на фактары навакольнага асяроддзя. І гэта рэакцыя можа адрозніваецца ў залежнасці ад розных канкрэтных этапаў іх жыцця і развіцця. Так, напрыклад, іх лёгкія ў момант нараджэння (і нават пазней — у васьмігадовым узросце) з'яўляюцца яшчэ недастаткова развітымі. Таму на іх развіццё можа паўплываць забруджанасць паветра. Яно, дарэчы, становіцца прычынай вострых рэспіраторных інфекцый у дзяцінстве і можа прывесці да ўзнікнення хранічных рэспіраторных захворванняў на больш познім этапе жыцця.

Забруджанасць паветра і вады, прысутнасць пестыцыдаў у ежы, свінцу — у глебе, а таксама многія іншыя экалагічныя пагрозы аказваюць пастаяннае ўздзеянне на кволы арганізм дзіцяці. У выніку могуць узнікаць новыя або абвастрацца ранейшыя хваробы. Больш за 30 працэнтаў захворванняў сярод дзяцей можа быць звязана з фактарамі навакольнага асяроддзя.

Леанід ТУГАРЫН.

Рэпарцёр атрымаў заданне...

...ПАТРАПІЦЬ У СЕТКУ ПА ЖАДАННІ

Я зноў саджуся насупраць прыгожай дзяўчыны Алены. Яна не ведае, што я журналіст. А я здагадваюся, што яна не размаўляла б так са мной, калі б ведала праўду. Гэта наша другая сустрэча. Алена пытаецца ў мяне пра жыццё, чым я займалася апошнія дні, ці разважала над прапановай працаваць у сеткавым маркетынгу.

Насамрэч я ўжо не ўпершыню на такой гутарцы, не ўпершыню чую тое, што мне кажа Алена. У сеткавы (ці шматузроўневы) маркетынг мяне запрашалі шмат разоў. Я ўжо ведаю, што гэта такое і як працуе. А вы яшчэ не? Выбачайце, зараз усё патлумачу.

Сеткавы маркетынг — гэта форма вядзення пазакрамавага гандлю. Фірма-вытворца набірае агентаў (дыстрыб'ютараў), якія знаходзяць патэнцыйных пакупнікоў. Прадаўшы тавар, агенты прапануюць гэтым пакупнікам знайсці новых на ўмовах атрымання нейкіх працэнтаў ад продажу. Такім чынам, будуецца піраміда, дзе ў кожнага пакупніка ёсць некалькі чалавек, таксама спажывальнікаў тавараў гэтай фірмы, з пакупак якіх ён атрымлівае нейкі працэнт. У гэтым ланцугу ніхто нічога не стварае, акрамя фірмы-вытворцы, але кожны зацікаўлены ў пошуку як мага большай колькасці пакупнікоў.

Вось такі бізнэс (а інакш людзі, да якіх я прыходзіла на гутарку, сваю працу не называлі). І сёння Алена зноў малюе схемы на паперы. Вось гэты кружочак — я. Калі падпісваю пагадджэнне і станаўлюся незалежным консультантам дадзенай фірмы, я павінна купіць тавару вось на такую суму, каб атрымаць скідку вось на столькі працэнтаў пры наступнай пакупцы. Расце колькасць маіх пакупак — расце працэнт скідкі.

«Заробак. Для тых, хто мае дзве-тры гадзіны вольнага часу...», «Праца для студэнтаў...», «Арганізацыя запрашае на працу. Галоўныя ўмовы: камунікабельнасць...». Вы бачылі такія аб'явы? Ведаеце, у мяне дэ-жавю: пяць разоў я тэлефанавала па нумарах, якія прыведзены ў падобных аб'явах, і пяць разоў потым чула пытанне «Што вы ведаеце пра сеткавы маркетынг?». Не верыце, але мне ўжо станавілася смешна.

Але, калі казаць без жартаў, такі бізнэс сапраўды можа прыносіць добрыя грошы. Напрыклад, вы пабудавалі сваю сетку так: знайшлі трох пакупнікоў, а кожны з іх яшчэ па тры і гэтак далей. Атрымалася такіх ліній, узроўняў недзе чатыры (колькасць пакупнікоў на кожным суадносна 3-9-27-81). Атрымліваецца 120 чалавек, з кожнай пакупкі якіх вы атрымліваеце недзе ў сярэднім 10 працэнтаў. Будзем лічыць, што тавар каштуе каля 20 долараў і кожны дыстрыб'ютар за месяц прадаў толькі па адзінцы тавару. Што атрымліваем? 240 долараў штомесяц. І сетка пры гэтым увесь час пашыраецца!
На адной гутарцы малады чалавек Дзіма дакладна растлумачыў мне схему ўваходжання ў піраміду кампаніі. Вось гэты кружочак (і чаму ўсе гэтыя дыстрыб'ютары так любяць маляваць кружочкі на паперы?) — я. А вось гэты — ён сам.

З гісторыі. Сеткавы маркетынг з'явіўся ў ЗША напачатку XX стагоддзя. Пачынальнікам гэтага бізнэсу лічыцца Карл Рэнборг. Ён першы пабудаваў сетку спажывальнікаў-прадаўцоў тавараў здаровай ежы. 80-я гады сталі пікам развіцця сеткавага маркетынгу. Да такой схемы продажу звярнуліся тысячы кампаній. У Амерыцы і некаторых іншых краінах сёння каля 15 працэнтаў насельніцтва асноўнай дзейнасцю выбрала сеткавы маркетынг.

Юнак запрасіў мяне ў створаную ім сетку, я падпісваю пагадджэнне і трапляю ў картатэку. Там ёсць партфель Дзімы, у якім ствараецца мая папка. З гэтага часу кожнага новага пакупніка сваёй сеткі я павінна зарэгістраваць у сваёй папцы Дзімінага партфеля. Прыйсці ў сетку самастойна нельга, толькі праз іншага агента. Супрацоўнікам фірмы-вытворцы я не станаўлюся. Зарплату атрымліваць не буду — толькі тыя грошы, што набуду з продажу. На рэкламу, распаўсюджванне тавару, заклік новых супрацоўнікаў трэба браць са сваёй кішэні. Графік будую сама. Працоўны стаж мне таксама не ідзе. Спецыяльная праграма вылічвае колькасць працэнтаў з продажу кожнага чалавека маёй сеткі. Гэты працэнт павялічваецца, калі я сама карыстаюся прадуктамі дадзенай фірмы.

Зразумела, што сеткавы маркетынг — гэта сфера гандлю. Калі вы можаце і хочаце займацца гэтым, уважліва пачытайце аб'явы ў горадзе, патэлефануйце і выкарыстайце свой шанц. Але памятайце, што гэтая дзейнасць неафіцыйная. Так, яна дазволена, не пярэчыць законам Беларусі. Але калі фірма скончыць супрацоўніцтва з нашай краінай, разваліцца і ваша сетка. Нельга забываць, што, адказнасць за якасць тавару датычыцца не толькі вытворцы, але і вас. Трэба разумець, што першапачаткова вы не будзеце атрымліваць ніякіх працэнтаў. Вы павінны не толькі знаходзіць пакупнікоў, але і набываць тавар. Толькі аддаўшы вытворцу нейкія грошы, вы атрымаеце скідку, пасля чаго пачняце збіраць працэнты са сваёй сеткі. Акрамя таго, нельга забываць і аб дзяржаве. Аб чым гэта я? Аб падатках.

Любы даход абкладаецца падаткам. Калі вы займаецеся сеткавым маркетынгам як фізічная асоба, то атрыманыя грошы павінны ўказваць у дэкларацыі аб сукупным гадавым даходзе (нават калі гэта не асноўная ваша дзейнасць). Калі гэта для вас сапраўды бізнэс і вы рэгіструецеся як прыватны прадпрымальнік, ёсць некалькі варыянтаў. Можна выкарыстаць спрошчаную сістэму падаткаабкладання. Сукупны гадавы даход не перабольшвае 600 млн рублёў ці 450 млн за апошнія 9 месяцаў папярэдняга года — прадпрымальнік павінен плаціць 10 працэнтаў ці 8 + ПДВ (падатак на дабаўленую вартасць). Другі варыянт — плаціць па звычайнай сістэме (Законе аб падаходных падатках). Калі сеткавым маркетынгам займаюцца асобы, якія не дасягнулі 18 гадоў, іх інтарэсы прадстаўляюць бацькі.

Я развітваюся з Аленай, як раней развіталася з Дзімам і іншымі дыстыб'ютарамі, і накіроўваюся да выхаду. Каля самых дзвярэй азіраюся. Дзяўчына сумна і задумліва глядзіць на мяне.

— Калі перадумаеш і захочаш прыйсці ў бізнэс, тэлефануй мне, так? Толькі больш нікому, добра? — просіць яна. Я выходжу. Мне падабаецца не проста прадаваць, але і ствараць.

Настасся КАРАЦЕЕВА.
Фота аўтара.

Прамая лінія

УТАЙМАВАЦЬ ВЫСОКІ ЦІСК — ПРАДУХІЛІЦЬ КАТАСТРОФУ

Вядучая — прафесар кафедры ўнутраных хвароб Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, доктар медыцынскіх навук, галоўны кардыёлаг Камітэта аховы здароўя Мінгарвыканкама Наталля МІЦЬКОЎСКАЯ

(Працяг. Пачатак у нумары за 18 кастрычніка.)

☎ ***— Валянціна Пятроўна, 59 гадоў. Дазванілася з Салігорска. Як можна трапіць на абследаванне да кардыёлага ў тых жа Бараўлянах? У маёй паліклініцы кажуць, што кардыёлаг прымае толькі тых, хто перанёс аперацыю або пасля інфаркту.***

— У Салігорску ёсць цудоўныя спецыялісты, у тым ліку мая вучаніца — Радкевіч Жана Іванаўна, якая нядаўна абараніла кандыдацкую дысертацыю. Думаю, магчыма яе адшукаць.З другога боку, кардыёлаг павінен працаваць найперш дзеля прафілактыкі такіх ускладненняў, як інфаркт міякарда ці інсульт. Вы можаце звярнуцца і да загадчыцы паліклінікі са сваім пытаннем. І яшчэ: вы павінны памятаць, што рэкамендацыі доктара трэба будзе выконваць абавязкова. Супрацоўніцтва павінна быць двухбаковым.

☎ ***— Кіраўскі раён, Іван Іванавіч. Маёй жонцы — 60 гадоў. У яе — ішэмічная хвароба сэрца, стэнакардыя, экстрасісталія, тахікардыя. Курс лячэння праходзіла ў абласной бальніцы. Прымае сасудзістыя прэпараты і ад ціску — амладзін. Як аблегчыць яе стан?***

— Па тэлефоне немагчыма даць рэкамендацыі наконт лячэння, але можна сказаць, што ў вашай жонкі актыўна развіваецца ішэмічная хвароба сэрца. Верагодна, доўгія гады, калі захворванне ўжо было, яна не займалася сваім здароўем. Зараз праблемы назапасіліся. Таму патрэбны комплексны падыход да лячэння. Трэба пракансультавацца ва ўрача і пажыццёва, штодня прымаць медыкаментозную тэрапію, якая будзе ўплываць і на атэрасклератычныя праблемы, і на артэрыяльную гіпертэнзію. Антыарытмічнае лячэнне будзе кампанентам такой тэрапіі. Акрамя таго, кардыёлаг павінен вырашыць пытанне паказання да каранараграфіі. Калі яны ёсць, значыць, трэба рабіць гэта даследаванне і пасля вырашаць пытанне наконт далейшага лячэння. У любым выпадку нельга складваць рукі.

— Можна ўжо зараз прымаць якія-небудзь антыарытмічныя прэпараты?

— Іх вельмі шмат. І скажу наступнае: калі я чытаю па іх лекцыю сваім студэнтам, то заўсёды падкрэсліваю, што няма больш эфектыўных і разам з тым больш небяспечных лекавых сродкаў. Менавіта на іх востра праяўляецца выражэнне «кожнае лякарства — гэта атрута». Без кансультацыі са спецыялістам выкарыстоўваць іх нельга, таму што кожнае з антыарытмічных лекаў само можа выклікаць парушэнне рытму.

— Куды можна звярнуцца для атрымання добрай кансультацыі?

— Вас могуць накіраваць у Магілёўскі кардыялагічны дыспансэр. А ў Мінску ёсць Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр кардыялогіі, куды накіроўваюць тых, каму не дапамаглі ў абласных структурах.

— А ці можна прымяняць народныя сродкі?

— Можна, але народныя сродкі ні ў якім разе не замяняюць традыцыйнага лячэння. Раслінныя сродкі, іголкатэрапія і іншыя метады лячэння могуць быць фонавымі. Піце, на здароўе, шыпшыну, глог, ешце тварог, кабачкі, чорную парэчку, а таксама арэхі, сухафрукты, мёд... Але яшчэ раз падкрэсліваю: усё гэта не замяняе лекавых прэпаратаў.

☎ ***— Ірына, Мінск. Званю, каб спытаць пра свайго 14-гадовага сына. У 8 гадоў ён перанёс цяжкі міякардыт. Былі глыбокія экстрасісталы. Ляжалі доўга ў бальніцы, зараз стаім на ўліку, робім ультрагукавыя абследаванні і кардыяграмы. Экстрасісталаў ужо няма, але ёсць змяненні ў міякардзе і мы знаходзімся на нейкай асаблівай групе. Скажыце, мы можам выздаравець і як нам быць далей?***

— Калі міякардыт быў, то, безумоўна, след у сэрцы застаўся на ўсё жыццё. Гэты стан называецца постміякардытычны ці міякардытычны кардыясклероз, і ён можа праяўляцца ў рознай ступені. Не выключана, што ў вашага сына наступіць той перыяд, калі асаблівых прыкмет перанесенага міякардыту не будзе, і каб стварыць для гэтага ўмовы, варта імкнуцца вытрымліваць некаторыя правілы здаровых паводзінаў. Ваш сын ні ў якім разе не павінен курыць, не пажадана нават у малой колькасці і ўжыванне алкаголю, таму што сардэчная мышца найбольш адчувальная да яго. Доктар павінен парэкамендаваць аб'ём фізічных нагрузак. Калі ў сына назіраецца выражаная сардэчная недастатковасць, то ўрач павінен папярэдзіць аб абмежаванні нагрузак. У іншым выпадку, дзіця павінна атрымліваць нармальныя нагрузкі, паколькі сэрца павінна трэніравацца. Можаце папрасіць участковага тэрапеўта, каб вас накіравалі на дадатковую кансультацыю ў кардыядыспансэр. Вам неабходна шукаць добрых спецыялістаў, і яны ёсць у Мінску.

☎ ***— Турбуе Святлана Іванаўна з Навагрудскага раёна. У сына — яму 17 гадоў — выявілі дадатковую хорду левага жалудачка, сінусавую арытмію, выражаную брадыкардыю. Ці ёсць у нас падставы для хваляванняў?***

— Дадатковая хорда — гэта ўтварэнне, якое часам можа быць звязана з такімі станамі, як парушэнні рытму, шумы або змяненні на кардыяграме. Аднак калі ваш сын не адчувае ніякага дыскамфорту ў вобласці сэрца і добра пераносіць фізічныя нагрузкі...

— Вельмі цяжка... У яго з пазваночнікам праблемы. Ставяць яму люмбага, ішэалгію.

— Вам трэба пракансультавацца ў неўролага. Магчыма, калісьці хлопец перанёс траўму, але гэта ніякага дачынення да сэрца не мае. Небяспекі для жыцця гэта не ўяўляе.

— Апошнім часам ціск пачаў скакаць.

— А вось гэта пытанне патрабуе пільнай увагі, абследавання з мэтай выяўлення магчымых захворванняў, якія могуць суправаджацца пад'ёмам артэрыяльнага ціску. Пасля гэтага можна назірацца па прычыне першаснай артэрыяльнай гіпертэнзіі. Кантраляваць ціск трэба пастаянна. Калі ён скача, верагодна, мае быць дысфункцыя вегетатыўнай нервовай сістэмы. Пасля абследавання ў тэрапеўта павінна быць прызначана адпаведная карэкцыя.

— Скажыце, а да якога ўрача нам звяртацца? Падлеткавага ўбралі з паліклінікі, а ў бальніцы не бяруць ні ў дзіцячае, ні ў дарослае аддзяленне.

— Гэта пытанне трэба вырашаць на месцы. Калі не бяруць у падлеткавае аддзяленне, значыць, трэба настойваць на абследаванні ў дарослым тэрапеўтычным аддзяленні.

«Прамую лінію» правялі Святлана БАРЫСЕНКА і Вольга ШАЎКО.

(Працяг будзе.)

«ГРУПУ РЫЗЫКІ» ПАВІННЫ ПРЫШЧАПІЦЬ АД ГРЫПУ ДА 1 СНЕЖНЯ

Загад «Аб узмацненні мерапрыемстваў па прафілактыцы грыпу і вострых рэспіраторных інфекцый у эпідсезон 2007—2008 гадоў» падпісаў міністр аховы здароўя нашай краіны Васіль Жарко.

Згодна з загадам да 1 снежня 2007 года ў падведамасных міністэрству арганізацыях павінна быць праведзена імунізацыя супраць грыпу асобаў з так званай групы рызыкі. Да групы высокай рызыкі развіцця цяжкіх наступстваў у выніку захворвання на грып адносяцца асобы з хранічнымі захворваннямі дыхальнай, сардэчна-сасудзістай сістэм, эндакрыннай сістэм, з парушэннямі функцыі нырак ці гемаглабінапатыі, з імунадэфіцытамі, у тым ліку ВІЧ-інфіцыраваныя, і асобы, якія праходзяць імунасупрэсіўную тэрапію, дзеці і падлеткі, якія знаходзяцца на працяглай аспірынатэрапіі і асобы ва ўзросце за 65 гадоў. Да групы высокай рызыкі заражэння адносяцца асобы, якія з-за сваёй прафесійнай дзейнасці маюць высокую верагоднасць захварэць на грып: гэта медыцынскі персанал, персанал дамоў дзіцяці, дзіцячых дамоў, школ-інтэрнатаў, работнікі птушкаперапрацоўчых прадпрыемстваў, ветэрынарныя работнікі, арнітолагі і некаторыя іншыя.

Надзея НІКАЛАЕВА.

РНПЦ «КАРДЫЯЛОГІЯ»: АНАЛАГАЎ У СНД НЯМА

Эксперты Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ўстанавілі самую распаўсюджаную прычыну смерці людзей на планеце. І гэта зусім не інфекцыйныя захворванні, як здаецца на першы погляд, а хваробы... сістэмы кровазвароту. У палове выпадкаў смерці людзей абумоўлены менавіта гэтымі абставінамі.

Літаральна да 2020 года колькасць тых, хто пакутуе ад ішэмічнай хваробы сэрца рызыкуе ў свеце на 80—100 працэнтаў. Папярэднічае ішэміі, як вядома, артэрыяльная гіпертэнзія, а да яе страшных наступстваў адносяць інфаркт міякарда і інсульт (калі ў выніку з інфарктам 80 працэнтаў яго «ахвяраў» могуць аднавіцца да працоўнага стану, то 20 працэнтаў усіх выпадкаў інсульту ў працэсе заканчваюцца смерцю, а 80 працэнтаў пацыентаў рэдка застаецца працаздольным). У нашай краіне толькі выяўленых гіпертонікаў — 1 млн 330 тыс. На вялікі жаль, вельмі шмат людзей хворых і маюць жаданне, але нічога для гэтага не робяць. Навят у нашай краіне, верагодна, ужо не знойдзеш чалавека, які б не ведаў аб метадах прафілактыкі сардэчна-сасудзістай паталогіі, і тым не менш, калі людзі чуюць пра рост гэтай захваральнасці, то азіраюцца выключна ў бок медыцыны. Што там чуваць — у свеце даступных метадаў майго выратавання?

А тут усё не так і дрэнна. За выключэннем таго, што вельмі дорага. Кардыяхірургічная галіна — ад элементарных даследаванняў да аперацыйнага ўмяшання і г.д. — не мае сабе роўных па затратах на тое ж тэхнічнае абсталяванне, выпуск новых прэпаратаў, падрыхтоўку кадраў і іншае. Дарэчы, пра кадры. Для таго, каб падрыхтаваць высакакласнага спецыяліста (а іншых, натуральна, нікому і не трэба), здольнага працаваць на найноўшай тэхніцы, трэба займацца ім сама меней гадоў дзесяць. Так што праблема недахопу «класных» кадраў — адна з самых вострых. З другога боку, айчынная кардыялогія ў цэлым сёння актыўна развіваецца. **Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр «Кардыялогія», а калісьці Беларускі навукова-даследчы інстытут кардыялогіі адсвяткуе 19 кастрычніка 30-годдзе.** Цяпер РНПЦ «Кардыялогія» ўключае, акрамя навуковых лабараторый, клініку кардыятэрапіі, клініку кардыяхірургіі для дарослых, рэанімацыйныя аддзяленні, аддзяленне для дзяцей, аддзяленне экстракарпаральнага кровазвароту, рэнтгенаэндаваскулярнай хірургіі, кансультацыйна-паліклінічнае аддзяленне, аддзяленне функцыянальнай дыягностыкі, аддзяленне ўльтрагукавой дыягностыкі, а таксама дзіцячы кардыяхірургічны цэнтр. Тут працуе каля 900 спецыялістаў, у тым ліку адзін акадэмік Нацыянальнай акадэміі навук, 24 дактары навук і 89 кандыдатаў медыцынскіх навук. Установа займаецца вывучэннем эпідэміялогіі, механізмаў развіцця сардэчна-сасудзістых захворванняў, распрацоўкай новых метадаў іх дыягностыкі, прафілактыкі, лячэння і рэабілітацыі. Зараз цэнтр валодае магутнай лячэбна-дыягнастычнай базай. Па ўзроўні аснашчанасці рэнтгенангіяграфічнага аддзялення ён не мае сабе роўных сярод краін СНД. Існуюць унікальныя магчымасці для правядзення дэталёвых даследаванняў каранарных і перыферычных сасудаў з дапамогай унутрысасудзістага ўльтрагуку, унутрысасудзістай тэрмаграфіі, аптычнай кагерэнтнай тамаграфіі. У выніку больш аб'ектыўным становіцца падыход да выбару тактыкі лячэння хворых на ішэмічную хваробу сэрца. Зараз у цэнтры выконваецца звыш 3 тысяч аперацый на адкрытым сэрцы ў год, а ў наступным колькасць адкрытых умяшанняў вырасце да 5 тысяч. Пры станоўчым раскладзе першая перасадка сэрца адбудзецца ўжо ў наступным годзе.

Паводле слоў **дырэктара РНПЦ «Кардыялогія», прафесара, доктара медыцынскіх навук Ігара АДЗЯРЫХІ**, які толькі што вярнуўся са з'езда кардыёлагаў СНД, у самы бліжэйшы час спецыялісты цэнтра возьмуць удзел у розных міжнародных праектах, а ўласна цэнтр «Кардыялогія» стане цэнтрам навучання для спецыялістаў краін СНД. У недалёкай будучыні з'явіцца і Еўразійская асацыяцыя кардыёлагаў.

— Кардыяхірургія актыўна развіваецца сёння і ў рэгіёнах, — адзначае Ігар Эдуардавіч. — Летась мы правялі аперацыі на адкрытым сэрцы ў Магілёве і Віцебску. Ва ўсіх рэгіёнах выконваюцца каранараграфіі, імплантуюцца кардыястымулятары. Мы будзем працягваць укараненне новых тэхналогій у абласцях, паколькі тут закуплена яшчэ далёка не ўсё, што трэба. Стварэнне паўнацэннай кардыялагічнай службы ў многім залежыць, дарэчы, ад мясцовых уладаў, адпаведнага размеркавання матэрыяльных рэсурсаў.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Минский городской
центр недвижимости

Извещение о проведении 30 октября 2007 года

66-й открытыго аукциона на право заключения договора аренды (сроком на 5 лет) нежилых неиспользуемых помещений коммунальной собственности г. Минска

№ лота	Адрес, тип помещения, целевое назначение*	Арендуемая площадь, кв. м	Начальная цена, тыс. руб.
	КУП «ЖРЭО Заводского района г. Минска» тел. 285-56-02		
1	ул. Голодеда, 49 п. 02, подвальное помещение (под непроизводственное – офис)	8,4	130
2	ул. Корицкого, 6, подвал, защитное сооружение (под непроизводственное – офис)	62,8	960
3	ул. Корицкого, 8, подвал, защитное сооружение (под непроизводственное – офис)	64,6	985
4	ул. Я. Райниса, 17, 1 этаж, подвал, (под склады продовольственной группы)	93,1	1420
5	ул. Плеханова, 9, подвал (под непроизводственное – офис)	67,2	1025
6	ул. Ангарская, 34, помещение в отдельно стоящем здании (под объект общественного питания)	97,1	17770
	КУП «ЖРЭО Ленинского района г. Минска» тел. 223-35-03		
7	пр. Партизанский, 13, подвал, вход совместно с жильцами дома (под непроизводственное – офис)	53,26	810
8	пр. Партизанский, 13, подвал, вход совместно с жильцами дома (под склад)	50,0	760
	КУП «ЖРЭО Октябрьского района г. Минска» тел. 213-29-60, 224-53-76		
9	ул. Кижеватова, 78, подвал в жилом доме (под непроизводственное – офис, смешанное)	16,63	255
10	ул. Ландера, 38, подвал в жилом доме (под склад негорючих материалов без размещения рабочего места)	380,6	5800
11	ул. Серова, 3а, часть убежища в жилом доме (под склад негорючих материалов без размещения рабочего места)	40,86	625
	КУП «ЖРЭО Советского района г. Минска» тел. 292-74-31, 284-42-26		
12	ул. Я. Коласа, 59/1, защитное сооружение (под склад)	76,07	1160
	КУП «ЖРЭО Центрального района г. Минска» тел. 203-34-66, 203-79-43		
13	ул. Киселева, 47, комната на 1 этаже, общий вход с другими арендаторами (под непроизводственное – офис)	28,48	450
	КУП «Минская спадчина» тел. 226-53-04		
14	ул. Сторожевская, 5, комната на 4 этаже в административно-бытовом корпусе, без естественного освещения (под непроизводственное, смешанное, производственное)	43,65	665
15	ул. Сторожевская, 5, комната на 3 этаже в административно-бытовом корпусе (непроизводственное – офис)	19,95	305
16	ул. Сторожевская, 5, комната на 1 этаже в административно-бытовом корпусе (непроизводственное – офис)	16,2	250
	КУП «Минский городской центр недвижимости» тел. 227-46-39		
17	пр. Победителей, 5, ком. 12, подвальное помещение, без естественного освещения, без отдельного входа (под склад)	12,83	200
18	ул. Замковая, 28, помещение на 3 этаже (под непроизводственное – офис)	14,4	220
	КУП «Минсктранс» тел. 219-86-78		
19	пр. Партизанский, 148, 1 этаж, зал ожидания, место под игровой автомат (кран-машина)	2,0	365
	КУП «Минсктранс», филиал «Автобусный парк № 2» тел. 223-26-36		
20	ул. Тростенецкая, 12, часть асфальтного покрытия на открытой стоянке (размещение выставки-продажи легковых автомобилей)	1091,6	16700
	КУП «Минсктранс», филиал «Автобусный парк № 4» тел. 294-20-52		
21	ул. Ботаническая, 17, помещение на 1 этаже с отдельным входом в здании общежития, без естественного освещения (под непроизводственное – офис)	49,4	755
	КУП «Минсктранс», филиал «Автобусный парк № 7» тел. 261-51-53		
22	4-й пер. Кольцова, 2, помещение в здании ФОК, имеется отопление, энергоснабжение (под стоматологический кабинет)	13,9	650
	Управление образования администрации Фрунзенского района тел. 251-66-31		
23	ул. Харьковская, 88, помещение под производство для сборки и ремонта компьютеров и мультимедийной техники. Обязательное условие – предоставление рабочих мест для практического обучения учащихся МУПК № 1	158,4	2500
	Учебно-производственный комбинат трудового воспитания тел. 295-04-21, 295-34-33		
24	ул. Плеханова, 16, помещение под объект общепита для организации питания учащихся	306,76	4700
	ГУ «Специальный дом для ветеранов, престарелых и инвалидов № 1» тел. 214-84-73		
25	пр. Рокоссовского, 50, помещение №709 (под непроизводственное – офис или общеобразовательные услуги)	78,0	1200
	УП «Партизанское» тел. 200-16-91		
26	ул. Стебенева, 2, помещение в здании засолочного цеха (под склад оптовой торговли, требуется ремонт кровли)	263,37	4100
27	ул. Стебенева, 2, помещение в здании цеха № 1, фруктохранилище (под склад, склад оптовой торговли)	13,0	200
28	ул. Стебенева, 2, помещение в здании цеха № 1, фруктохранилище (под склад, склад оптовой торговли)	15,71	250
29	ул. Стебенева, 2, помещение в здании цеха № 1, фруктохранилище (под склад, склад оптовой торговли)	8,93	140
30	ул. Стебенева, 2, помещение в здании фруктохранилища (под склад, склад оптовой торговли)	106,33	1700
31	ул. Стебенева, 2, помещение на 2 этаже в административном здании (под склад)	24,64	380
	КУП «БытЭкс» тел. 203-79-66		
32	ул. Л. Украинки, 22, помещение на 1 этаже без естественного освещения (под приемный пункт по печати фотографий)	6,0	100
33	ул. С. Ковалевской, 57, 5 помещений, в т.ч. 4 – без естественного освещения (под бытовые услуги, производственное)	87,0	1500
34	ул. Кульман, 5, помещение № 35 на 5 этаже (под производственные цели по согласованию с балансодержателем)	156,9	2500
	УП «Белизна», тел. 267-89-44		
35	ул. Кнорина, 55, помещение на 2 этаже (под непроизводственное – офис, торговый объект, производство (кроме швейного)	220,9	3400
	КУП «Белхимчистка» тел. 204-69-13		
36	пер. Ольшевского, 1, 2 комнаты (№№ 33, 34) на 2 этаже административно-производственного здания (под непроизводственное – офис)	54,6	850
	ПКУП «АУРУМ» тел. 204-21-89		
37	ул. Ольшевского, 10, помещение на 3 этаже, нет отдельного входа (под производственные цели)	301,2	4600
	ГУВД Мингорисполкома тел. 229-49-06		
38	ул. Грушевская, 9 (Московское РУВД), место в здании под установку торговых автоматов по приготовлению и продаже горячих напитков (кофе, шоколад, бульон)	2,0	365
39	2-ой Велосипедный пер., 9 (Ленинское РУВД), место в здании под установку торговых автоматов по приготовлению и продаже горячих напитков (кофе, шоколад, бульон)	2,0	365
40	пр. Скорины, 46в (УГиМ), место в здании под установку торговых автоматов по приготовлению и продаже горячих напитков (кофе, шоколад, бульон)	2,0	365
	УП «Киновидеопрокат» тел. 229-49-06		
41	ул. Ташкентская, 9 (кинотеатр «Дружба»), помещение на первом этаже с отдельным входом (под непроизводственное – офис)	27,6	450
	УП «Механизированная уборка города» тел. 207-20-59		
42	2-ой Прилукский пер., 8, каб. 311, помещение на 3 этаже административно-бытового корпуса (под непроизводственное – офис)	31,8	490
43	2-ой Прилукский пер., 8, каб. 303, помещение расположено на 3 этаже административно-бытового корпуса (под непроизводственное – офис)	31,35	480
	ОАО «Стройтрест № 1» тел. 294-21-35		
44	ул. Пугачевская, 3, ком. 218, помещение на 2 этаже, телефон не предоставляется (под непроизводственное – офис)	23,9	365
45	ул. Пугачевская, 3, ком. 212а, помещение на 2 этаже, телефон не предоставляется (под непроизводственное – офис)	23,9	365
	КУП «Спецкоммунавтотранс» тел. 249-55-62		
46	ул. Ванеева, 40, помещение на 4 этаже административно-бытового корпуса № 1 (под непроизводственное – офис)	28,19	430
	УП «Минсккоммунтеплосеть» тел. 267-64-02		
47	Минский р-н, 1,5 км северо-восточнее д. Прилесье (пос. Сосны): 2 помещения (104,3 и 56,6 кв.м) на 1 этаже (под производственные цели); 1 помещение (17,9 кв.м) (под склады непродовольственной группы)	178,8	2800
48	Минский р-н, 1,5 км северо-восточнее д. Прилесье (пос. Сосны), 5 помещений на 2-м и 3-м этажах (под непроизводственное – офис)	105,0	1650
	КУП «Экорес» тел. 244-20-32		
49	ул. Селицкого, 35, помещение в отапливаемом здании (под буфет)	45,0	700
	УП «УДМС и Б» Мингорисполкома тел. 203-13-73		
50	ул. Судмалиса, 22, помещение требует ремонта (под непроизводственное – офис)	45,51	700
51	ул. Судмалиса, 22, помещение требует ремонта (под непроизводственное – офис)	10,76	165
	УП «Минскметрострой» тел. 344-67-12, 244-89-32		
52	ул. Семашко, 17а, 2 помещения в здании душкомбината (непроизводственное – офис)	32,8	500
53	ул. Селицкого, 13а, помещение (под склад)	737,87	11300
	КУП «Минская овощная фабрика» тел. 244-36-82		
54	Минский р-н, п/о Тростенец, помещение в здании бывшего электроцеха, требуется ремонт (под производственное)	324,0	5000
55	Минский р-н, п/о Тростенец, ангар, требует ремонта, без телефона и отопления (под производственное)	672,0	10250
	Управление по физической культуре, спорту и туризму Мингорисполкома СДЮШОР 5 тел. 285-18-86		
56	ул. Маяковского, 127/3, помещение (под непроизводственное – офис)	15,9	250
	Главное управление потребительского рынка Мингорисполкома тел. 220-51-34, 219-00-78		
57	Торговый центр «Столица», пл. Независимости, помещение № 323 (розничная торговля непродовольственными товарами)	199,8	9000
58	Торговый центр «Партизанский», подземный переход перед универмагом «Беларусь», помещение № 31 (розничная торговля непродовольственными товарами)	85,8	4000
	Учреждение образования «Минский государственный дворец детей и молодежи» тел. 290-17-26, 233-70-29, 233-63-31		
59	ул. Старовиленский тракт, 41, часть помещения на левой галерее фойе главного корпуса (для установки автомата по продаже горячих напитков)	1,5	270
	КУП «Городские парки Минскзеленстроя» тел. 280-26-92, 280-04-49		
60	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации детской игрушки	4,0	700
61	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации детской игрушки	4,0	700
62	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации детской игрушки	4,0	700
63	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации детской игрушки	4,0	700
64	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации мороженого и прохладительных напитков	4,0	700
65	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации мороженого и прохладительных напитков	4,0	700
66	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации попкорна и сахарной ваты	4,0	700
67	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации попкорна и сахарной ваты	4,0	700
68	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации попкорна и сахарной ваты	4,0	700
69	пр. Независимости, 84, парк культуры и отдыха им. Челюскинцев, площадка для установки сезонного нестационарного объекта мелкорозничной торговли (тентованная палатка, павильон) для реализации попкорна и сахарной ваты	4,0	700

Организатор аукциона (продавец) – КУП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39.

Участник аукциона до начала его проведения должен выяснить у балансодержателя возможность использования помещения под планируемые виды деятельности, в том числе с учетом требований по санитарным и противопожарным нормам. Для участия в аукционе участник перечисляет задаток в размере 10 процентов от начальной цены лота и плату за участие в аукционе в размере 4 базовых величин на расчетный счет 3012024570010 в филиале ОАО «Белпромстройбанк» по Минской области, код 153001331, УНП 190398583 УП «Минский городской центр недвижимости», представляет нотариально заверенную копию свидетельства о регистрации юридического лица или индивидуального предпринимателя. Порядок подачи документов определен условиями проведения аукциона. Условия и сроки оплаты: разовый платеж в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона. Договор аренды с победителем аукциона заключается в установленном порядке в 30-дневный срок с даты принятия решения Мингорисполкома.

Аукцион состоится 30 октября 2007 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Документы на участие принимаются по 29 октября 2007 года до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. Документы, поданные после указанного времени, не рассматриваются. Телефоны для справок (017) 227 40 22, 227 48 36.

Целевое назначение помещений определяется в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 30 сентября 2002 г. № 495 «О совершенствовании порядка определения размеров арендной платы и передачи в безвозмездное пользование общественных, административных и переоборудованных производственных зданий, сооружений и помещений, находящихся в государственной собственности» и предусматривает:

- *«непроизводственное целевое использование»* — использование помещений для размещения руководителей, органов управления и контроля юридических лиц и их структурных подразделений, а также специалистов по снабжению и сбыту, финансово-экономических служб, бухгалтерий;
- *«смешанное целевое использование»* — использование помещения одновременно в производственных и непроизводственных целях;
- *«производственное целевое использование»* — использование помещения непосредственно для выпуска продукции, выполнения работ и оказания услуг с размещением на арендуемых площадях рабочих и специалистов, а также для складирования продукции, товаров. К помещениям производственного целевого использования относятся также помещения актовых, спортивных, выставочных залов, подсобные помещения, предназначенные для обслуживания деятельности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей (кладовые, раздевалки, умывальники, комнаты для приема пищи), др.

Порядок определения размеров арендной платы при сдаче в аренду зданий, сооружений и помещений, находящихся в государственной собственности, установлен Указами Президента Республики Беларусь от 30 сентября 2002 г. № 495 «О совершенствовании порядка определения размеров арендной платы и передачи в безвозмездное пользование общественных, административных и переоборудованных производственных зданий, сооружений и помещений, находящихся в государственной собственности» и от 4 августа 2006 г. №498 «О некоторых вопросах аренды государственного имущества».

Сітуацыя

БЕЛАРУСЬ—РАСІЯ: ЦАНА МАЛОЧНАГА ПЫТАННЯ

Мінсельгасхарч прапануе паэтапнае павышэнне закупачных цэнаў на малочныя прадукты

Тое, што прадукты харчавання даражэюць, ужо не навіна — у гэтым пераконваецца кожны, хто ходзіць па магазінах. Яшчэ нядаўна лідзіраваў алей, цяпер здзівілі цэнамі малочныя прадукты. Наколькі яны застануцца даступнымі для беларускага насельніцтва, і як складзецца далейшая сітуацыя на гэтым сегменце рынку, карэспандэнту БЕЛТА расказала начальнік галоўнага ўпраўлення эканомікі Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Ганна АНДРЫЕВІЧ.

— Перш за ўсё адзначу, што ўнутраны рынак Беларусі не мае дэфіцыту малочных прадуктаў, — падкрэсліла Ганна Андрыевіч. — Так, па выніках работы за 9 месяцаў мы рэалізавалі 855,6 тыс. тон натуральнамалочнай прадукцыі, што на 6 працэнтаў больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года. У тым ліку ў Мінску яе продаж павялічыўся на 4 працэнты. Прададзена больш як 20,3 тыс. тон сметанковага масла — гэта на 10 працэнтаў больш, чым за 9 месяцаў мінулага года. У Мінску аб'ёмы яго рэалізацыі павялічыліся на 3 працэнты. У цэлым па рэспубліцы ўзраслі аб'ёмы продажаў цвёрдых сыроў на 14 працэнтаў (да 25,4 тыс. т), а іх рэалізацыя ў беларускай сталіцы павялічылася на 6 працэнтаў (да 7,7 тыс. тон). Прычым цэны на гэтыя прадукты харчавання дастаткова прымальныя, ва ўсялякім выпадку, у параўнанні з расійскімі.

Некаторыя прадпрымальныя людзі выкарысталі сітуацыю на расійскім рынку, дзе цяпер найбольш запатрабаваны малочныя прадукты, кінуліся скупляць іх у Беларусі па цэнах у 2 разы ніжэйшых за расійскія, і прадаваць у РФ. Напрыклад, калі ў Мінску або Віцебску цвёрдыя сыры тыпу «Пашахонскага» або «Расійскага» каштуюць Br8—10 тыс. за кг, у Смаленску або ў Бранску — Br16—17 тыс. Каб неяк прыпыніць гэты працэс, Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання лічыць неабходным далейшае павышэнне закупачных цэнаў на малако, сумяшчаючы іх з ростам адпускных цэнаў хоць бы да ўзроўню прыгранічных абласцей Расіі, падкрэсліла Ганна Андрыевіч. Паводле яе слоў, галіновае міністэрства прапануе павялічыць закупачныя цэны на малако яшчэ на 25 працэнтаў і давесці цану адной тоны малака вышэйшага гатунку да Br600 тыс. замест цяперашняй — Br480 тыс. Такім чынам, павышэнне закупачных цэнаў, увогуле, павінна складзі да канца года не менш як 35 працэнтаў. Пры гэтым адпускныя цэны на малочныя прадукты падрастуць ад 15 працэнтаў да 25 працэнтаў (у залежнасці ад назвы вырабу).

Нядаўняе павелічэнне закупачных цэнаў на малако на 10 працэнтаў не дае магчымасці ў поўнай меры вырашаць праблемы, звязаныя з павышэннем рэнтабельнасці сельгаспрадпрыемстваў. «Каб не ўшчамляць інтарэсы малазабяспечанага насельніцтва, для якога малако з'яўляецца адным са штодзённых прадуктаў харчавання, мы фактычна пераклалі на перапрацоўчыя прадпрыемствы кампенсацыю затрат на павышэнне закупачных цэнаў. Яны павінны за кошт свайго прыбытку пакрываць вытворцам розніцу закупачнай цаны і адпускной», — тлумачыць спецыяліст.

Пры чарговым павышэнні закупачных цэнаў на 25 працэнтаў перапрацоўчыя прадпрыемствы наўрад ці змогуць забяспечыць за свой кошт новую адпускную цану, таму што ў большасці з іх не самае зайздроснае фінансавае становішча, лічыць Ганна Андрыевіч.

«Узваліўшы на малакаперапрацоўчыя прадпрыемствы пакрыццё затрат па закупачных цэнах, не адпусціўшы розьнічныя, мы такім чынам істотна падарвём іх эканоміку», — падкрэсліла начальнік галоўнага ўпраўлення эканомікі Мінсельгасхарча. Таму спатрэбіцца паэтапнае павышэнне адпускных цэнаў і, у выніку, рознічных. «З гэтым давядзецца змірыцца, таму што ўздым цэнаў на малако адбываецца ва ўсім свеце, не толькі ў Расіі, куды цяпер нашы вытворцы ў асноўным і пастаўляюць прадукцыю», — падкрэсліла Ганна Андрыевіч. Напрыклад, у Еўропе цэны на сметанковае масла выраслі ў гэтым годзе на 50 працэнтаў, а на сыры — на 30 працэнтаў.

Разам з тым, уздым закупачных цэн на малако да ўзроўню прыгранічных расійскіх рэгіёнаў пакуль не знаходзіць падтрымкі ва ўрадзе і ў Міністэрстве эканомікі. Галоўным аргументам з'яўляецца тое, што малако адносіцца да сацыяльна значных прадуктаў харчавання, і насельніцтва не вытрымае такога росту цэнаў. Нават цяпер, калі малако нязначна падаражэла, людзі з сярэднім дастаткам сталі сябе абмяжоўваць у гэтым прадукце харчавання. А што будзе, калі цэны падрастуць да ўзроўню расійскіх?! У Беларусі як сацыяльна арыентаванай дзяржаве імкнуцца не дапусціць такога абмежавання спажывання малака неабароненымі слаямі насельніцтва.

З-за таго, што цяпер ажыццяўляецца стыхійны, а часам і нелегальны вываз прадукцыі з Беларусі, на ўнутраным рынку стаў назірацца недахоп аналагічнай прадукцыі ў рознічнай сетцы. Таму Мінгандаль і прапанаваў абмежаваць экспарт сметанковага масла і цвёрдых сыроў да поўнага насычэння ўнутранага рынку.

Аднак з гэтай прапановай Міністэрства гандлю, Мінсельгасхарч катэгарычна не згодны. «Абмежаванне экспарту тых або іншых тавараў азначае ліцэнзаванне і ўвядзенне кантрольных мераў», — тлумачыць намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення знешнеэканамічнай дзейнасці Мінсельгасхарча Тамара Усачова. Паводле яе слоў, малаверагодна, што нехта з «сумачнікаў» прыйдзе за ліцэнзіяй у Мінсельгасхарч. Размова, хутчэй за ўсё, ідзе аб буйных пастаўках на экспарт перапрацоўчымі і гандлёвым арганізацыямі. А гэты працэс галіновае міністэрства кантралюе. Пастаўкі натуральнамалочнай прадукцыі ў Расію ажыццяўляюць толькі атэставаныя прадпрыемствы, якія маюць дазвол на экспарт. Пасля атэстацыі Рассельгаснагляду з 1 лістапада пералік экспарцёраў будзе яшчэ больш канкрэтызаваны.

Цяпер беларускім вытворцам сапраўды выгадна прадаваць масла, сыры і натуральнамалочную прадукцыю ў РФ, таму што з 15 працэнтаў да 5 працэнтаў зніжаны ўвазныя пошліны на малочную прадукцыю, а на цвёрдыя сыры ўстаноўлены дыферэнцыраваныя пошліны зыходзячы з адзінай стаўкі 0,3 еўра за кг. Паводле слоў спецыяліста, імпартныя пошліны ўведзены для таго, каб прыпыніць рост цэнаў, таму што па законах рынку толькі попыт і вызначае прапанаванне. «Экспарт малочнай прадукцыі для нашых прадпрыемстваў вельмі важны, паколькі яны зарабляюць для краіны валюту. Прычым пастаўкі на знешні рынак ажыццяўляюцца не ва ўрон унутранаму», — падкрэсліла спецыяліст.

Што датычыцца сітуацыі на ўнутраным рынку Беларусі, то нашай краіне пакуль удалося пазбегнуць рэзкага скачку цэнаў на малочныя прадукты. Хоць, як сцвярджаюць спецыялісты, павышэнне цэнаў усё ж становіцца непазбежным. Аднак яно, у адрозненне ад Расіі, чакаецца паэтапным.

Як лічаць перапрацоўшчыкі, павысіць адпускныя і рознічныя цэны ў перспектыве трэба будзе яшчэ і таму, што цяпер даражэюць энерганосьбіты. Без пакрыцця затрат на энергарэсурсы цяжка ўявіць эканоміку любога прадпрыемства, нават якое стабільна працуе. Дарэчы, у Расіі, дзе кошт энергарэсурсаў для перапрацоўчых прадпрыемстваў значна ніжэйшы, безагаворачна адпусцілі цэны на малочныя прадукты.

Як бы цяперашні рэзкі скачок цэнаў у Расіі ні называлі, у тым ліку і «змовай аптовых кампаній-перакупшчыкаў», факт застаецца фактам — цэны павышаны, і зніжэння наўрад ці трэба чакаць. Прынятыя ў РФ меры па замарожванню цэнаў даюць магчымасць спадзявацца толькі на некаторую стабільнасць. Безумоўна, сітуацыя ў суседняй краіне непазбежна паўплывае і на спажывецкі рынак Беларусі.

Улічваючы тое, што Беларусь будуе з Расіяй адзіную эканамічную прастору, ёсць сэнс мець і збалансаваны харчовы рынак, уключаючы прыкладна аднолькавыя цэны на асноўныя прадукты харчавання, падкрэслілі ў Мінсельгасхарчы. Адначасова неабходна прыняць і комплекс мераў, якія гарантуюць сацыяльную падтрымку малаабароненых слаёў насельніцтва.

Таццяна ЛОБАС, БЕЛТА.

Дзённік бландзінкі

ВОПЫТ І ЛІТАРАТУРА

Бабуля на лецішчы чарговы раз тлумачыць васемнаццацігадоваму ўнуку, як раскладваць старую канапу.

Унук чуў гэта безліч разоў і безліч разоў раскладаў, таму на твары — поўная абыякавасць.

Жанчына пафасна:

— Што — я так і памру — НЕ ПЕРАДАЎШЫ ТАБЕ СВОЙ ЖЫЦЦЁВЫ ВОПЫТ?

Мяне ахоплівае жаль. І таму, што жыццёвы вопыт можа абмяжоўвацца канапай, і таму, што людзі ўпэўнены, што гэта і ёсць «вопыт», які трэба перадаваць... І таму што паміж пакаленнямі — прорва...

Колькі такіх жа «бабуль» сярод пісьменнікаў! Палова паліцы ў беларускім аддзеле — інструкцыі да нікому нецікавых жыццяў. Але колькі пафасу ў пісьменніцкіх інтэрв'ю, колькі крыўды — маўляў, мы пішам, а чытачы/крытыкі абыякавыя...

БАЛЬ БОЗА

Па маім любімым канале «History» ідзе дакументальны фільм пра тое, як Чарльз Дзікенс наведваў Амерыку, здаецца, у 1842 годзе. Яго слава на той момант была такой, што ўдзячныя жыхары Нью-Йорка наладзілі сапраўдны баль у яго гонар — «Баль Боза». Квіткі на яго каштавалі неверагодную суму. Спецыяльна для гэтага мерапрыемства была напісаная музыка, і нават былі выпушчаны ўлёткі з нотамі. Уражвае і меню фуршэта, які суправаджаў мерапрыемства — пяцьдзесят свіных кумпякоў, пяцьдзесят цялячых языкоў, цукеркі і печыва з укладзенымі ўнутр цытатамі... Баль цягнуўся да трох гадзін ночы, дэманструючы любоў амерыканцаў да знакамітага англічаніна.

Цяпер гэта здаецца неверагодным — такая колькасць увагі да пісьменніцкай працы! Не толькі беларускія пісьменнікі, але майстры слова другіх краін скардзяцца на тое, што свет перастаў быць літаратурацэнтрычным, а самі літаратары сыходзяць у цень гісторыі.

Сённяшнія беларускія пісьменнікі могуць толькі пазайздросціць той любові, якую выклікаў Дзікенс. Але вось што цікава... Менш за ўсё згаданы баль быў патрэбны самому пісьменніку! Бо акрамя згаданага прыёму, наладжанага мэрам горада, ён больш нідзе не «тусаваўся», а прысвяціў усю сваю вандроўку агляду вязніц, шпіталяў і вар'ятняў, што пазней, ужо ў Англіі, вылілася ў жорсткія, крытычныя эсэ пра Амерыку.

Цяжка ўявіць баль у гонар сучаснага літаратара, але яшчэ складаней — уявіць яго самога там, дзе пот, кроў і бруд.

Так што ўсё ў жыцці ўраўнаважана!

P.S. А яшчэ мяне ўразіла, як заплакала жанчына-літаратуразнаўца, калі пабачыла пёрка, якім пісаў класік. «Яно такое малеенькае!» Падумалася, вось жа няма ў нас такіх даследчыкаў, якія б плакалі над рэчамі сваіх падсудных... Але ўспомніла, як перажывала, згубіўшы пры пераездзе падараваны мне Сысам чарапок, адкапаны ім недзе пад Гарошкавам. А яшчэ я — сентыментальная — захоўваю пальчаткі, забытыя ў мяне маладой беларускай пісьменніцай Евай Вежнавец!

ЦУД ДОРАНАЙ КВЕТКІ

Аднойчы перакладчыца Марына Шода пабачыла мой здымак з чырвонай кветкай гібіскуса і паабяцала даць атожылак тае расліны... Месяц таму мне давялося тэрмінова наведаць яе кватэру — атожылак займеў бутон, які мог раскрыцца, не дачакаўшыся перасялення. Раскрыўся ён літаральна праз некалькі дзён і тыдні тры радаваў вока сваёй пунсовай кветачкай...

Ён цвіў так доўга, што я ўспомніла апошнюю жонку Пікаса... Справа ў тым, што ў старога мастака была ў майстэрні не толькі маладая жонка, але і птушачка ў клетцы... Калі птушачка памерла, маладая, але добрая жанчына купіла такую ж — каб не расстройваць каханага... А пасля яшчэ адну, і яшчэ. Але Пікаса ўсё ж расстроіўся — яму стала шкада, што гэтая птушачка-даўгажыхарка перажыве яго...

Уражаная доўгім жыццём кветкі, пазваніла Марыне. Кажу: кветкі як жанчыны, абавязкова знойдзецца тая, якая будзе красаваць даўжэй за іншыя. «А вось мая, — скардзіцца, — цвіце толькі дзень...» І тут чую неверагоднае — аказваецца, што тая кветка, ад якой быў узяты атожылак, таксама не вызначалася доўгім жыццём...

Яна так і не закрылася. Яе сарвалі выпадкова, калі пераварочвалі нядаўнакупленае італьянскае крэсла, у якога зламалася жалезная ножка...

З ПАДСЛУХАНАГА

— Уяўляеш, Любімаву — дзевяноста!

— Мастаку Барысу Ўфімаву — сто сем!

— Цікава, чым ён харчуецца...

— Ну што «высокае» і «нізкае» — неаддзельныя.

СІРОШКА ПІСТОНЧЫК І УЛАСІК СМАРКАЧ

Стаім днямі з Пістончыкам (псеўданім Сяргея Прылуцкага — маладога пісьменніка з Брэста) у літаратурным музеі, падпіраем сценку, і раптам ён гаворыць:

— А ты знаёмая са Смаркачом?

Я ледзь не ўпала! Бо мы з Андрэем Хадановічам былі ўпэўнены (можа Андрэй меньш, а я дык цалкам), што ніякага Уласіка Смаркача — саўтара Пістончыка — няма ў прыродзе, што Смаркач — плод «хворай пісьменніцкай фантазіі»...

А тут проста перад маім носам узнікае галава русявага хлопца, які радасна выпальвае мне:

— Ганна!!! А вы і праўда ёсць! А я думаў што вы і Хадановіч — прыдумка Пістончыка. Ну гэта ж трэба...

І знікае, быццам пабачыўшы прывід.

Ганна КІСЛІЦЫНА.

Дзённік падарожніка

НА ЗАХАД — З МІРАМ

(Працяг. Пачатак у нумары за 18 кастрычніка.)

І вось мы на Варадэра. Перад намі шэраг гатэляў, сярод якіх сустракаюцца і новыя, і бясконцыя кіламетры пясчаных пляжаў на фоне блакітных акіянскіх вод. Амаль сутачнае знаходжанне ў дарозе збівае на сон, таму хутчэй бы сваё цела кінуць у Атлантыку. Недзе праз гадзіну пасля рассялення ў 4-зоркавы гатэль «Інтэрнацыяналь» яшчэ савецкай пабудовы практычна ўся беларуская дэлегацыя ўжо выпраўляецца на пляж. Не хапае толькі Аміго. Пасля прыняцця адпаведнай колькасці «допінгу», дарэчы вытворчасці мінскага завода «Крышталь», ён сярод бела дня заснуў без задніх ног... (у далейшым наш спадарожнік вёў сябе прыкладна так, як і ў пачатку, таму, акрамя тэлевізійных матчаў у Перу, нічога ў наведаных краінах не бачыў і не чуў).

У акіян можна заходзіць метраў на сто, каб пачало з-пад ног губляцца дно. Паўтарагадзіннае знаходжанне ў акіянскай ванне здымае ўсю стомленасць. А тут і абед настаў. У нас зялёныя «бранзалеты» на руках. Гэта значыць, што «усё ўключана». Шведскі стол на Варадэра вызначаецца вялікім багаццем страў з морапрадуктаў, мяса, агароднін. Памятаючы, што ўсяго пакаштаваць немагчыма, спыняеш свой выбар на крэветках, белым рысе «конгры» з чорнай фасоляй. У якасці экзатычнага напітка ёсць магчымасць выбраць свежы какос. Такі сюрпрыз можна атрымаць з рук пажылога кубінца, які за некалькі хвілін, бы электраманцёр на «кагцях», узбіраецца на каралеўскую пальму і збівае пару-тройку пладоў. Затым ужо на зямлі спраўна высякае мачэтай верх какоса, які праз лічаныя секунды нагадвае імправізаваную шклянку з натуральным малаком. Нехта з мясцовых падказвае мужыкам з Беларусі, што гэты напой быццам бы замяняе віягру. У адказ атрымоўвае, што пакуль паспяхова абыходзімся і без яе.

На гэтым наша экзатычнае знаёмства з Кубай не заканчваецца. Нехта падкідвае на абмеркаванне тэму паспытаць у мясцовай таверне мяса кракадзіла. Нам шанцуе: прадстаўнікі кубінскага турбізнесу, якія спраўна прымаюць заказы на экскурсіі ў фае гатэля, падказваюць нам, што ёсць такая харчэўня. І нават тэлефануюць, каб забраніраваць дзесятак месцаў. Паралельна абмяркоўваецца пытанне аб адпраўленні назаўтра на катэры ў акіянскія прасторы на рыбалку. Прапанова прымаецца. Настае вечар — і беларускі дэсант накіроўваецца па ўказаным адрасе на дэгустацыю мяса кракадзіла. Нам здалося, што заказ наш гатавалі не менш за паўгадзіны. І вось — кульмінацыя: на стол падаецца вялікая талерка з агароднінай і дробнымі кавалачкамі мяса, па знешнім выглядзе падобнага на курыныя, толькі крышку саладкаватага. Безумоўна, што такая «дзічына» растае ў роце. Гэтак жа, дарэчы, як і аўстралійскі кенгуру, мяса якога нагадвае старую ялавічыну. Праўда, хто ў гэтым прызнаецца: пакаштаваць мяса кракадзіла — гэта як пайсці першы раз на спатканне з дзяўчынай — запомніцца надоўга. Гэтым вясёлым застоллем заканчваецца першы дзень на Варадэра. Усе мараць — пра тое, як хутчэй уклюсціся ў ложак і пра заўтрашнюю вясёлую рыбалку...

Ведаючы, што заказаная экскурсійная праграма можа расцягнуцца да вечара, на досвітку ідзем купацца. Божухна, якая вада! Празрыстая, цёплая, салёная, ад чаго тваё цела зусім не тоне. І тут прыкмячаеш яшчэ адну дзівосную рэч: на беразе Атлантычнага акіяна ідзе трактар «Беларус». Гэта прыбіральшчык пляжа. Бягу ў нумар па фотапарат, каб засведчыць дзівосную карціну, але ўжо позна — трактарыст знік з поля зроку і больш не з'явіўся. Забягаючы наперад скажу, што назаўтра з усходам сонца пільнавалі трактар, каб зрабіць здымак. Але яго больш ніхто не бачыў. Значыць, не лёс спаткаць кубінскага трактарыста на беларускай тэхніцы.

Другі дзень на Варадэра пачаўся з рыбалкі. Наш квартэт на шасцімесным катэры — два астатнія члены экіпажа кубінцы. Сёння яны — гаспадары становішча. За 15 хвілін мы выходзім з бухты. Некалькі спінінгаў прафесійна замацаваны на карме. Праўда, доўгі час вудачкі застаюцца без клёву. І вось нарэшце раздаецца радасны голас мясцовага Хасэ. Цягніце, кажа ён, на кручку нешта ёсць. Шчыра кажучы, каб зматаць леску на барабан, шмат сілаў патраціць не давялося. Пахвалявацца давялося тады, калі ў непасрэднай блізкасці замільгаў хвост здабычы — на кручку аказалася драпежная рыба баракуда. Гэта нешта накшталт шчупака, толькі больш буйны экзэмпляр і грозны — у рыбіны некалькі радоў вялікіх зубоў, якія растуць пад вуглом ваўнутр. Яе драпежны выгляд мы ацанілі толькі пасля таго, як Хасэ з дапамогай бейсбольнай біты правёў уціхамірванне акіянскага драпежніка: некалькі ўдараў па галаве рыбіны — і яна падатлівая і бяспечная. Фіналам усёй рыбалкі становіцца паляванне на лобстэраў з прыгатаваннем іх прама на лодцы. Пэўна, што ў экскурсійнай праграме такога «раздзела» няма. Аднак кубінскія рыбакі — народ кемлівы. Яны ганарацца тым, што з'яўляюцца праабразамі галоўнага героя «Старога і мора» Эрнеста Хэмінгуэя, які доўгі час жыў на Кубе і вельмі любіў рыбацтва. Гаспадары катэра нам падказваюць, што ў Гаване ёсць рэстаран, названы ў гонар Хэмінгуэя. Таму на нашу просьбу арганізаваць ланч з хвастатых малюскаў без ваганняў згадзіліся. У якасці кампенсацыі — невялікая дапалата. Праўда, толькі ў песо ці ў еўра. Да амерыканскага долара, як і да таго, што з ім звязана — стаўленне асаблівае. Ён быццам бы ёсць і яго быццам бы няма.

Прызнаемся, што фінал з лоўляй і прыгатаваннем лобстэраў крышку зацягнуўся. Спатрэбілася недзе з паўгадзіны, каб мясцовы Тубі, якому, праўда, пераваліла ўжо даўно за 60 гадоў, злавіў першага малюска. Аказалася, што паляванне на лобстэраў — гэта даволі тонкая і далікатная справа. Адзін з кубінцаў выбірае месца для таго, каб у масцы з трубкай і ластах спусціцца ў нагледжаную блакітную лагуну, другі спраўна падганяе катэр да месца лоўлі. Давялося змяніць з дзесятак завадзей, пакуль стары Пабла нарваўся на калонію хвастатых і вусатых пачвар. Некалькі прафесійных рухаў — і лобстэры насаджаны на вострае і тонкае кап'ё. Праўда, гэта не вельмі ўплывае на іх жывучасць. На борце лодкі яны варушацца, але ўжо не агрэсіўныя, дазваляючы правесці з сабой паўнацэнную фатасесію.

Зрэшты, больш прывабліва яны выглядаюць ужо ў прыгатаваным выглядзе. Пакуль галаваногія гатуюцца на карабельным камбузе, мы імкнемся зразумець азы дайвінгу, курсіруючы вакол катэра ў ластах і масцы з трубкай. У рэшце рэшт капітан судна і яго памочнік падаюць на стол шыкоўную страву з 8 лобстэраў, у якіх з дапамогай мачэтэ разрэзаны хвасты. Гадзіна такога піру праходзіць імгненна. Але ж кідаць недаедзеныя лобстэры было б недазваляльнай раскошай. Літаральна як у тым украінскім анекдоце: што не з'ем, тое пакусаю. Пасля такога абжорства на вячэру ўжо і глядзець не хочацца.

Як вядома, добрае заўсёды мае ўласцівасць заканчвацца. На жаль, два дні на Варадэра праляцелі імгненна. У праграме яшчэ экскурсія і начлег у Гаване. Шчыра кажучы, пасля такога адпачынку на курортных мясцінах кубінская сталіца выглядала нечым груваcткім. Па дарозе сустрэлі шэраг грузавікоў яшчэ савецкай вытворчасці, на якіх рабочыя дабіраліся на плантацыі трыснягу, размясціўшыся прама ў кузавах машын. Увогуле, аўтабан на захад і ўсход ад Гаваны зусім не кіпіць ад аўтамабільных затораў. Лічыце, з ветрыкам уязджаем у кубінскую сталіцу.

Цэнтр Гаваны з яго Кафедральным саборам, з царквой Святога Ангела мае выгляд сучаснага горада і вызначаецца пэўнай чысцінёй і парадкам. Аднак тое, што адкрываецца ў лічаных метрах ад цэнтра цывілізацыі — не адразу ўкладваецца ў галаве: бруд, кіслы пах ад вылітых на тратуар ці праезную частку памыяў. Менавіта такая аўра вітала каля нашага 4-зоркавага гатэля з легендарнай назвай «Sevilla». Яго пабудавалі яшчэ ў XIX стагоддзі іспанцы. Некалі, відаць, гэта быў найшыкоўнейшы гатэль, які любілі наведваць розныя легендарныя асобы. Напрыклад, на сцяне красуецца партрэтная кампазіцыя з указаннем, што тут у свой час спыняўся Аль-Капоне. Ведаў бы амерыканскі мафіёзі, наколькі ўпала зорнасць кубінскіх гатэляў... Многія жылыя дамы амаль без вокнаў і дзвярэй. Здаецца, тут слаба ўяўляюць, што сцены можна клеіць шпалерамі, а мэблю калі-нікалі мяняць. Пра паркет ці паркетную дошку прамаўчу — у большасці кватэр на першым паверсе на фоне пачарнелых аканіц і дзвярэй, змайстраваных з некалькіх металічных звараных прутоў, падлогі ў нашым разуменні не было — проста голы цэмент. Кубінцы экстрэмалы — нічога не скажаш. Магчыма, мая пазіцыя за такі кароткі час знаходжання ў Гаване можа паказацца прадузятай. Тым не менш ніякага параўнання з любой еўрапейскай сталіцай я для сябе не знайшоў.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.
(Працяг будзе.)

Сёння

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.44	18.04	10.20
Віцебск —	7.36	17.52	10.16
Магілёў —	7.34	17.55	10.21
Гомель —	7.28	17.54	10.26
Гродна —	7.59	18.20	10.21
Брэст —	7.56	18.23	10.27

Месяц

Першая квадра ў 11.34
Месяц у сузор'і Вадалея.

Імяніны

Пр. Івана, Фамы;
К. Міхаліны, Пелагеі, Ісака, Міхала, Паўла, Пятра, Яна.

Надвор'е на заўтра

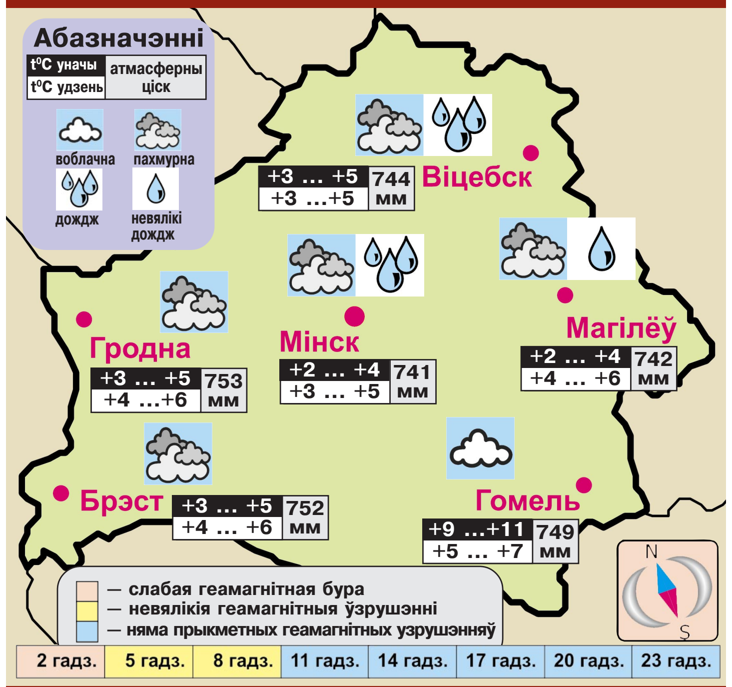

...у суседзяў

ВАРШАВА	+5 — +7 °С	Без ападкаў
ВІЛЬНЮС	+5 — +7 °С	
КІЕЎ	+8 — +10 °С	Без ападкаў
МАСКВА	+11 — +13 °С	
РЫГА	+5 — +7 °С	Без ападкаў
С-ПЕЦЯРБУРГ	+3 — +5 °С	Без ападкаў

19 кастрычніка

Дзве даты

1897 год — беларускі гісторык Мітрафан Віктаравіч Доўнар-Запольскі пачаў выданне 2-томніка зборнікаў дакументаў па гісторыі Вялікага княства Літоўскага XIV—XVI стагоддзяў «Акты Літоўска-Рускай дзяржавы». Адно з першых навуковых даследаванняў гісторыі старажытнай беларускай дзяржавы.

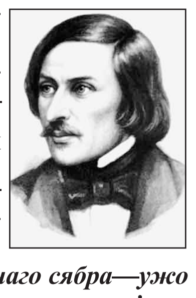

1835 год — М. Гогаль просіць у А. Пушкіна сюжэт для камедыі: «Зрабіце ласку, дайце сюжэт, духам гэта будзе камедыя ў пяці дзеях і, клянуся, будзе смяшней чорта...» У адказ Пушкін аддаў Гогалю сюжэт, які жыва цікавіў яго асабіста. І ўжо ў студзені Гогаль закончыў працу над «Рэвізорам».

Цытата дня:

«Меца у жыцці аднаго сябра—ужо многа, двaіх— вельмі многа, траіх — наўрад ці магчыма».

Генры Адамс (1838—1918),
амерыканскі гісторык і пісьменнік.

Усміхнёмся!

— Чаму японцы такая разумная нацыя?

— Таму што ў іх няма бландзінак.

☺

Муж з жонкай пайшлі ў грыбы.

— Каханы, а гэта ядомыя грыбы?

— Пакуль ты іх не прыгатавала — так.

☺

Пакуль у жанчыны не высахлі пазногці, яна амаль бездапаможная.

☺

Настаўніца пытаецца ў вучняў:

— Хто можа прывесці прыклад нейкіх незвычайных супадзенняў?

Адзін з вучняў:

— Вы не паверыце, але ў маёй мамы і ў майго таты вяселле было ў адзін і той жа дзень.

Приорбанк RZB Group

Открытое акционерное общество

г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-а

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 1 октября 2007 года

в миллионах белорусских рублей

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	на 1 октября 2007	на 1 октября 2006
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101	1	70 729,7	58 176,8
3	Средства в Национальном банке	1102	2	113 169,2	93 895,7
4	Ценные бумаги:	1103		121 060,6	100 188,1
	для торговли	11031	3	121 060,6	100 188,1
	удерживаемые до погашения	11032	3.1	0,0	0,0
	в наличии для продажи	11033	3.2	0,0	0,0
5	Кредиты и другие средства в банках	1105	4	608 990,8	446 228,2
6	Кредиты клиентам	1106	5	2 550 316,5	1 497 033,3
7	Долгосрочные финансовые вложения	1107	6	3 342,2	3 342,2
8	Основные средства и нематериальные активы	1108	7	121 439,5	97 088,0
9	Прочие активы	1109	8	141 072,1	121 512,9
10	**ИТОГО активы**	**110**		**3 730 120,6**	**2 417 465,2**
11	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
12	Средства Национального банка	1202	9	7 590,9	43 364,7
13	Кредиты и другие средства банков	1205	10	1 320 858,8	511 640,0
14	Средства клиентов	1206	11	1 283 076,4	1 143 652,0
15	Ценные бумаги, выпущенные банком	1208		7 058,5	10,4
16	Прочие обязательства	1209	12	713 247,9	373 562,5
17	**ВСЕГО обязательства**	**120**		**3 331 832,5**	**2 072 229,6**
18	КАПИТАЛ				
19	Уставный фонд	1211	13	102 801,3	102 801,2
20	Эмиссионный доход	1212		0,0	0,0
21	Резервный фонд	1213		79 009,3	41 621,5
22	Накопленная прибыль	1214	14	154 367,6	149 406,2
23	Фонд переоценки статей баланса	1215	15	62 109,9	51 406,7
24	Всего капитал	121		398 288,1	345 235,6
25	**ИТОГО обязательства и капитал**	**12**		**3 730 120,6**	**2 417 465,2**
26	ТРЕБОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА НА ВНЕБАЛАНСОВЫХ СЧЕТАХ				
27	Требования	1301	16	2 475 101,4	987 877,6
28	Обязательства	1302	17	947 445,1	684 868,7

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ
на 1 октября 2007 года

«Приорбанк» Открытое акционерное общество

г. Минск, ул. В. Хоружей, 31-а

в миллионах белорусских рублей

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	на 1 октября 2007	на 1 октября 2006
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		206 398,1	121 532,0
2	Процентные расходы	2012		129 894,5	55 623,0
3	Чистые процентные доходы	201	18	76 503,6	65 909,0
4	Комиссионные доходы	2021		91 802,0	73 655,7
5	Комиссионные расходы	2022		21 798,4	12 641,8
6	Чистые комиссионные доходы	202	19	70 003,6	61 013,9
7	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	203	20	27 368,4	19 426,3
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	21	10,5	252,6
9	Доход в форме дивидендов	205		0,0	227,3
10	Чистые отчисления в резервы	206	22	-1 744,1	-5 120,8
11	Прочие доходы	207	23	15 719,2	3 707,1
12	Операционные расходы	208	24	95 810,9	73 020,4
13	Прочие расходы	209	25	18 277,1	10 988,6
14	Налог на прибыль	210		20 080,3	19 424,5
15	**ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)**	**2**		**57 181,1**	**52 223,5**

Председатель Правления С.А. КОСТЮЧЕНКО
Главный бухгалтер В.В. МАНЦИВОДА

Лицензия на осуществление банковской деятельности НБ РБ № 12 от 26 апреля 2007 года.

Хутка, проста, і не толькі...

У наш дынамічны час людзі часта адкладваюць пакупку рэчы, якая спадабалася, на няпэўны час. Успомніце, колькі разоў пасля доўгіх пошукаў менавіта таго, што Вы хацелі, у Вас не было неабходнай сумы грошы для пажаданай пакупкі. Або, напрыклад, Вам трэба зрабіць адразу некалькі буйных пакупак, але ў месяц можна сабе дазволіць толькі адну. Тады можна звярнуцца ў банк па крэдыт. Але калі часу шкада на ўсе паходы да банкіраў? Ды і раптам пасля афармлення крэдыту ў банку цана на пажаданы тавар стане зусім іншай?

Менавіта для такіх выпадкаў на дапамогу прыходзіць праграма спажывецкага крэдытавання «Пріорбанк» ААТ. Асноўная ідэя праграмы заключаецца ў наступным: пакупнік, выбраўшы тавар, які спадабаўся, афармляе крэдыт прама ў магазіне. Асноўныя перавагі: хутка, проста, і не толькі.

Гавораць, што мужчына і жанчына могуць правесці ў магазіне разам не больш як гадзіну. І гэтага абсалютна дастаткова, каб зрабіць дзве буйныя пакупкі і нават у крэдыт. Цяпер Вам не трэба спрачацца, рабіць выбар паміж пральнай машынай, пыласосам і стэрэасістэмай, бо яны такія розныя і ўсім Вам вельмі патрэбныя. Усё, што Вам спадабалася, Вы зможаце купіць за адзін крэдыт.

Дык вось:

Не трэба хадзіць у банк, проста прыходзьце ў магазін, выбірайце тавар і... атрымлівайце асалоду ад думкі, што гэта рэч ужо Ваша. Усяго толькі за паўгадзіны банк разгледзіць дакументы і прыме рашэнне аб выдачы крэдыту, аб чым паведаміць Вам асабіста і супрацоўніку магазіна.

Крэдыт афармляецца прама ў магазіне. Пакупніку не трэба ісці па крэдыт у банк і потым шукаць тавар у розных магазінах.

Даступнасць крэдыту: узяўшы крэдыт у памеры, напрыклад, 1 000 000 рублёў на 2 гады, неабходна плаціць толькі 58 900 рублёў штомесяц.

Адказ аб магчымасці выдачы крэдыту банк дае **на працягу гадзіны.**

Крэдыт выдаецца ў памеры ад 500 тыс. да 3 млн рублёў.

Няма платы за зняцце наяўных, за выдачу крэдыту, за паручыцеляў.

Для атрымання крэдыту паручыцелі не патрабуюцца і куплены тавар у залог не афармляецца.

Ва ўсіх магазінах, дзе размешчаны спецыяльны знак «Пріоркрэдыт», Вашы мары аб жаданай пакупцы стануць рэальнасцю на працягу гадзіны. Шукайце знак

Приор КРЕДИТ

Народная энцыклапедыя

ДАРОГА ДА ПРОДКАЎ

(Працяг. Пачатак у нумары за 18 кастрычніка.)

Гасцінец анёлу

Беларускія жанчыны старэйшага пакалення, у якіх некалі памерлі маленькія дзеці, у абавязковым парадку прытрымліваюцца правіла не есці яблыкі новага ўраджаю да Яблычнага Спаса. Хрысціянская легенда распавядае, што ў гэты дзень святы Пётр раздае ў Райскім садзе яблыкі душам маленькіх дзяцей. «У Царстве Нябесным на сярэбраных дрэвах растуць залатыя яблыкі, якія раздаюцца толькі душам тых дзяцей, бацькі якіх шанавалі звычаі і строга прытрымліваліся забароны ўжываць яблыкі да Другога Спаса». Калі ж прыходзіла гэта свята, жанчына зрывала ў садзе сем яблыкаў, асвячала іх у храме, адносіла на могілкі, пааднаму клала на кожную магілку, астатнія прыносіла дадому. Адзін яблык, так як і велікоднае яйка, дзялілі паміж усімі дамачадцамі, астатнія давалі з'есці дзецям.

Аналагічнае правіла дзейнічала яшчэ ў адным выпадку. Калі жанчына, якая страціла дзіця, першы раз улетку збірала ягады, то першыя тры жменькі яна клала на пянёк — зноў-такі пакідала ахвяру душам памерлых дзяцей. Усё гэта сведчыць аб тым, што беларус вельмі тонка адчуваў прыроду, разумеў яе дасціпную мову і імкнуўся жыць з ёю ў згодзе і ўзаемаразуменні.

Выбіраючы імя — выбіраеце долю

На працягу стагоддзяў у народнай свядомасці сфарміравалася цэлая сістэма забаронаў, абмежаванняў і прадпісанняў, якія датычацца выбару імя дзіцяці. Адно са шматлікіх правілаў падказвала: імя дзіцяці трэба было даваць перш за ўсё ў гонар дзядоў і прадзедаў, але толькі не бацькоў (гэта рабілася ў выключным выпадку). Абранае імя «чапляла» за сабой долю памерлага продка і тым самым у значнай ступені мадэлявала жыццёвы шлях нованароджанага. Калі дзіцяці давалі імя жывога бацькі, то тым самым частку свайго жыццёвага шляху пераадрасоўвалі свайму спадкаемцу. Напрыклад, аднаго з аўтараў гэтага артыкула завуць Іван Іванавіч. У дадзеным выпадку гэта быў адзін з многіх вядомых у народнай культуры контр-ходаў, калі хочаце, своеасаблівы выклік родавай Долі. У сям'і памерлі першыя дзве дзяўчынкі ў паўгадавалым узросце. Тады, каб захаваць хоць аднаго з прадаўжальнікаў роду, і было прынята вельмі няпростае рашэнне: назваць наступнага народжанага імем бацькі. Тым самым радзіна свядома разумела, што хлопец застанецца жыць, але вось бацька...

Цераз парог руку не падавай

У глыбокай старажытнасці існавала некалькі абрадаў ахвяра-прынашэння новабудоўлям. Адзін з іх быў спалучаны з міфалагічнымі ўяўленнямі аб тым, што Дамавік, або Хатнік жыў побач з парогам або непасрэдна пад ім. У сярэдня-вечны пад парогам хавалі памерлых немаўлят. Відаць, таму месца, дзе нашы продкі ды яшчэ і мы захоўвалі караняплоды на зіму, атрымала назву «пограб», які знаходзіўся пад падлогай, або капец (уважліва ўслухайцеся ў назву старадаўняга сховішча!), які насыпалі непадалёку ад гаспадарчых пабудоў. Далёкія водгаласы гэтай традыцыі захаваліся ў шматлікіх касцёлах і цэрквах Беларусі, пад якімі знаходзяцца крыпты, скляпенні або сутарэнні, у якіх захоўваюцца саркафагі з целамі прадстаўнікоў знакамітых беларускіх родаў. З прыходам хрысціянства абрад трупаспальвання паступова саступіў месца абраду ямнага захавання, аднак у народнай свядомасці парог так і застаўся той сімвалічнай зонай продкаў, вакол якой сфарміравалася цэлая сістэма рознахарактарных абмежаванняў і прадпісанняў. На парозе забаранялася сядзець, стаяць, нельга было перадаваць цераз яго якія-небудзь прадметы і г.д. Парушэнне выпрацаваных стагоддзямі забаронаў прыводзіла да самых непрадказальных наступстваў. Калі на адной з сустрэч са слухачамі мы абмяркоўвалі гэту тэму, то ў працяг яе пачулі расказ адной з прысутных жанчын. «Вы расказалі амаль што пра маю долю. Мы вярталіся з ЗАГСа дадому, пераступалі парог нашай хаты. І тут здарылася непрадказальнае. Наш шафер зазяваўся і на самым парозе наступіў нагой на падол майго плацця. Яно было з лёгкай тканіны, таму той кавалак, які апынуўся пад падэшвай, так і застаўся на парозе — адарваўся. Тады мы былі маладыя і ні пра што не падумалі, аднак жыццё адарыла нашу сям'ю няпростымі выпрабаваннямі. За першым разам у нас быў выкідыш, другое дзіця нарадзілася нежывым і толькі трэцяе дзіця нарадзілася жывым і здаровым. Зараз хлопчыку дзесяць год». У сувязі з гэтым парог і вымагае ад нас адпаведных адносінаў не толькі ў паўсядзённым жыцці, але асабліва ў кантэксце абрадавых дзеянняў.

Дзень ушанавання памерлых — субота

У традыцыйнай культуры ўсходніх славян кожны дзень тыдня меў сваю ўласную характарыстыку, лічылася, што за кожным з іх была замацавана нябесная планета-ахоўніца, а таксама адпаведны парадкавы лік. Субота ў традыцыйным календары беларусаў з'яўляецца шостым днём тыдня (у той час як у іўдзеяў гэта быў апошні — сёмы дзень тыдня, дзень абавязковага адпачынку). Субота была напоўнена своеасаблівым сакральна-магічным значэннем. Менавіта ў гэты дзень сваякі памерлых быццам па спецыяльным інфармацыйным канале судакраналіся са шматлікімі тайнамі Сусвету, праз жывы дыялог з тымі, хто пакінуў нашу зямлю, аднак застаўся ў памяці нашчадкаў. У такія хвіліны да памерлых звярталіся па дапамогу, па добрую параду, прасілі блаславлення і падтрымкі ў цяжкую часіну.

У традыцыйным народным календары многія суботы адзначаны як дні асаблівага шанавання продкаў. У асяроддзі беларусаў такія дні сталі называцца «Дзядамі» або «Радзіцельскімі суботамі». Да іх адносяцца суботы перад Грамніцамі і Масленіцай, чатыры суботы на працягу Вялікага посту, субота перад Тройцай, напярэдадні жніва, трэцяя субота пасля Пакравоў.

Адносіны да суботы як да дня ўшанавання продкаў не маглі не паўплываць на структуру асноўных каляндарных і сямейна-родавых святаў. Калі замуж выходзіла сірата, то напярэдадні свайго вяселля яна ішла на могілкі да сваіх бацькоў за блаславленнем і каб «запрасіць на вяселле».

Напярэдадні вяселля на могілкі хадзілі і тыя маладыя, у якіх памерлі хросныя бацькі.

У суботу да вяселля пачыналі рыхтавацца, аднак асноўныя абрадавыя дзеянні разгортваліся ў нядзелю.

Першая чарка — продкам

Усе ўдзельнікі жалобнага стала падпарадкоўваюцца найважнейшаму абрадафарміруючаму прынцыпу «перш чым сабе, продкам». Так, першую чарку на памінках налівалі, а дакладней «адлівалі», г.зн. налівалі «ад сябе», памерламу. За вясельным сталом абрад выпівання першых трох чарак таксама меў адценне стрыманасці, памяркоўнасці. Ніхто ў гэты час не ўздумае гучна клікнуць: «Горка!».

Наведаць памятныя мясціны — заручыцца падтрымкай свайго Роду

Веданне сімвалічнага абрадавага ключа «перш чым сабе, продкам» дазваляе зразумець сэнс традыцыі, калі толькі што заручоная моладзь наведвае могілкі. У старыя часы свет памерлых (вясковыя могілкі) часцей за ўсё быў у непасрэднай блізкасці ад свету жывых. Могілкі размяшчаліся побач з царквою. У такім разе зразумела, чаму адразу пасля вянчання або шлюбавін (перш чым накіравацца дадому) муж і жонка ў суправаджэнні дружак і хросных бацькоў наведвалі магілы сваіх родных. І толькі пасля гэтага вясельны картэж накіроўваўся да хаты маладой.

У апошнія два дзесяцігоддзі ў нашым грамадстве адбываецца глыбінная пераацэнка каштоўнасцяў. Усё больш значнае месца пачынае займаць храм і царкоўнае набажэнства як момант публічнага прэзентавання свайго веравызнання. Нашы сённяшнія маладажоны наведваюць і брацкія магілы, і помнікі, але найчасцей — мясцовыя святыні: крыніцы, святыя калодзежы, дрэвы, камяні, якія валодаюць цудадзейнай сілай і энергіяй. Гэта з'ява далёка не выпадковая. Яна прарастае скрозь стагоддзі заганы і ганенняў, быццам кветка праз асфальт, тым самым нагадваючы, што мы — дзеці прыроды і без яе нам проста не выжыць. Чалавек, з усіх бакоў заціснуты бетонам і асфальтам, імкнецца хоць бы на нейкі час вырвацца з гэтага палону і аказацца ва ўлонні прыроды, каб зліцца з ёю ў адзінае цэлае.

Аксана КАТОВІЧ,
Янка КРУК.
(Працяг будзе.)

ПАНЯДЗЕЛАК, 22 КАСТРЫЧНІКА

5.35 Серыял «Правы на шчасце». Заключная серыя.
6.20, 7.05, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».
6.45, 7.45, 18.50, 0.45 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30, 8.25 «Дзелавое жыццё».
8.20 Гатуем разам!
8.30 У свеце матораў.
9.05 Драма «Ваўкадаў».
10.55, 17.40 Серыял «Каханне як каханне-2».
12.15 Камедыя «Падарожжа мсье Перышона».
13.55 Здароўе.
14.25 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Зорны старт. Дзённік дзіцячага Еўрабачання.
15.40 «Культурныя людзі».
16.10 Фігуры.
16.40 Серыял «Трымай мяне мацней». 1-я серыя.
19.35 Час спорту.
20.00 Ток-шоў «Ход у адказ». «Праблемы трансплантолагіі».
21.00 Панарама.
21.45, 1.45 Серыял «Медыум».
22.45 Камедыя «Карты, грошы, два ствалы».

Чацвёра сяброў вырашаюць падзарабіць. Яны накапліваюць 100 тысяч фунтаў, каб адзін з іх — вопытны гулец Эдзі — атрымаў права сесці за картачны стол з мясцовым наркабаронам. Але фокус не ўдаецца.

0.50 «Тайны забытых перамог». «Заграничны канструктар».
1.20 Серыял «Клава, давай!».

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05 «Пакуль усе дома».
7.05 «Наша раніца».
9.05 Контуры.
10.10 «Дыханне планеты».
10.40 «Цудоўная пяцёрка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.15, 3.20 Навіны спорту.
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Мая цудоўная няня».
13.40 «Федэральны суддзя».
14.30 «Кантрольная закупка».
15.00 «Лаліта. Без комплексаў».
16.15 «Тры халасцякі».
18.20 Серыял «Зачараваны».
18.55 Чакай мяне.
20.00 Час.
21.05 Ток-шоў «Выбар».
22.00 «След».
23.20 «Дакументальны дэтэктыў». «Забіць караля».
23.55 Тэорыя неверагоднасці. «Сакрэты спакушэння».
0.40 «Фабрыка зорак «дома».
1.10 Серыял «Забойная сіла».
2.05 Серыял «Абаронца».
Тэхнічная прафілактыка з 3.30 да 5.00.
5.05 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахавым.

ЛАД

6.45, 14.20 Мультсерыял «Новыя прыгоды Віні-Пуха».
7.05 «Ранішняя падзарадка».
8.10 Добрыя навіны.
8.40 Невытлумачальна, але факт.
9.30 У гэты дзень.
9.35, 16.30 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.30 Святло далёкай зоркі. Леанід Рахленка.
11.00, 17.30 Серыял «Белінда».
12.00 Усё аб бяспецы.
12.30 Слова пісьменніка.
13.00 «Школа рамонту».
14.00 Тэлебарометр.
14.45 Пазакласная гадзіна.
15.00 Няня спяшаецца на дапамогу.
15.55 Ядзім дома.
18.35 Навіны культуры.
18.50 Серыял «Каменская-2».
20.00 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
21.25 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
22.30 Хакей. Формула гульні.
23.05 Трагікамедыя «Марс».

ТВ РЕН

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20 «З чаго пачынаецца раніца».
7.50 «Прачніся і спявай» з Ларысай Грыбалёвай.
8.25 «Вялікае снеданне».
9.00 «Тыдзень».
10.00 «Спартыўны тыдзень».
10.40 «Культурнае жыццё» з Аляксандрам Яфрэмавым.
11.05 Серыял «Рэбека».
12.00, 18.25 Серыял «Зацьменне».
13.00 «Ёсць кантакт».
13.50, 23.00 «Крутыя рабяты».
14.20 «Касмічныя каўбоі». Мультсерыял.
15.10 Серыял «Элен і рабяты».
15.50 «Народжаныя ў СССР».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 «Добры вечар, малы».
20.20 Маст. фільм «Графіці».
22.55 «Закон і крымінал».
23.10 «Сталічны футбол».
23.40 «Гучная справа».
0.30 «Ваенная тайна».

Мир

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зараджайся!
4.30 Мультфільм «Па слядах брэменскіх музыкантаў».
5.30 Вясельныя вар'яцтвы.
6.30 Удачная пакупка.
7.30, 18.10 Серыял «Час кахаць».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Казахстан: старонкі гісторыі.
9.05 Спецыяльны рэпартаж.
9.30 Хіт-экспрэс.
10.30 Серыял «Раксалана».
12.00, 22.25 Студыя 60х90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Сёмая куля».
13.45 Урокі англійскай мовы.
14.00 Мультфільм «Маўглі. Выкраданне».
15.00 Дак. серыял «Тайны падарожжаў».
16.00 «Гадзіна суда». Справы сямейныя.
17.00 Цацкі для дарослых.
19.15 «Цік-так».
19.30 «Агульны інтарэс».
20.00 Рэспубліка — сёння.
21.00 Серыял «Крымінальны красворд».
22.00 Акцэнты.

ВосьМой

7.00 «Сад і агарод».
7.05, 21.05, 23.15 «Метэапрагноз».
7.10 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
7.20 Серыял «Эркюль Пуаро».
8.45 «К-гульня».
9.00 «Клуб 700».
9.30 «К-відэа для дзяцей».
9.50 Серыял «Чынгіз-хан».
11.00 Камедыя «Наймілейшы чалавек».
13.00 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Мультпарад.
17.10 Серыял «Зорныя вароты».
18.55 «Навіны кіно».
19.00 «Мой любімы гадаванец».
19.30 «Сад і агарод плюс».
19.45, 21.10 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.50 Серыял «Нікіта».
20.45 «Вечарніца».
20.55 «К-відэа» для ўсёй сям'і.
21.00 Інфармбюро «Міжнароднае».
21.15 Трылер «Воўк».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.05 «Вялікі і жудасны Жук».
10.00 «Рэвізор».
10.30 «Спецыяльны карэспандэнт».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.10 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50 «Фитиль».
12.50 Серыял «Пецярбургскія тайны».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.20 Камедыя «Брус Усёмагутны».
15.55 Серыял «Скрадзеныя пацалункі».
17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.45 Серыял «Анёл-ахоўнік».
19.45 «Добрай ночы, малыя!».
19.55 Серыял «Палонныя Месяца».
21.00 Серыял «Бандыцкі Пецярбург-8. Тэрмінал».
22.00 Серыял «Закон Мерфі».
23.10 Весткі+.
23.30 «Мой сярэбраны шар. Андрэй Панін».
0.30 «Сумленны дэтэктыў».
1.00 «Сінеманія».

НТВ БЕЛАРУСЬ

6.00 Сёння раніцай.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.05 «Агляд».
9.30 «Надзвычайнае здарэнне». Агляд за тыдзень.
10.20 «Кулінарны паядынак».
11.15 «Кватэрнае пытанне».
12.15 «Следства вялі...».
13.25 Маст. фільм «Подзвіг разведчыка».
15.05 «Асабліва небяспечны!».
15.35, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.30 Меладрама «Уяўныя злачынствы».
19.40 Серыял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела».
20.50 Серыял «Майстар і Маргарыта». 1-я серыя.
22.30 Серыял «Брыгада». 1-я серыя.
23.45 «Крымінальная Расія».

ТВ ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
7.50, 10.15, 0.15 Пятроўка, 38.
8.00 Маст. фільм «Вам і не снілася...».
9.50 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Злачынны марафон».
10.50 «Пастскрыптум» з Аляксеем Пушковым.
11.55 Момант ісціны.
12.45 Лінія абароны.
13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
13.50, 4.35 Мультпарад.
14.30 «У цэнтры падзей» з Ганнай Прохаравай.
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Святлана Антонава ў праграме «Запрашае Барыс Ноткін».
17.50 Серыял «Гарадскі раманс».
18.55 «Маскоўскія профі». «Аўтаслесары».
20.05 Серыял «Зацьменне».
21.05 Серыял «Закон Вольфа».
22.00 Ілзэ Ліепа ў праграме «Сто пытанняў даросламу».
22.55 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.25 «Збор сачыненняў». К. Сен-Санс. Канцэрт 2 для фартэпіяна з аркестрам. Дырыжор Генадзь Раждзественскі. Салістка Вікторыя Постнікава.
0.35 Серыял «Чыста англійскае забойства».
2.10 Серыял «Адна справа на дваіх».
3.10 Камедыя «Распуснікі».

EUROSPORT

9.30 Мотаспорт па выхадных.
10.00 Мотагонкі. Гран-пры Малайзіі.
11.00, 16.00 Снукер.
13.15 Тэніс. Турнір WTA ў Швейцарыі.
14.45 Гандбол. Суперкубак у Славеніі.
19.00, 1.00 Футбол. Еўрагалы.
20.00 Футбол. Еўра-2008.
20.30 Вось гэта дзіва!!!
21.00 Сумо.
22.00 Байцоўскі клуб.
2.00 «Eurosport Buzz».

ФІЛЬМ ДНЯ

ЛАД 23.05 «МАРС» (РАСІЯ, 2004 г.)

Узнагароды: спецыяльны прыз прадзюсараў, прыз журы прадзюсараў на фестывалі «Кінашок-2004» (2004 г.).

Кожны чалавек спрабуе збегчы ў пошуках лепшага жыцця. Вядомы і непераможны баксёр Барыс так і зрабіў: проста сеў у цягнік у невядомым яму накірунку. Прачнуўшыся раніцай, ён бачыць неонавыя літары «Марс» — назва станцыі і гарадка, усе жыхары якога працуюць на фабрыцы мяккіх цацак. Барыс праўдзе ў горадзе толькі адны суткі, але яны назаўсёды зменяць жыццё яго жыхароў...

Рэжысёр — Ганна Мелікян. **У ролях:** Гоша Куцэнка, Таццяна Самойлава, Яўгенія Дабравольская, Алена Марозава, Нана Кікнадзе.

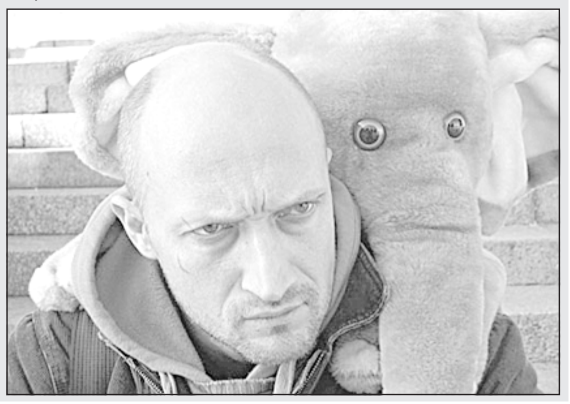

АЎТОРАК, 23 КАСТРЫЧНІКА

5.30, 16.50 Серыял «Трымай мяне мацней».
6.20, 7.10, 8.10 «Добрай раніцы, Беларусь!».
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 18.55, 23.40 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.45 Навіны.
7.30, 8.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам!
8.35 Час спорту.
9.05, 19.55 Серыял «Пастка».
9.55, 15.50 Серыял «Блізняты».
10.55, 17.45 Серыял «Каханне як каханне-2».
12.15 Драма «Высокая кроў».
13.55 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Серыял «Клава, давай!».
19.35 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Рэйнджарс»—«Барселона». Прамая трансляцыя.
23.55 Дзень спорту.
0.05 Футбол. Агляд дня.
1.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Рома»—«Спорцінг».

Тэхнічная прафілактыка з 9.00 да 15.00 у Брагіне, Гродна.
6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05, 15.00 «Лаліта. Без комплексаў».
7.05 «Наша раніца».
9.05 Чакай мяне.
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25, 3.20 Навіны спорту.
11.10 «Вяртанне дадому. Яфім Шыфрын, Юрмала».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Мая цудоўная няня».
13.40 «Федэральны суддзя».
14.30 «Кантрольная закупка».
16.15 Серыял «Дачка садоўніка».
17.15, 5.05 «Няхай гавораць».
18.20 Серыял «Зачараваны».
18.55 Серыял «Таццянін дзень».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Не радзіся прыгожай».
22.10 «След».
23.30 «Выкрадзенае НЛА».
0.35 «Фабрыка зорак «дома».
1.10 Серыял «Забойная сіла».
2.05 Серыял «Абаронца».
3.25 Баявік «Над законам».

ЛАД

6.45, 14.25 Мультсерыял «Новыя прыгоды Віні-Пуха».
7.05 «Ранішняя падзарадка».
8.10, 15.55 Ядзім дома.
8.40, 18.50 Серыял «Каменская-2».
9.40 У гэты дзень.
9.45, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.35 Хакей. Формула гульні.
11.05, 17.30 Серыял «Белінда».
12.10 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
13.10 Школа рамонту.
14.05 ПРАсоўванне+.
14.50 Пазакласная гадзіна.
15.05 Невытлумачальна, але факт.
18.35 Навіны культуры.
20.00 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
21.30 «Спорт-кадр».
21.55 «Іншыя». Пад следствам C_2H_5OH.
22.25 Серыял «Анатомія Грэй».
23.25 Меладрама «Смак крыві».

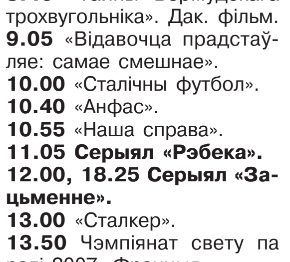

Для пісьменніка Карла і яго жонкі Сільвіі шлюб даўно стаў сумнай штодзённасцю. Карла не задумваецца аб тым, чым займаецца яго жонка, пакуль не выяўляе, што яна здраджвае яму з маладым і жорсткім брунетам.

ТВ РЕН

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20 «З чаго пачынаецца раніца».
7.40, 15.50, 23.00 «Крутыя рабяты».
7.50 «З чаго пачынаецца раніца».
8.40 «Тайны Бермудскага трохвугольніка». Дак. фільм.
9.05 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
10.00 «Сталічны футбол».
10.40 «Анфас».
10.55 «Наша справа».
11.05 Серыял «Рэбека».
12.00, 18.25 Серыял «Зацьменне».
13.00 «Сталкер».
13.50 Чэмпіянат свету па ралі-2007. Францыя.
14.45 «Касмічныя каўбоі». Мультсерыял.
15.10 Серыял «Элен і рабяты».
16.00 «Далёкія сваякі».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра».
20.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.30 «Аўтапанарама».
20.50 Серыял «Салдаты 13».
22.00 «Рэпарцёр СТБ».
22.55 «Закон і крымінал».
23.10 «Гарачы лёд».
23.40 «Надзвычайныя гісторыі».
0.30 Серыял «Рэдакцыя».

Мир

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зараджайся!
4.30 Мультфільм «Маўглі. Выкраданне».
5.30 Цацкі для дарослых.
6.30 Удачная пакупка.
7.30, 18.10 Серыял «Час кахаць».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Сямейны альбом.
9.00 Рэспубліка — сёння.
9.30 Ведаем рускую.
10.30 Серыял «Раксалана».
12.00, 22.25 Студыя 60х90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Сардар».
13.45 Урокі англійскай мовы.
14.00 Мультфільм «Маўглі. Апошняе паляванне Акелы».
15.00 Застацца ў жывых.
16.00 «Гадзіна суда». Справы сямейныя.
17.00 «Пра каханне».
19.15 «Цік-так».
19.30 «Спрэчная тэрыторыя».
21.00 Серыял «Крымінальны красворд».
22.00 Акцэнты.

ВосьМой

7.00, 19.30 «Сад і агарод».
7.05, 10.55, 21.00, 23.15 «Метэапрагноз».
7.10 Маст. фільм «Старэйшая сястра».
8.45 «К-гульня».
9.00 «Клуб 700».
9.30 «Каралі муай тай».
9.50, 19.45 Серыял «Нікіта».
10.50 Інфармбюро «Міжнароднае».
11.00 Маст. фільм «Воўк».
13.00 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Мультпарад.
17.10 Серыял «Зорныя вароты».
18.55 «К-гульня».
19.00 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
19.20, 23.10 «Навіны кіно».
19.40, 21.05 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
20.45 «Вечарніца».
21.10 Меладрама «Белы алеандр».
22.50 Мультфільм для дарослых.
23.20 «Начны тэлечат».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.05 «Праклён клана Анасісаў».
10.00, 19.55 Серыял «Палонныя Месяца».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.10 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50, 21.00 Серыял «Бандыцкі Пецярбург-8. Тэрмінал».
12.50 Серыял «Пецярбургскія тайны».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.30 «Кулагін і партнёры».
15.00 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Скрадзеныя пацалункі».
17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.45 Серыял «Анёл-ахоўнік».
19.45 «Добрай ночы, малыя!».
22.00 Серыял «Закон Мерфі».
23.10 Весткі+.
23.30 «Капіталізм з чалавечым тварам. Франклін Рузвельт».
1.00 Маст. фільм «Возера страху».

НТВ БЕЛАРУСЬ

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.10 «Наша ўсё!».
10.20 «Чыстасардэчнае прызнанне».
10.50, 23.45 «Крымінальная Расія».
11.15 Серыял «Таксістка-4».
13.25, 19.40 Серыял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела».
14.20, 20.50 Серыял «Майстар і Маргарыта».
15.15 «Асарці».
15.35, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.30 Серыял «Урачэбная тайна».
22.30 Серыял «Брыгада».

ТВ ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.50 Падзеі.
7.50, 10.15, 23.30 Пятроўка, 38.
8.00, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 Маст. фільм «Моцныя духам». 1-я серыя.
9.50 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Боні і Клайд з Мыцішчаў».
10.45, 20.05 Серыял «Зацьменне».
11.45, 2.50 Серыял «Адна справа на дваіх».
12.50 «Маскоўскія профі». Аўтаслесары.
13.50 Мультпарад.
14.30, 21.05 Серыял «Закон Вольфа».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Сялянская застава.
17.50 Серыял «Гарадскі раманс».
18.55 Тварам да горада.
22.05 «Скандальнае жыццё» з Вольгай Б. «Кватэрныя крадзяжы».
23.00 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.50 Трылер «Памятай».
2.00 Футбол. «Тарпеда» (Масква)—«Урал» (Екацярынбург).
3.45 Маст. фільм «Дарослыя дзеці».

EUROSPORT

9.30 «Eurosport Buzz».
10.00 Снукер.
11.00 Гандбол. Суперкубак у Славеніі.
12.00, 19.00 Футбол. Еўрагалы.
13.00, 14.15, 15.45 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА.
14.00 Вось гэта дзіва!!!
15.15 Футбол. Еўра-2008.
17.00, 19.15 Тэніс. Турнір ATP у Швейцарыі.
20.45, 1.00 Сумо.
21.45 Бокс.
0.00 Спідвей. Гран-пры Германіі.
2.00 Мотаспорт па выхадных.

ФІЛЬМ ДНЯ

ТБЦ 23.50 «ПАМЯТАЙ» (ЗША, 2000 г.)

Леанард Шэлбі хварэе на рэдкую форму амнезіі — у яго адсутнічае кароткатэрміновая памяць. Ён памятае сваё жыццё нават да таго часу, калі згвалтавалі і забілі яго жонку, але забываецца, што здарылася 15 хвілін таму. Апантаны жаданнем знайсці забойцаў, ён збірае доказы і захоўвае іх у выглядзе запісак, фатаграфій і татуіровак на целе...

Рэжысёр — Крыстафер Нолан. **У ролях:** Гай Пірс, Кэры-Эн Мос, Джо Пантоліяна, Стэфан Табалоўскі.

СЕРАДА, 24 КАСТРЫЧНІКА

5.35, 16.45 Серыял «Трымай мяне мацней».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 18.55, 23.40 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.45 Навіны.
7.30, 8.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам!
8.35 Сфера інтарэсаў.
9.05, 19.55 Серыял «Пастка».
10.00, 15.50 Серыял «Блізняты».
10.55, 17.45 Серыял «Каханне як каханне-2».
12.10 Камедыя «Чужая жонка і муж пад ложкам».
13.30 «Людзі на мяжы». «Прыбалтыйскі акцэнт».
13.55 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Серыял «Клава, давай!».
19.35 Зямельнае пытанне.
21.00 Панарама.
21.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Мілан»—«Шахцёр». Прамая трансляцыя.
23.55 Дзень спорту.
0.05 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд дня.
1.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Рэал»—«Алімпіякас».

Тэхнічная прафілактыка з 9.05 да 15.00 у Касцюковічах.
6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05, 15.00 «Лаліта. Без комплексаў».
7.05 «Наша раніца».
9.05, 18.55 Серыял «Таццянін дзень».
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25, 3.20 Навіны спорту.
11.10, 21.05 Серыял «Не радзіся прыгожай».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Мая цудоўная няня».
13.40 «Федэральны суддзя».
14.30 «Кантрольная закупка».
16.15 Серыял «Дачка садоўніка».
17.15, 5.05 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахавым.
18.20 Серыял «Зачараваны».
20.00 Час.
22.10 «След».
23.30 «Распалены п'едэстал».
0.35 «Фабрыка зорак «дома».
1.10 Серыял «Забойная сіла».
2.05 Серыял «Абаронца».

ЛАД

6.45, 14.25 Мультсерыял «Новыя прыгоды Віні-Пуха».
7.05 «Ранішняя падзарадка».
8.05, 16.00 Ядзім дома.
8.40, 18.50 Серыял «Каменская-2».
9.35 У гэты дзень.
9.40, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.25 Полацкія лабірынты: кадэцкі след.
10.55 Серыял «Белінда». Заключная серыя.
11.55, 22.25 Серыял «Анатомія Грэй».
12.45 «Спорт-кадр».
13.15 «Цудоўная сямёрка». Эпізод другі.
13.45 Міжнародны фестываль джаза «Мінск-2006». Канцэрт.
14.55 Пазакласная гадзіна.
15.05 Бітва экстрасэнсаў.
17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы». 1-я серыя.
18.35 Навіны культуры.
20.00 «Калыханка».
20.20 Беларуская часінка.
21.25 Няня спяшаецца на дапамогу.
23.20 Драма «Адзінокія».
Дачка і маці прыйдзецца вырашыць, ці пакідаць адной дзіця — адзіны шанц змяніць сумнае жыццё, а другой — абрыдлага мужа-тырана...

ТВ РЕН

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20 «З чаго пачынаецца раніца».
7.40, 15.50, 23.00 «Крутыя рабяты». Дзённік.
7.50 «З чаго пачынаецца раніца».
8.40 «Аўтапанарама».
9.00, 20.50 Серыял «Салдаты 13».
10.00 «Гарачы лёд».
10.40 «Далёкія сваякі».
11.05 Серыял «Рэбека».
12.00, 18.25 Серыял «Зацьменне».
13.00 «Рэпарцёр СТБ».
13.50 «Чуткі. Скандалы. Сенсацыі. Расследаванні».
14.45 «Касмічныя каўбоі». Мультсерыял.
15.10 Серыял «Элен і рабяты».
16.00 «Ecce homo».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра».
20.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.30 «Добро пожаловаться».
22.00 «Мінск і мінчане».
22.55 «Закон і крымінал».
23.10 «Рэактыўны бокс».
23.40 «Дэтэктыўныя гісторыі».
0.30 Серыял «Рэдакцыя».

Мир

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зараджайся!
4.30 Мультфільм «Маўглі. Апошняе паляванне Акелы».
5.30 «Пра каханне».
6.30 Удачная пакупка.
7.30, 18.10 Серыял «Час кахаць».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 «Прырода-лекар».
9.00 «Агульны інтарэс».
9.30, 19.30 «Спрэчная тэрыторыя».
10.30 Серыял «Раксалана».
12.00, 22.25 Студыя 60х90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «Каханая».
13.45 Урокі англійскай мовы.
14.00 Мультфільм «Маўглі. Бітва».
15.00 Планета VISION прадстаўляе...
16.00 «Гадзіна суда». Справы сямейныя.
17.00 «Следчыя і экстрасэнсы».
19.15 «Цік-так».
21.00 Серыял «Крымінальны красворд».
22.00 Акцэнты.

ВосьМой

7.00, 19.30 «Сад і агарод».
7.05, 10.55, 21.05, 23.15 «Метэапрагноз».
7.10 Маст. фільм «Лангальеры». 1-я частка.
9.15 «К-відэа» для дзяцей.
9.30 «Адшукваецца адпачынак».
9.50, 19.45 Серыял «Нікіта».
10.50 Музпарад.
11.00 Меладрама «Белы алеандр».
13.00 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Мультпарад.
17.10 Серыял «Зорныя вароты».
18.55 «К-гульня».
19.00 Гурман-клуб.
19.20, 23.05 «Навіны кіно».
19.40, 21.10 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
20.45 «Вечарніца».
20.55 «К-відэа» для ўсёй сям'і.
21.00 Інфармбюро «Міжнароднае».
21.15 Трылер «Дзікая рака».
23.20 «Начны тэлечат».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.05 «Апошняя тайна Карла Брулова».
10.00, 19.55 Серыял «Палонныя Месяца».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.10 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50, 21.00 Серыял «Бандыцкі Пецярбург-8. Тэрмінал».
12.50 Серыял «Пецярбургскія тайны».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.30 «Кулагін і партнёры».
15.00 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Скрадзеныя пацалункі».
17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.45 Серыял «Анёл-ахоўнік».
19.45 Добрай ночы, малыя!
22.00 Серыял «Закон Мерфі».
23.10 Весткі+.
23.30 «Цар маржоў. Парфірый Іваноў».
0.30 Дэтэктыў «Кодэкс знявагі»

НТВ БЕЛАРУСЬ

6.00 Сёння раніцай.
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.10 «Наша ўсё!».
10.20 «Агляд выратавальнікі».
10.45, 23.45 «Крымінальная Расія».
11.15 Серыял «Таксістка-3».
13.25, 19.40 Серыял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела».
14.20, 20.45 Серыял «Майстар і Маргарыта».
15.15 «Асарці».
15.30, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.30 Серыял «Урачэбная тайна».
22.30 Серыял «Брыгада».

ТВ ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
7.50, 10.15, 23.30 Пятроўка, 38.
8.00, 10.05, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 Маст. фільм «Моцныя духам».
10.45, 20.05 Серыял «Зацьменне».
11.45, 2.00 Серыял «Адна справа на дваіх».
12.50 «Доказы віны». «Там, дзе каханне...».
13.50 Дзень бусла.
14.10 «Апошняя нявеста Змея Гарыныча». Мультфільм.
14.30, 21.05 Серыял «Закон Вольфа».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 «Рэзананс».
17.15 «21 кабінет».
17.50 Серыял «Гарадскі раманс».
18.55 «Рэальныя гісторыі». Дарога да храма.
22.05 «Вуліца твайго лёсу». Гэта — спецназ.
23.00 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.50 Маст. фільм «Цана вар'яцтва».
2.55 Маст. фільм «Вам і не снілася...».
4.20 Мультпарад.

EUROSPORT

9.30 Экстрэмальны спорт.
10.00 Аўтаспорт.
11.00 Спідвей. Гран-пры Германіі.
12.00 Вось гэта дзіва!!!
12.30 Снукер.
15.00 Тэніс. Турнір ATP у Аўстрыі.
17.00, 19.15 Тэніс. Турнір WTA ў Швейцарыі.
19.00 Футбол. Еўрагалы.
20.45, 21.55, 0.10 Выбранае па серадах.
20.50 Конны спорт.
21.50 Навіны коннага спорту.
22.00 Гольф.
23.30 Гольф-клуб.
23.35 Парусны спорт.
0.15 «Уцёкі».
0.45 Рэстлінг. ЗША.
1.30 Футбол. Кубак УЕФА. 1-ы раўнд. Матчы ў адказ.

ФІЛЬМ ДНЯ

ТБЦ 23.50 «ЦАНА ВАР'ЯЦТВА» (РАСІЯ, 2006 г.)

З Вольгай, гаспадыняй моднага клуба, адбываюцца дзіўныя рэчы: то правалы ў памяці, то чыясьці кроў на руках, то таямнічая жанчына праследуе яе ўсюды... Сябры гавораць, што яна стамілася, што ёй трэба лячыцца, і сама яна даўно ўжо легла б у клініку, калі б не смутныя падазрэнні, што хтосьці крок за крокам зводзіць яе з розуму.

Рэжысёр — Алена Райская. **У ролях:** Ксенія Качаліна, Андрэй Рудэнскі, Юрый Мароз.

ЧАЦВЕР, 25 КАСТРЫЧНІКА

5.35, 16.45 Серыял «Трымай мяне мацней».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45, 18.55, 0.55 Зона Х.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.55 Навіны.
7.30, 8.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам!
8.35 Зямельнае пытанне.
9.05, 19.55 Серыял «Пастка».
10.00, 15.50 Серыял «Блізняты».
10.55, 17.45 Серыял «Каханне як каханне-2».
12.10 Зорны старт. Дзённік дзіцячага Еўрабачання.
12.25 Маст. фільм «Максім Максімыч. Тамань».
13.55 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30, 1.45 Серыял «Клава, давай!».
19.35 «Сфера інтарэсаў».
21.00 Панарама.
21.45, 2.10 Серыял «Медыум».
22.45 Трылер «Памесце «Халодны ручай».

Сямейная пара Цілсан разам з дзецьмі пераязджаюць жыць у памесце «Халодны ручай». Усё ідзе добра да таго часу, пакуль жахлівае, крывавае мінулае сядзібы, аб якім герояў «забыліся» папярэдзіць, не ўрываецца ў іх цяперашняе разам з былым уладальнікам, злачынцам-псіхапатам, які вярнуўся з турмы.

1.05 Дзень спорту.
1.15 «Тайны забытых перамог». «Абарона Грушына».
1.45 Серыял «Клава, давай!».

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.10, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
6.05, 15.00 «Лаліта. Без комплексаў».
7.05 «Наша раніца».
9.05, 18.55 Серыял «Таццянін дзень».
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 23.25, 3.20 Навіны спорту.
11.10, 21.05 Серыял «Не радзіся прыгожай».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Мая цудоўная няня».
13.40 «Федэральны суддзя».
14.30 «Кантрольная закупка».
16.15 Серыял «Дачка садоўніка».
17.15, 5.05 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахавым.
18.20 «Дзеля смеху».
20.00 Час.
22.00 «След».
23.30 «Леанід Філатаў. Апошнія 24 гадзіны».
0.35 «Фабрыка зорак «дома».
1.10 Серыял «Забойная сіла».
2.05 Серыял «Абаронца».
Тэхнічная прафілактыка з 3.30 да 5.00.

ЛАД

6.45, 14.25 Мультсерыял «Новыя прыгоды Віні-Пуха».
7.05 «Ранішняя падзарадка».
8.10, 15.55 Ядзім дома.
8.40, 18.50 Серыял «Каменская-2».
9.40 У гэты дзень.
9.45, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.40 Урачэбныя тайны.
11.10, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
12.15, 22.25 Серыял «Анатомія Грэй».
13.05 «Іншыя». Выкрасці свабоду.
13.35 «Спорт, спорт, спорт...» Мікалай Груздз.
14.05 Анекдот. LAD.
14.50 Пазакласная гадзіна.
15.05 Іншае жыццё.
18.35 Навіны культуры.
20.00 Калыханка.
20.20 Беларуская часінка.
21.30 Невытлумачальна, але факт.
23.20 Проста праграма.
0.05 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Юнацтва» (Мінск)—«Гомель».

ТВ РЕН

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20 «З чаго пачынаецца раніца».
7.40, 15.50, 23.00 «Крутыя рабяты». Дзённік.
8.40 «Добро пожаловаться».
9.05, 20.50 Серыял «Салдаты 13».
10.00 «Рэактыўны бокс».
10.40 «Зоркі спорту»: «Джон Макінрой».
11.05 Серыял «Рэбека».
12.00, 18.25 Серыял «Зацьменне».
13.00 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
13.50 «Паспець усё». Тэлегульня.
14.45 Мультсерыял «Касмічныя каўбоі».
15.10 Серыял «Элен і рабяты».
16.00 «Новыя падарожжы дылетанта».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра».
20.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малы».
20.30 «Аўтапанарама».
22.00 «Асабісты інтарэс».
22.55 «Закон і крымінал».
23.10 «Сталкер».
23.40 «Сакрэтныя гісторыі».
0.30 Серыял «Рэдакцыя».

Мир

4.00, 5.00, 6.00, 7.00 Зараджайся!
4.30 Мультфільм «Маўглі. Бітва».
5.30 Следчыя і экстрасэнсы.
6.30 Удачная пакупка.
7.30, 18.10 Серыял «Час кахаць».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Паэзія Арменіі.
9.00 Каму на Русі жыць добра.
9.30, 19.30 «Спрэчная тэрыторыя».
10.30 Серыял «Раксалана».
12.00, 22.25 Студыя 60х90.
12.15, 22.30 Маст. фільм «У зарослую канаву лёгка падаць».
13.45 Урокі англійскай мовы.
14.00 Мультфільм «Маўглі. Вяртанне да людзей».
15.00 Дак. серыял «Будучыня».
16.00 «Гадзіна суда». Справы сямейныя.
17.00 За сталом з Бертам Волфам.
19.15 «Цік-так».
21.00 Серыял «Крымінальны красворд».
22.00 Акцэнты.

ВосьМой

7.00 «Сад і агарод».
7.05, 10.55, 21.05, 23.15 «Метэапрагноз».
7.10 Маст. фільм «Лангальеры». 2-я частка.
8.55 «К-гульня».
9.00 «Дом жывых гісторый».
9.30 Мультпарад.
9.50, 19.45 Серыял «Нікіта».
10.50 Інфармбюро «Міжнароднае».
11.00 Трылер «Дзікая рака».
13.00 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Мультпарад.
17.10 Серыял «Зорныя вароты».
19.00 «Мой любімы гадаванец».
19.20 «Зялёны дом».
19.35 «К-гульня».
19.40, 21.25 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
20.45 «Вечарніца».
21.00, 23.10 «Навіны кіно».
21.10 «На рыбалку з Юрыем Заслаўскім».
21.30 Камедыя «Блізкасць».
23.20 «Начны тэлечат».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.05 «Наша АББА».
10.00, 19.55 Серыял «Палонныя Месяца».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30, 14.10 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50, 21.00 Серыял «Бандыцкі Пецярбург-8. Тэрмінал».
12.50 Серыял «Пецярбургскія тайны».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.30 «Кулагін і партнёры».
15.00 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Скрадзеныя пацалункі».
17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.45 Серыял «Анёл-ахоўнік».
19.45 Добрай ночы, малыя!
22.00 Серыял «Закон Мерфі».
23.10 Весткі+.
23.30 «Акаянныя дні Івана Буніна».
0.30 Баявік «Бугі-Бой».

НТВ БЕЛАРУСЬ

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Сёння.
9.10 «Наша ўсё!».
10.20 «Галоўная дарога».
10.50, 0.55 «Крымінальная Расія».
11.15 Серыял «Таксістка-4».
13.25, 19.40 Серыял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела».
14.20, 20.45 Серыял «Майстар і Маргарыта».
15.15 «Асарці».
15.35, 18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
16.30 Серыял «Урачэбная тайна».
22.30 Серыял «Брыгада».
23.45 «Да бар'ера!».

ТВ ЦЕНТР

5.00 Канал «Настрой».
7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
7.50, 10.15, 23.25 Пятроўка, 38.
8.00, 10.05, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 Маст. фільм «Вяртання няма».
10.45, 20.05 Серыял «Зацьменне».
11.45 Серыял «Адна справа на дваіх».
12.55 «У цэнтры ўвагі». «Плагіят».
13.50 Марш-кідок.
14.30, 21.00 Серыял «Закон Вольфа».
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Права на надзею.
17.50 Серыял «Гарадскі раманс».
18.55 «Доказы віны». «Прыгажуня і пачвара».
22.00 «Нічога асабістага». Сеанс навуковай магіі.
22.55 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.45 «Толькі ўначы». Закон аб «начных бабачках».
1.30 Маст. фільм «Планета Ка-Пэкс».
3.35 Маст. фільм «Губернаторъ».
4.40 Мультфільм.

EUROSPORT

9.30 «Уцёкі».
10.00 Спідвей.
11.00 Вось гэта дзіва!!!
11.30 Футбол. Кубак УЕФА. 1-ы раўнд. Матчы ў адказ.
14.45 Тэніс. Таццяна Галавін. Часопіс.
15.00 Тэніс. Турнір WTA ў Аўстрыі.
17.00, 19.15 Тэніс. Турнір ATP у Швейцарыі.
19.00 Футбол. Еўрагалы.
20.45 «Ралі Японіі».
21.15 Сумо.
22.15 Бокс. Дж. Вітэр (Вялікабрытанія)—В. Харыс (Гана).
0.00 Футбол. Кубак УЕФА.
1.00 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА.

ФІЛЬМ ДНЯ

ТБЦ 1.30 «ПЛАНЕТА КА-ПЭКС» (ГЕРМАНІЯ—ЗША, 2001 г.)

У манхэтанскі псіхіятрычны інстытут прывозяць дзіўнага чалавека ў чорных акулярах. Ён заве сябе Протам і сцвярджае, што яго радзіма — далёкая планета Ка-Пэкс. Вопытнаму ўрачу ніяк не ўдаецца разгадаць тайну свайго падапечнага. Хутка доктара пачынае трывожыць назойлівая думка: а раптам Прот зусім не вар'ят, а ўсё, што ён гаворыць, — праўда?

Рэжысёр — Іен Софтлі. **У ролях:** Кевін Спейсі, Джэф Брыджэс, Мэры МакКормак.

ПЯТНІЦА, 26 КАСТРЫЧНІКА

5.35, 16.45 Серыял «Трымай мяне мацней».
6.20, 7.10, 8.10 Добрай раніцы, Беларусь!
6.30, 7.05 Прэс-агляд.
6.45, 7.45. 19.35 Зона X.
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 18.00, 19.00, 23.10 Навіны.
7.30, 8.30 Дзелавое жыццё.
8.20 Гатуем разам.
8.35 Сфера інтарэсаў.
9.05, 19.55 Серыял «Пастка».
9.55, 15.50 Серыял «Блізняты».
10.55, 17.45 Серыял «Каханне як каханне-2».
12.10 Трагікамедыя «Якая цудоўная гульня».
13.55 Гадзіна суда. Справы сямейныя.
14.45 Nota Bene.
15.15, 19.20 Навіны рэгіёна.
15.30 Серыял «Клава, давай!».
21.00 Панарама.
21.45, 2.45 Серыял «Медыум».
22.45 «Жорсткая размова».
23.20 Дзень спорту.
23.30 Фігуры.
0.00 Драма «101-ы кіламетр».

1953 год, горад тэкстыльшчыкаў. Гэта 101-ы кіламетр ад Масквы, месца, дзе ўрад дазволіў сяліцца крымінальнікам, «ворагам народа», якія вяртаюцца са зняволення, і іх дзецям.

1.45 Вось дык шоў!

6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30, 0.15, 3.00 Нашы навіны.
6.05, 15.00 «Лаліта. Без комплексаў».
7.05 «Наша раніца».
9.05 «Таццянін дзень». Серыял.
10.00 «Модны прыгавор».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00, 0.30, 3.20 Навіны спорту.
11.10 Серыял «Не радзіся прыгожай».
12.00 «Малахаў+».
13.10 Серыял «Мая цудоўная няня».
13.40 «Федэральны суддзя».
14.30 «Кантрольная закупка».
16.15 «Дачка садоўніка». Серыял.
17.15 «Няхай гавораць» з Андрэем Малахавым.
18.20 «Злачынствы стагоддзя».
18.55 Поле цудаў.
20.00 Час.
21.05 «Цудоўная пяцёрка».
22.25 Трылер «Прадчуванне».
0.35 «Наша Russia».
1.25 Баявік «Мужчынскі сезон».
3.25 Драма «Уся прэзідэнцкая раць».
5.50 Камедыя «Ах, вадэвіль, вадэвіль...».

ЛАД

6.45, 14.35 Мультсерыял «Новыя прыгоды Віні-Пуха».
7.05 Ранішняя падзарадка.
8.05 Ядзім дома.
8.40 Серыял «Каменская-2».
9.35 У гэты дзень.
9.40, 16.35 Гадзіна суда з Паўлам Астахавым.
10.30 Казанова.
11.00, 17.30 Серыял «Жанчына з водарам кавы».
11.55 Серыял «Анатомія Грэй».
12.45 Сезон у дачы.
13.15 Дак. фільм «Парыжскі сад раслін».
14.10 Анекдот. LAD.
15.00 Пазакласная гадзіна.
15.10, 18.50 Клуб былых жонак.
16.05 Усё пра бяспеку.
18.35 Навіны культуры.
19.40 Другое жыццё.
20.40 Калыханка.
20.55 «Цудоўная сямёрка». Эпізод другі.
21.35 Бітвы экстрасэнсаў.
22.30 Шок-О-ЛАД.
23.30 Хакей. НХЛ. Таронта—Пітсбург.
1.25 Казанова.

ТВ РЕН

6.00. 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.20 «Міншчына».
6.20 «З чаго пачынаецца раніца».
7.40, 15.50 «Крутыя рабяты». Дзённік.
7.50 «З чаго пачынаецца раніца».
8.40 «Аўтапанарама».
9.00 «Салдаты 13». Серыял.
10.00 «Наш дом».
10.40 «Зоркі спорту»: «Джон Макінрой».
11.05 «Рэбека». Серыял.
12.00 «Зацьменне». Серыял.
13.00 «Асабісты інтарэс».
13.50 «Смех у вялікім горадзе».
14.45 «Касмічныя каўбоі». Мультсерыял.
15.10 «Элен і рабяты». Серыял.
16.00 «Ёсць кантакт».
16.50 «Бабскі бунт».
17.30 «Званая вячэра».
18.25 «Зацьменне». Серыял.
20.05 «СТБ-спорт».
20.15 «Добры вечар, малыш».
20.30 Камедыя «Парада вусеня».
22.55 «Відзьма-нявідзьма».
23.35 Фільм «Атрад выратавання».
1.05 «Відавочца прадстаўляе: самае шакіруючае».

4.00, 5.00, 6.00. 7.00 Зараджайся!
4.30 Мультфільм «Маўглі. Вяртанне да людзей».
5.30 За сталом з Бертам Волфам.
6.30 Удачная пакупка.
7.30, 18.45 Серыял «Час кахаць».
8.30, 11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
8.45 Арт-рэвалюцыя.
9.00 Даведнік.
9.30 «Спрэчная тэрыторыя».
10.30 Серыял «Раксалана».
12.00, 22.30 Студыя 60x90.
12.15, 22.35 Маст. фільм «Дзень першы, дзень апошні».
13.45 Урокі англійскай мовы.
14.00 Мультфільм «Тры мушкецёры. Сабака ў ботах».
15.00 Сливки общества.
16.00 Парад парадаў.
17.00 Вясельныя вар'яцтвы.
17.55 Дзелавы тыдзень.
18.15 «Кому на Руси жить хорошо».
19.45 «Цік-так».
20.00 Лепшае з «Джэнтльмен-шоў».
21.00 «Бушыдо — шлях воіна».
22.00 «Паўночнікі».

ВосьМой

7.20 Баявік «Пад сонцам».
9.00 «Дом жывых гісторый».
9.30 «К-відэа» для дзяцей.
9.50 Серыял «Нікіта».
10.40 «Музпарад».
11.00 Маст. фільм «Блізкасць».
13.00 «Дзённы тэлечат».
16.30 «Жыццё, поўнае радасці».
17.00 Мультпарад.
17.10 Серыял «Зорныя вароты».
19.00 «Падарожжа з густам».
19.40, 21.25 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
19.45 Серыял «Чынгізхан».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Навіны кіно».
21.10 «Каралі муай тай».
21.30 Маст. фільм «Асноўны інстынкт».
23.50 «Начны тэлечат».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
9.05 «Мой сярэбраны шар. Савелій Крамараў».
10.00 Серыял «Палоннікі Месяца».
11.00, 14.00, 17.00, 19.00 Весткі.
11.30 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.50 Серыял «Бандыцкі Пецярбург-8. Тэрмінал».
12.50 Серыял «Пецярбургскія тайны».
13.50, 16.50, 18.50, 23.00 Весткі—Беларусь.
14.10 Мясцовы час. Весткі—Масква.
14.30 «Кулагін і партнёры».
15.00 Суд ідзе.
15.55 Серыял «Украдзеныя пацалункі».
17.20 Мясцовы час. Весткі—Маскоўская вобласць.
17.45 Серыял «Анёлахоўнік».
19.15 «Пятая студыя» з Сяргеем Брылёвым».
19.50 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 «Юрмала-2007».
21.00 Баявік «Варожыя воды».
23.10 Камедыя «Адзіночкі».

НТВ БЕЛАРУСЬ

6.00 «Сёння раніцай».
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
9.10 «Наша ўсё!».
10.20 «Ліхія 90-я».
10.50 «Крымінальная Расія».
11.15 Серыял «Таксістка-4».
13.25 Серыял «Оперы. Хронікі забойнага аддзела».
14.20 Серыял «Майстар і Маргарыта».
15.20 «Асарці».
15.35 «Агляд. Выратавальнікі».
16.30 Серыял «Урачэбная тайна».
18.30 «Агляд. Надзвычайнае здарэнне».
19.40 «Следства вялі...».
20.40 «Надзвычайнае здарэнне. Расследаванне».
21.10 «Ты — суперстар».
23.00 Драма «Краіна глухіх».

ТВ ЦЕНТР

7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30 Падзеі.
7.50, 10.15, 23.35 Пятроўка, 38.
8.00, 13.45, 18.50 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.05 «Выпадак у тайзе». Маст. фільм.
10.00 «Рэпарцёр» з Міхаілам Дзегцяром.
10.45 «Зацьменне». Серыял.
11.45 Маст. фільм «Жураўушка».
13.50 Небяспечная зона.
14.30 «Закон Вольфа». Серыял.
15.30 Новая «Часінка».
16.55 Дзелавая Масква.
17.15 Нашы любімыя жывёлы.
17.50 «Гарадскі раманс». Серыял.
18.55 «У цэнтры ўвагі». «Зорнае пер'е».
20.05 Маст. фільм «Тэрмінатар».
22.10 Момант ісціны.
23.05 Падзеі. 25-я гадзіна.
23.55 Маст. фільм «Ціхія старонкі».

EUROSPORT

9.30, 11.30, 13.00, 14.30, 20.45 Футбол. Кубак УЕФА.
10.30, 12.00, 13.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА.
15.00 Тэніс. Турнір WTA ў Аўстрыі.
17.00, 19.30 Тэніс. Турнір ATP у Швейцарыі.
19.00, 1.30 Футбол.
21.30 Цімберспортс.
22.00 Самыя дужыя людзі планеты.
23.00 Рэстлін. ЗША.
0.30 Экстрэмальны спорт.

ФІЛЬМ ДНЯ

НТБ 23.00 «КРАІНА ГЛУХІХ» (РАСІЯ, 1998 г.)

Узнагароды: прыз на МКФ у Сіэтле (1998 г.), прэмія «Ніка» (1998 г.) гран-пры КФ «Віват, кіно Расіі!» у Санкт-Пецярбургу (1998 г.), прызы на МКФ «Зоркі заўтрашняга дня» ў Жэневе, 1998 г., гран-пры «Золата «Лістапада» (1998 г.).

Палюбоўнік Рыты Аляксей, прайграўшы вялікую суму грошай і не маючы магчымасці расплаціцца, пакідае яе ў залог. З дапамогай новай глухой сяброўкі, дзяўчыны з дзіўным імем Яя, Рыта ўцякае з палону. Дзяўчаты скрываюцца, разам шукаюць грошы, каб выручыць і сябра Рыты, а затым паехаць у далёкую Краіну Глухіх. Там б'ецца мора і глухіх ніхто не крыўдзіць...

Рэжысёр — Валерый Тадароўскі. **У ролях**: Чулпан Хаматава, Дзіна Корзун, Максім Суханаў, Мікіта Цюнін.

Тэлесеткі

І ўсе супраць аднаго

20 кастрычніка на канале АНТ стартуе інтэлектуальная гульня «Адзін супраць усіх» — аналаг сусветна вядомага праекта «1 супраць 100», распрацаванага галандскай кампаніяй «Endemol».

Першынство ў эфіры аддадзена «параднаму» выпуску, дзе мерыліся інтэлектам 50 вядомых людзей Беларусі — прадстаўнікі шоў-бізнэсу, мастацтва, моды, нават палітыкі. Зрэшты, нягледзячы на свой статус, запаўняючы анкету іграка, «зоркі» не арыгінальнічалі. І магчымы выйгрыш (а пры максімальным шанцаванні ён можа скласці 50 млн рублёў) марылі патраціць на звычайныя мэты: адпачынак, рамонт, пакупку аўтамабіля або ўладкаванне жыллёвага пытання. Дызайнер Іван Айплатаў, напрыклад, прызавыя грошы патраціў бы на дзяцей, спявачка Жанэт — выдаткавала на творчасць, саліст гурта «Чук і Гек» Павел Сыраежкін — на дабрачыннасць, актрыса Зоя Белахвосцік — на абстаноўку кватэры. Але сапраўды вялікую суму грошай удалося выйграць толькі «Аднаму супраць усіх» акцёру Алегу Гарбузу. Менавіта ён даўжэй за ўсіх пратрымаўся на месцы Галоўнага ігрока — гэты памост удзельнікі гульні ўжо ахрысцілі «востравам Калдуна». На што пераможца патраціць гэты падарунак лёсу і ўласнай эрудыцыі — даведаемся пасля шоў.

Дарэчы, на дадзены момант ахвотных праверыць сваё шанцаванне і разумовыя здольнасці — больш як 20 тысяч чалавек. Так што шоў абяцае быць рэйтынгавым.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

«НЯПРАВІЛЬНЫ» АЎТАБІЗНЭС ПРЫНЁС 133 МЛН

Бізнэс, які наладзіў 46-гадовы непрацуючы жыхар Вілейкі, прыносіў яму нядрэнны даход: мужчына набываў за мяжой аўтамабілі, а потым прадаваў іх у Беларусі.

Паводле даных аддзела інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Мінаблвыканкама, прадпрымальная асоба занялася аўтабізнэсам яшчэ ў ліпені 2004 года, аднак не паклапацілася пра тое, каб дзейнічаць на законных падставах і зарэгістравацца ў якасці індывідуальнага прадпрымальніка. За тры гады яму ўдалося рэалізаваць 14 машын, набытых за межамі краіны. Даход, атрыманы мужчынам у выніку незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасці, як мяркуецца, склаў 133 мільёны 338 тысяч рублёў.

Ігар ГРЫШЫН.

Версіі

У чым прычына?

Тое, што здарылася ў в. Раздзялавічы Ганцавіцкага раёна, яшчэ раз напамінае пра пагрозу, якую прадстаўляе сабой тэхніка для чалавека.

У выніку выбуху катла КВС-1-ОД расійскай вытворчасці загінуў 41-гадовы А. Кісялевіч, а яшчэ двух адправілі ў абласную бальніцу. Трое пацярпелых з апёкамі лечацца ў райбальніцы. Камісія па надзвычайных сітуацыях пры Ганцавіцкім райвыканкаме разам з аператыўнай групай МНС працуе на месцы аварыі. І хоць высновы будуць зроблены пазней, існуе некалькі версій выбуху. Гэта не поўнае праветрыванне трубаправодаў, незапаўненне вадой катла з працяглым разагрэвам яго, закрытыя засоўкі на выхадным цеплаправодзе... Пакуль што пераважвае чалавечы фактар, хоць А. Кісялевіч адпрацаваў 14 гадоў і лічыўся вопытным аператарам. Але не трэба адкідваць і версію чыста тэхнічную. А ці надзейны кацёл КВС-1-ОД у эксплуатацыі? Кацёл магутнасцю 860 кілават быў выпушчаны ў 2004 годзе і лічыцца, у параўнанні з іншымі катламі, недарагім. А гэта і насцярожвае. Кожны ведае, што па надзейнасці «БМВ» нельга параўноўваць з «Масквічом». А чаму не спрацавала аўтаматычная аварыйная сістэма? Ці ў катла ўся сістэма — гэта аварыйны клапан? У катле няма вады, а ён награецца, а што, ніякая сігналізацыя не папярэдзіла пра гэта аператараў? Сёння ў Раздзялавічы дастаўлена модульная кацельня магутнасцю 1 мегават, і 37 жылых дамоў, школа, Дом культуры і іншыя аб'екты не застануцца без цяпла.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

БЕЛАРУСКІЯ ПРЫВАТНЫЯ ГЕРБЫ

Вербна

У блакітным полі залаты пас гарызантальны, над ім і пад ім па тры срэбныя падвойныя ліліі ў рад.

Гербам ВЕРБНА карысталіся: Граноўскі, Паўлоўскі, Рыдзеўскі

Вол

У залатым полі на зялёнай мураве чорны вол, направа абернуты.

Гербам ВОЛ карысталіся: Ластоўскі, Маляўскі, Сянкевіч, Тызенгаўз.

Вуж

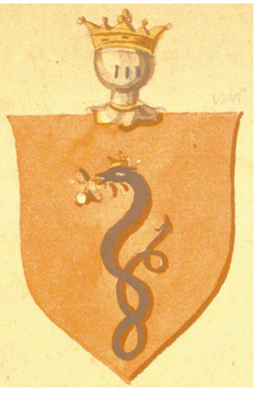

У чырвоным полі чорны вуж скручаны, на галаве залатая карона, у пашчы срэбны яблык з чатырма лісцямі.

Гербам ВУЖ карысталіся: Адольскі, Амбражкевіч, Амбражэвіч, Борк, Борх, Вонскі, Длатоўскі, Касаржэўскі/Касарэўскі, Кастравіцкі, Кулаковіч, Кулькович, Куроўскі, Лойка, Мачульскі, Міганoвіч, Мінкевіч, Міхановіч, Падалецкі, Падалінскі, Рудзкі, Руцкі, Сядлецкі, Туровіч, Фурс, Фурсевіч, Ясенскі, Ясінскі.

Газдава

У чырвоным полі дзве белыя ліліі, злучаныя залатым колцам, адна кветкай уверх, другая — уніз.

Гербам ГАЗДАВА карысталіся: Азарэвіч, Асухоўскі, Багдановіч, Багушэвіч, Балевіч, Бачкоўскі, Бржазоўскі/Беразоўскі, Бядржыцкі/Бядрыцкі, Бялецкі, Бяляўскі, Гадачэўскі, Гадлеўскі, Галамбёўскі/Галубоўскі, Гатлібсон, Гяцэвіч, Гіжыцкі, Голіш, Гумінскі, Грот, Дудзінскі, Заторскі, Івашкевіч, Кавэцкі, Карповіч, Корф, Ліпінскі, Любашчынскі, Мачульскі, Неміровіч, Няміра, Падбіпента/Падбіпята, Падгайскі, Памарнацкі, Папоўскі, Паўлоўскі, Пац, Пацэвіч, Плаўскі, Пясецкі, Пятроўскі, Рамша, Рупшынскі, Рымша, Рэут, Сакаловіч, Сакалоўскі, Сеўрук, Сузін, Тржцінскі/Трацінскі, Трызна, Турчыновіч, Федаровіч, Хлусовіч, Хлябоўскі, Хмялеўскі, Храпавіцкі, Чэўжык, Шыстоўскі, Шэль, Явароўскі, Ясенскі, Яцкоўскі.

А НОЧКА ЦЁМНАЯ БЫЛА...

Чаму і радаваліся зладзеі. Напэўна, цэлая кагорта іх была. Ды яшчэ з магутнай тэхнікай. Бо як жа было без яе выкрасці ў камунальным сельскагаспадарчым унітарным прадпрыемстве «Усход» Гомельскага раёна 6240 кілаграмаў капусты? Кошт яе — каля 3 млн рублёў. Міліцыя — у пошуку.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

СУБОТА, 27 КАСТРЫЧНІКА

6.30 «Знакамітыя гістарычныя асобы». «Цэзар».
6.55 Раўнавага: асяроддзе пражывання.
7.25 Існасць.
7.50 Добрай раніцы, Беларусь!
9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Навіны.
9.05 Здароўе.
9.40 Серыял «Дзядуля маёй мары».
10.15 Шпілька.
10.50 Тайны смак.
11.25 Ранішняя хваля.
12.15 Камедыя «Трын-трава».
14.00 «Ваш гонар». Да 85-годдзя эканамічнага правасуддзя Беларусі.
14.25 Алімпійская віза. На шляху да Пекіна-2008.
15.10 Навіны рэгіёна.
15.30 Мужыкі.
16.00 Nota Bene.
16.25 У свеце матораў.
17.00 Вакол планеты.
17.40 Зона X.
18.20 «Ваша лато».
19.20 Новая хваля-2007. Дыскатэка ў Юрмале.
21.00 Панарама.
21.40 Меладрама «Шакалад».
0.00 Легенды сусветнага року.
1.00 Музычны плэй-оф.
1.55 Трылер «Мядовы месяц зомбі».

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 20.30, 3.00 Нашы навіны.
9.05 Серыял «Сябры».
9.40 «Здароўе».
10.30 «Смак».
11.05 Мультсерыял «Фрэд — пячорны чалавек».
11.15 «Зачараванне хатніх гадаванцаў». Дак. серыял.
11.50 Камедыя «Беражыце мужчын».
13.20 «Тэлечасопіс «Саюз».
13.50 Суботні «Ералаш».
14.00 «Зоркі гумару».
15.00 «Пабочны бізнэс зорак».
16.10 Навіны спорту.
16.15 Маст. фільм «Вакзал для дваіх».
18.55 «Адзін супраць усіх».
20.00 Вялікая палітыка.
21.00, 3.20 Навіны спорту.
21.05 «Ледніковы перыяд».
0.10 Што? Дзе? Калі?
1.30 Маст. фільм «Страх сцэны».
3.50 Эдвард Радзінскі. «Загадкі Сталіна».
4.30 «Новыя песні пра галоўнае».
5.25 Маст. фільм «Чужое імя».

ЛАД

8.25 «Мільён пытанняў аб прыродзе».
8.40 Фільм-казка «Краіна фантазій».
10.05 Добрыя навіны.
10.45 Школа рамонту.
11.50 Урачэбныя тайны.
12.40 «Тэатр. Выбранае». XII МТФ «Белая вежа-2007».
13.15 Серыял «Адзін цень на дваіх».
17.10 «Валянцін Елізар'еў. Люстэрка часу». Дак. фільм.
18.20 «Спорт, спорт, спорт...». Антаніна Мельнікава.
18.55 Футбол. Чэмпіянат Беларусі. БАТЭ—«Дынама» (Мінск). Прамая трансляцыя.
21.00 Камедыя «Выходзь за мяне».
22.40 Анекдот. LAD.
23.00 Дзюдо. Камандны чэмпіянат Еўропы.
0.35 Невытлумачальна, але факт.

ТВ РЕН

6.50 «Ваенная тайна».
7.35 «Прыгоды кенгуранят». Мультсерыял.
8.00 «Афрамасквіч». Серыял.
9.00 «Наш дом».
9.30 «Вялікія мазгаломы».
10.30 «Прачніся і спявай» з Ларысай Грыбалёвай.
11.05 «Мінск і мінчане».
11.35 «Калабкоў. Сапраўдны палкоўнік!». Серыял.
12.35 Дэтэктыў «Памылка рэзідэнта. Паводле старой легенды».
14.10 «Тунімалсы». Мультсерыял.
14.35 «Новыя падарожжы дылетанта».
15.05 «Народжаныя ў СССР».
15.50 «Відзьма-нявідзьма».
16.30, 19.30 «24 гадзіны».
16.40 «Фантастычныя гісторыі».
17.30 «Наша справа».
17.40 «Прыватныя гісторыі».
18.30 «Паспець усё».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 Маст. фільм «Трафік».
22.45 «Крутыя рабяты».
23.15 Маст. фільм «Закон жадання».
1.05 «Рэкламны аблом».

4.00 Любімыя акцёры.
4.15 Казка «Вазьмі мяне з сабой».
6.00, 17.00 Серыял «Душачка Моніка».
6.30 Удачная пакупка.
6.45 Дак. серыял «Хіт-парад дзікай прыроды».
7.45 «Сямейны альбом».
8.00 Мультфільм «Прыгоды Бураціна».
9.00 «Мільён пытанняў аб прыродзе».
9.15 Дак. фільм «Старажытны Егіпет. Зямля любімая».
10.00 Мар, дзейнічай, будзь!
10.30 Ведаем рускую.
11.30, 14.30, 17.30, 20.30 «Навіны Садружнасці».
12.00 Дзень незалежнасці Туркменістана.
14.00 Студыя 60x90.
14.10 Казахстан: старонкі гісторыі.
15.00 Дак. серыял «Хіт-парад дзікай прыроды».
16.00 Аднакашнікі.
18.00 Маст. фільм «Вабанк».
20.00 Дак. фільм «Берлінскае люстэрка».
21.00 Маст. фільм «Бяглянка».
23.30 Серыял «Да апошняй хвіліны».

ВосьМой

9.00 «Сад і агарод».
9.05, 23.10 «Метэапрагноз».
9.10 «Адзінка ў кубе».
9.30 Мультпарад.
9.55 «К-гульня».
10.00 «Каралі муай тай».
10.15 Маст. фільм «Гоншчыкі».
12.00, 19.50 Серыял «Чынгіз-хан».
12.45 Драма «Зязюля».
14.30 «Змяні свой свет».
15.00 «Мультпарад».
16.30 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 «Сямейны экран».
19.20, 21.00 «Навіны кіно».
19.30 «Зялёны дом».
19.45 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
20.45 «Вечарніца».
21.00 «Навіны кіно».
21.15 Драма «Здані генія».
23.15 «Начны тэлечат».

РОССИЯ

7.00 Добрай раніцы, Расія!
8.30 «Огі і тараканы». Мультсерыял.
8.50 Мультфільм.
9.00 «Ваенная праграма».
9.20 «Студыя «Здароўе».
9.55 Ранішняя пошта.
10.30 Гарадок. Дайджэст.
11.00, 14.00, 19.00 Весткі.
11.10 Мясцовы час. Весткі—Масква.
11.20 «Суботнік».
12.00 «Прыступкі».
13.00 «Вакол свету».
14.20 Дэтэктыў «Пасажыр, які заснуў».
15.50 «Белым па чорнаму».
16.45 «Аншлаг і Кампанія».
18.30 «Рэвізор».
19.20 «Танцы на лёдзе. Ваш выбар».
19.45 «Суботні вечар».
21.40 Маст. фільм «Магнолія».
0.55 Дэтэктыў «Нечаканае пекла».

НТВ БЕЛАРУСЬ

7.50, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.05 Серыял «Легенда пра чорнага рыцара».
8.55 «Агляд».
9.25 «Без рэцэпта».
10.20 «Галоўная дарога».
10.55 «Кулінарны паядынак».
12.00 «Кватэрнае пытанне».
13.25 «Асабліва небяспечны!».
14.00 Маст. фільм «Дыназаўр Мі-Шы — гаспадар возера».
16.25 «Жаночы погляд». Сяргей Захараў.
17.00 Меладрама «Рэтра ўтраіх».
19.40 «Прафесія — рэпарцёр».
20.20 «Праграма Максімум».
21.35 «Рускія сенсацыі».
22.30 «Ты не паверыш!».
23.25 Драма «Сын здані».
1.15 «Рэальная палітыка».
1.45 «Мікс-Файт М-1. Баі без правілаў».

ТВ ЦЕНТР

7.00 АБВГДэйка.
7.30 Праваслаўная энцыклапедыя.
8.00 «Жывая прырода». «Вадапой».
8.45 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
8.50 «Лятучы карабель». Мультфільм.
9.15 Фільм-казка. «Залатыя рогі».
10.30. 13.30, 16.30, 22.20 Падзеі.
10.50 «Рэпарцёр» з Міхаілам Дзегцяром.
11.05 Ілзе Ліепа ў праграме «Сто пытанняў да дарослага».
11.50 Лінія абароны.
12.40 Гарадскі сход.
13.45 «Сталін супраць Троцкага».
14.35 Дэтэктыў «Дзяржаўны злачынца».
16.45 Пятроўка, 38.
17.00 «Гарачыя кроплі халоднай вайны». «Ваенныя пагрозы ў Паднябеснай».
18.00 «Чыста англійскае забойства». Серыял.
20.00 «Пастскрыптум».
21.10 «Народ хоча ведаць».
22.40 Камедыя «Сімона».

Справы ў галівудскага рэжысёра Віктара Таранскі не вельмі добрыя: выпеставаная і сварлівая выканаўца галоўнай ролі ў яго новым фільме нечакана пайшла прама са здымачнай пляцоўкі. Неабходна тэрміновая замена...

1.00 «Тэрмінатар». Маст. фільм.
2.05 «Адна справа на дваіх». Серыял.
3.05 «Воін». Маст. фільм.

EUROSPORT

9.30, 19.45 «Eurosport Buzz».
10.00 Футбол. Кубак УЕФА.
13.00 Футбол. Еўрагалы.
13.30, 21.00, 21.30, 2.30 Ралі.
14.00 Тэніс. Турнір WTA ў Аўстрыі.
17.00 Тэніс. Турнір ATP у Швейцарыі.
18.45 Лыжныя гонкі.
20.15 Вось гэта дзіва!!!
21.45 Бокс.
0.00 Байцоўскі клуб.

ФІЛЬМ ДНЯ

РТР 21.40 «МАГНОЛІЯ» (ЗША, 1999 г.)

Узнагароды: прэмія «Залаты Мядзведзь» Берлінскага кінафестывалю (1999 г.), прэмія «Залаты глобус».

Гэта гісторыя адбылася ў даліне Сан-Фернанда ў дажджлівы дзень, калі на небе не было ні аблачынкі. Дзякуючы ўмяшанню вышэйшых сілаў, а таксама супадзенняў, выпадковасцяў, учынкаў розных людзей, іх лёсы пераплятуцца на працягу аднаго дня, фінал якога будзе незабыўным...

Рэжысёр — Пол Томас Андэрсан. **У ролях:** Джэрэмі Блэкмэн, Том Круз, Мелінда Дзілон.

НЯДЗЕЛЯ, 28 КАСТРЫЧНІКА

6.15 Меладрама «Ахвяра ў імя кахання».
8.30 Альманах падарожжаў.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Арсенал.
9.40 Серыял «Дзядуля маёй мары».
10.15 Культурныя людзі.
10.50 «Маленькі чалавек». «Сацыялізацыя».
12.10 Зорны старт. Дзённік дзіцячага Еўрабачання.
12.25 Камедыя «Свінарка і пастух».
14.05 «Родныя людзі». «Паўтузіна брыльянтаў».
14.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.
15.10 Навіны рэгіёна.
15.30 Час кіно.
15.55 Дак. фільм «Палац Рэспублікі — у сэрцы нашай краіны...».
16.25 Святочны канцэрт, прысвечаны 10-годдзю Палаца Рэспублікі.
18.05 Суперлато.
19.05 Меладрама «Родныя і блізкія».
21.00 Панарама тыдня з Максімам Каротkiным.
22.25 Трагікамедыя «Кампаньёны».
0.25 Усе стыхіі.

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00, 16.00, 3.00, 5.00 Нашы навіны.
9.05 Нядзельная прапаведзь.
9.20 Серыял «Сябры».
10.00 «Бесталковыя нататкі» з Дзмітрыем Крыловым.
10.20 Пакуль усе дома.
11.15 Фазэнда.
11.50 «Ранішняя пошта».
12.40 «Страсці па насякомых». Дак. фільм.
13.10 «Разумніцы і разумнікі».
13.50 «Хвіліна славы».
16.15, 3.10 Навіны спорту.
16.20 «Клуб вясёлых і знаходлівых». Вышэйшая ліга.
18.40 «Тры халасцякі».
20.00 Контуры.
21.05 «Дыханне планеты».
21.35 «Фабрыка зорак».
23.25 «Камедзі Клаб».
0.05 Баявік «Смяротная зброя 3».
2.10 Маст. фільм «Добрыя хлопцы».
5.05 Маст. фільм «Птушка шчасця».

ЛАД

6.55 Звон.
7.25 Мір вашаму дому.
7.35 Фільм-казка «Прыгоды піратаў у краіне агародніны».
9.00 Наша пяцёрачка.
10.05 Не ў час.
10.35 Школа рамонту.
11.40 Сезон у дачы.
12.20 «Невядомая планета». «Кітайскія манастыры».
13.20 «Полацкія лабірынты: скрытая цывілізацыя».
13.50 «ПРАсоўванне+».
14.10 Гаспадар.
14.45 Святло далёкай зоркі. Сямён Дрэчын.
15.10 Дак. фільм аб заслужанай артыстцы РБ Святлане Сухавей «Актрыса».
15.45 Серыял «Дзве зоркі».
17.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Прэм'ер-ліга. «Ліверпуль»—«Арсенал». Прамая трансляцыя.
19.55 Анекдот. LAD.
20.15 Правы чалавека.
20.30 Тэлебарометр.
20.50 «ПРАсоўванне+».
21.30 Хакей. НХЛ. Агляд тыдня.
22.35 Драма «Феерверк».

ТВ РЕН

6.25 Фільм-казка «Кароль-драздавік».
8.00 «Афрамасквіч». Серыял.
9.00 «Аўтапанарама».
9.30 «Відавочца прадстаўляе: самае смешнае».
10.30 «Вялікае снеданне».
11.05 «Я — падарожнік».
11.35 «Калабкоў. Сапраўдны палкоўнік!». Серыял.
12.35 Дэтэктыў «Памылка рэзідэнта. Вяртанне Бекаса».
14.00 «Горад дзяцінства».
14.10 «Тунімалсы». Мультсерыял.
14.35 «Уваскрашэнне класікі». Дыялогі пра музыку.
15.35 «Відавочца прадстаўляе: самае шакіруючае».
16.30 «24 гадзіны».
16.50 Культурнае жыццё.
17.20 «Чуткі. Скандалы. Сенсацыі. Расследаванні».
18.10 «Схема смеху».
19.00 «Аўтапанарама».
19.30 «Тыдзень».
20.30 Меладрама «Калі я быў спеваком».
22.40 «Спартыўны тыдзень».
23.10 Прафесійны бокс.
0.10 «Па поўнай праграме».
0.50 «Уцёкі». Серыял.

4.00 Любімыя акцёры.
4.15, 12.15 Камедыя «Леон Гарас шукае сябра».
6.00, 17.00 Серыял «Душачка Моніка».
6.30 Удачная пакупка.
6.45 Дак. фільм «Пагружэнне ў Антарктыду».
7.45 «Прырода-лекар».
8.00 Мультфільм «Русалачка».
8.25 «У гасцях у Мінуткі».
9.00 Даведнік.
9.30 «Хіт-экспрэс».
10.30 «Хвост каметы».
11.30, 14.30 «Навіны Садружнасці».
12.00 Любімыя акцёры.
14.00 «Праваслаўная сталіца».
15.00 Дак. фільм «Пагружэнне ў Антарктыду».
16.00 Паэзія Арменіі.
16.15, 0.20 Любоўныя гісторыі.
16.45 Арт-рэвалюцыя.
17.30 «Без палітыкі».
18.00 «Простыя чыслы». 50 гадоў Розе Рымбаевай.
18.30 У нашу гавань заходзілі караблі.
19.30 Спецыяльны рэпартаж.
20.00 «Разам».
21.00 Маст. фільм «Кілер».
22.20 Горан Брэгавіч і «Wedding and Funeral Band».
23.50 Серыял «Да апошняй хвіліны».

ВосьМой

9.00, 19.40 «Сад і агарод».
9.05, 23.25 «Метэапрагноз».
9.10 «Адшукваецца адпачынак».
9.30 «Мультпарад».
9.55 «К-гульня».
10.00 «Мой любімы гадаванец».
10.30 Маст. фільм «Здані генія».
12.15, 19.50 Серыял «Чынгіз-хан».
13.00 Баявік «Паветраныя тэрарысты».
14.30 «Добрая вестка з Рыкам Рэнерам».
15.00 «К-відэа для дзяцей».
15.20 Фільм для дзяцей.
17.00 Серыял «Эркюль Пуаро».
18.00 Драма «Скандальны дзённік».
19.35 «Навіны кіно».
19.45, 21.00 «Распродаж. Навінкі. Акцыі».
20.45 «Вечарніца».
20.55 «К-відэа» для ўсёй сям'і.
21.05 Камедыя «Карсіканец».
22.30 Мультфільмы для дарослых.

РОССИЯ

7.00, 11.00, 14.00 Весткі.
7.10 Драма «І ты ўбачыш неба».
8.30 «Огі і тараканы». Мультсерыял.
8.50 Мультфільм.
9.00 «Дыялогі пра жывёл».
9.30 «Смехапанарама Яўгенія Петрасяна».
10.00 «Сто да аднаго». Тэлегульня.
11.10 «Сам сабе рэжысёр».
12.10 «Гульня ўяўлення».
12.40 «Уладар розуму».
13.10 «Пакой смеху».
14.20 Камедыя «Вось такая музыка».
16.10 Весткі. Дзяжурная часць.
16.40 «Сумленны дэтэктыў».
17.10 «Танцы на лёдзе».
19.00 Весткі тыдня.
20.00 «Спецыяльны карэспандэнт».
20.30 Маст. фільм «Гарачыя навіны».
22.25 Камедыя «Смачны кавалачак».

Піпі — дзяўчына свабодных поглядаў, чорт у спадніцы, прыгожая і багатая. Яна робіць спробу самастойна пазбавіцца аб свайго буйнага нораву. Але гэта не проста.

0.25 «Гарачая дзесятка».

НТВ БЕЛАРУСЬ

8.15 Серыял «Легенда пра чорнага рыцара».
9.05 «Шчаслівы рэйс».
10.25 «Ядзім дома».
11.00 «Усё адразу!».
11.40 «Іх норавы».
12.10 «Авіятары».
12.40, 20.35 «Надзвычайнае здарэнне». Агляд за тыдзень.
13.25 «Ліхія 90-я».
14.00 Прэм'ера. «Крамлёўскія дзеці».
15.00 «Масква—Ялта—Транзіт».
16.25 «Адзін дзень. Новая версія».
17.10 Маст. фільм «Тампліеры».
19.00 «Сёння. Выніковая праграма».
19.55 «Чыстасардэчнае прызнанне».
21.20 «Галоўны герой» з Антонам Хрэкавым.
22.30 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».
23.40 Драма «Тры магілы».

ТВ ЦЕНТР

6.55 Дзённік падарожніка.
7.25 Сялянская застава.
8.00 «Жывая прырода». «Львы Эташы».
8.45 «21 кабінет».
9.20 Нашы любімыя жывёлы.
9.55 «Рэальныя гісторыі». Як адпачываюць зоркі.
10.30, 23.15 Падзеі.
10.40 Камедыя «Ідэальны муж».
12.25 «Запрашае Барыс Ноткін». Пётр Красілаў.
12.55 «Дэтэктыўныя гісторыі». «Дзень доўгіх нажоў».
13.30 Падзеі. Маскоўскі тыдзень.
14.00 «Гісторыя дзяржавы Расійскай».
14.25 «Скандальнае жыццё» з Вольгай Б.
15.15 Анатоль Папанаў у дакументальным фільме «Так хочацца пажыць...».
16.05 Камедыя «Бацькі і дзеды».
17.45 Маст. фільм «Час «пік».
20.00 «У цэнтры падзей» з Ганнай Прохаравай.
21.05 Дэтэктыў «Пуаро Агаты Крысці».
23.35 «Гукі дня». Наталля Масквіна.
0.45 Камедыя «Кевін з поўначы».
2.30 «Адна справа на дваіх». Серыял.

EUROSPORT

9.30 «Eurosport Buzz».
10.00, 1.00 Вось гэта дзіва!!!
10.30, 16.30 Тэніс. Турнір ATP у Швейцарыі.
11.30, 18.30 Лыжныя гонкі. Кубак свету ў Германіі.
12.30 Супербайк.
13.30, 20.00 Аўтаспорт. Кубак Еўропы ў Італіі.
14.30 Тэніс. Таццяна Галавін. Часопіс.
14.45. Тэніс.
20.45, 1.45 «Ралі Японіі».
21.15, 2.15 Матаспорт па выхадных.
21.30 Сумо. Акі басё. Японія.
23.30 Бокс. Э. Холіфілд (ЗША)—Л. Саварэзе (ЗША).
0.15 Бокс. Дж. Вітэр (Вялікабрытанія)—В. Харыс (Гана).

У праграме магчымыя змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена!

ФІЛЬМ ДНЯ

НТБ 17.10 «ТАМПЛІЕРЫ» (ДАНІЯ, 2006 г.)

Узнагароды: Прыз глядацкіх сімпатый на МКФ дзіцячых фільмаў «Cinekid», Нідэрланды, 2006 г., прыз на КФ у Гамбургу (Германія, 2006 г.), прыз дзіцячага журы на лепшы фільм для дзяцей на фестывалі скандынаўскіх фільмаў у Любецы (Германія, 2006 г.), Нацыянальная кінапрэмія Даніі «Robert» (2007 г.).

Чацвёра сяброў праводзяць лета на востраве ў Балтыйскім моры. Там яны натыкаюцца на таямнічыя знакі, якія вядуць да скарбаў рыцараў — тампліераў, і спрабуюць разгадаць жудаснае мінулае даўніх круглых вежаў.

Рэжысёр — Каспер Бардфод. **У ролях:** Юлі Грундтвіг Вестэр, Крысціян Хелдбо Вінберг.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 287-19-19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287-18-64, падпіскі і распаўсюджвання — 287-18-51, юрыдычнага — 287-19-68, сакратарыята — 292-05-82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292-44-12; «Мясцовае самакіраванне» — 292-21-03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20-37-98, Віцебску: 24-31-92, Гродне: 43-25-29, Гомелі: 74-13-92, Баранавічах: 7-26-02, Магілёве: 32-74-31; бухгалтэрыі: 292-22-03; прыём рэкламы і аб'яў тэл./факс: 287-17-79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292-04-52.

html: www.zvyazda.minsk.by E-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з аўтарамі. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 33.517. Індэкс 63850. Зак. № 5720. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12